

Suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse

Evaluering af behovet for og kvaliteten af suppleringsuddannelsen

Suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse

Evaluering af behovet for og kvaliteten af suppleringsuddannelsen

2010

**Suppleringsuddannelsen til den sundheds-
faglige kandidatuddannelse**

© 2010 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Bemærk:

EVA sætter komma efter Dansk Sprognævnets anbefalinger, dvs. at der som hovedregel ikke sættes komma foran ledsætninger.

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7958-570-6

Indhold

1	Resume	6
2	Indledning	10
2.1	Evalueringsens formål	10
2.2	Om suppleringsuddannelsen til cand.scient.san.	11
2.3	Ekspertpanel og projektgruppe	13
2.4	Dokumentation og metode	14
2.5	Rapportens opbygning	20
	Del 1: Behovet for suppleringsuddannelsen	22
3	Progression og sammenhæng	23
3.1	Progression fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen	24
3.2	Suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte	25
3.3	Ændring af suppleringsuddannelsen fra 60 ECTS-point til 30 ECTS-point	27
3.4	Ekspertpanelets vurdering af progression og sammenhæng	28
4	Overlap mellem de adgangsgivende uddannelser og suppleringsuddannelsen	30
4.1	Overlap mellem mål for læringsudbytte for suppleringsuddannelsen og de adgangsgivende uddannelser	31
4.2	De studerendes vurderinger af overlap	38
4.3	Ledelsens og underviserens vurderinger af kompetenceforskelle	41
4.4	Meritpraksis på de tre suppleringsuddannelser	43
4.5	Ekspertpanelets vurdering af overlap mellem de adgangsgivende uddannelser og suppleringsuddannelsen	44
5	Manglende kompetencer og opnåelse af disse	46
5.1	Akademisk, kritisk tænkning	47
5.2	Skriftlig formidling i et akademisk sprog	48
5.3	Kritisk litteratursøgning og læsning af videnskabelige tekster	49
5.4	Videnskabsteori og forskningsmetodologi	51
5.5	Biostatistik og epidemiologi	52
5.6	Sundhedsantropologi	53
5.7	Kobling mellem teori og klinisk praksis	54
5.8	Ekspertpanelets vurdering af manglende kompetencer og opnåelse af de manglende kompetencer	55
6	Ekspertpanelets samlede vurdering af behovet for suppleringsuddannelsen	57
	Del 2: Kvaliteten af suppleringsuddannelsen	60

7	Indholdet i vurderingen af kvaliteten af de tre uddannelser	61
7.1	Beskrivelse af indholdet i vurderingen af kvaliteten af de tre uddannelser	61
8	Suppleringsuddannelsen ved Københavns Universitet	63
8.1	Suppleringsuddannelsens tilrettelæggelse og indhold	63
8.2	Undervisernes kompetencer og suppleringsuddannelsens videngrundlag	67
8.3	Universitetets kvalitetssikring af suppleringsuddannelsen	68
8.4	Ekspertpanelets samlede vurdering af kvaliteten af suppleringsuddannelsen ved KU	69
9	Suppleringsuddannelsen ved Syddansk Universitet	71
9.1	Suppleringsuddannelsens tilrettelæggelse og indhold	71
9.2	Undervisernes kompetencer og suppleringsuddannelsens videngrundlag	74
9.3	Universitetets kvalitetssikring af suppleringsuddannelsen	76
9.4	Ekspertpanelets samlede vurdering af kvaliteten af suppleringsuddannelsen ved SDU	76
10	Suppleringsuddannelsen ved Aarhus Universitet	78
10.1	Suppleringsuddannelsens tilrettelæggelse og indhold	78
10.2	Undervisernes kompetencer og suppleringsuddannelsens videngrundlag	81
10.3	Universitetets kvalitetssikring af suppleringsuddannelsen	82
10.4	Ekspertpanelets samlede vurdering af kvaliteten af suppleringsuddannelsen ved AU	83
11	Tværgående temaer om kvaliteten af suppleringsuddannelsen	85
11.1	De tre suppleringsuddannelsers forskellige profiler	85
11.2	Kontinuitet fra undervisningen på suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen	86
11.3	Tværfaglighed	86
11.4	De studerendes engagement	87
12	Ekspertpanelets samlede vurdering af kvaliteten af suppleringsuddannelsen	88
Appendiks		
Appendiks A: Om ekspertpanelet		91

1 Resume

Det primære formål med denne evaluering er at vurdere behovet for suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, dvs. om det er nødvendigt for en studerende med en sundhedsfaglig mellemlang videregående uddannelse (MVU) eller en sundhedsfaglig professionsbacheloruddannelse at gennemføre en suppleringsuddannelse for at blive optaget på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, cand.scient.san. Det sekundære formål med evalueringen er at vurdere suppleringsuddannelsens kvalitet på de tre universiteter der udbyder suppleringsuddannelsen: Københavns Universitet (KU), Syddansk Universitet (SDU) og Aarhus Universitet (AU).

Evalueringen bygger på:

- En dokumentundersøgelse foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA)
- En spørgeskemaundersøgelse foretaget af EVA blandt samtlige studerende der har været indskrevet på suppleringsuddannelsen
- Skriftlige redegørelser fra universiteterne foretaget med udgangspunkt i en vejledning der er udarbejdet af EVA
- Interview med ledelse, studievejledere, undervisere og studerende i forbindelse med institutionsbesøg på de tre universiteter der udbyder suppleringsuddannelsen.

EVA har nedsat et ekspertpanel der har foretaget evalueringens faglige vurderinger og har givet anbefalinger til de universiteter der udbyder suppleringsuddannelsen, til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling (Videnskabsministeriet) og til Undervisningsministeriet.

Overordnet konklusion

Evalueringen viser at der på nuværende tidspunkt er et behov for suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Både de studerende på kandidatuddannelsen, undviserne på suppleringsuddannelsen og lederne på suppleringsuddannelsen vurderer at de sundhedsfaglige MVU'er og professionsbacheloruddannelser ikke i tilstrækkelig grad kvalificerer de studerende til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Dokumentundersøgelsen viser at der er varierende og delvise overlap mellem suppleringsuddannelsen og nogle af de adgangsgivende uddannelser i forhold til uddannelsernes mål for læringsudbytte. Overlappene skal imidlertid ses i forhold til at de studerende vurderer at suppleringsuddannelsen er nødvendig for at kunne studere på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, og at de desuden oplever at suppleringsuddannelsens tre moduler har bibragt dem ny viden.

Behovet for suppleringsuddannelsen kan dog ændre sig i takt med at de nye studieordninger på de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser bliver fuldt implementeret. De nye studieordninger på professionsbacheloruddannelserne betyder bl.a. at de studerende får mulighed for at vælge at gennemføre udvidede metodekurser, og at de bliver undervist i og arbejder med akademisk skrivning og informationssøgning. Samtidig vil kommende ansøgere til suppleringsuddannelsen med en professionsbacheloruddannelse i fremtiden have haft undervisere på lektorniveau. Det vil alt andet lige betyde at de studerende i højere grad end i dag vil være blevet introduceret til videnskabsteori, videnskabelige metoder og videnskabelig originalliteratur. Det vil derfor være nødvendigt at revurdere behovet for suppleringsuddannelsen når de beskrevne ændringer er fuldt implementeret.

Samtidig viser evalueringen at suppleringsuddannelsen ved de tre universiteter er af høj kvalitet hvad angår suppleringsuddannelsens tilrettelæggelse og indhold, undvisernes kompetencer og suppleringsuddannelsens videngrundlag. Universiteternes kvalitetssikring af suppleringsuddannelsen fungerer generelt tilfredsstillende, men kan forbedres.

Et højt fagligt niveau på kandidatuddannelsen forudsætter en suppleringsuddannelse

Det er ekspertpanelets vurdering at suppleringsuddannelsen er nødvendig hvis man vil sikre at den sundhedsfaglige kandidatuddannelse har et fagligt niveau der kan måle sig med andre kandidatuddannelser. Dette indebærer at dimittender fra kandidatuddannelsen er tilstrækkeligt fagligt kompetente til efterfølgende at kunne gennemføre en ph.d.-uddannelse eller til at få adgang til arbejdsmarkedet på lige fod med kandidater fra øvrige sundhedsfaglige kandidatuddannelser. På baggrund af evalueringens resultater er det ekspertpanelets opfattelse at suppleringsuddannelsens nuværende omfang på 30 ECTS-point er tilstrækkeligt til at kvalificere de studerende til at gennemføre kandidatuddannelsen på et højt fagligt niveau der kan måle sig med andre kandidatuddannelser inden for det sundhedsfaglige område.

Der skal fortsat være progression fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen

For at sikre et tilstrækkeligt højt niveau på kandidatuddannelsen bør der være sammenhæng mellem suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen, både fagligt og niveaumæssigt. Det indebærer at der er en vis progression fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen sådan at det faglige indhold der introduceres på suppleringsuddannelsen, bliver anvendt og udbygget på kandidatuddannelsen. Ekspertpanelet vurderer at der på alle tre universiteter er progression mellem suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen, og at der fortsat skal være progression mellem de to uddannelser. Det er samtidig vigtigt at fastholde at suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen er to selvstændige uddannelsesforløb, og at suppleringsuddannelsen derfor skal fremstå som et afrundet forløb. Dette vil gøre det helt tydeligt og gennemskeligt hvilke tidligere gennemførte uddannelseselementer ansøgere til suppleringsuddannelsen kan søge merit for.

Evalueringen peger på en uklarhed i forhold til niveauet for suppleringsuddannelsens læringsmål om analyse. Ifølge bekendtgørelsen om suppleringsuddannelsen skal suppleringsuddannelsens modul 1 kvalificere de studerende til analyse af centrale videnskabsteoretiske problemstillinger inden for sundhedsvidenskab, og modul 3 skal kvalificere de studerende til analyse af kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger inden for en række områder. Dette er umiddelbart højere krav end dem typebeskrivelsen i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse opstiller for universitetsbachelorgraden, og disse krav antyder samtidig at der ikke på alle områder er en helt tydelig afgrænsning mellem suppleringsuddannelsens og kandidatuddannelsens indhold.

Behovet gælder både personer med en MVU og personer med en professionsbacheloruddannelse

Evalueringens datamateriale giver ikke ekspertpanelet belæg for at konkludere at personer med en MVU hverken har mere eller mindre behov for suppleringsuddannelsen end personer med en professionsbacheloruddannelse. Evalueringen viser at der ikke er fuldt overlap mellem nogen af de adgangsgivende professionsbacheloruddannelser der indgår i evalueringen, og suppleringsuddannelsens mål for læringsbytte hverken hvad angår fagområde eller kvalifikationsniveau.

Både redegørelserne fra de tre universiteter og interviewene med ledelserne og underviserne på de tre universiteter afviser at der er tydelige kompetenceforskelle mellem de studerende på suppleringsuddannelsen der har gennemført en MVU, og dem der har gennemført en professionsbacheloruddannelse. Desuden viser evalueringen at de studerende uanset uddannelsesbaggrund selv vurderer at de har behov for suppleringsuddannelsen for at kunne gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Suppleringsuddannelsen dækker både et akademisk og et fagspecifikt kompetencebehov

Interviewene med både studerende og undervisere viser at personer med såvel en sundhedsfaglig MVU som en sundhedsfaglig professionsbacheloruddannelse, mangler en række konkrete kompetencer på et tilstrækkeligt kvalifikationsniveau til at kunne begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Det drejer sig om både generelle akademiske og fagspecifikke kompetencer. De generelle akademiske kompetencer er i denne sammenhæng akademisk, kritisk tænkning, skriftlig formidling i et akademisk sprog, kritisk litteratursøgning og læsning af videnskabelige tekster. Fagspecifikke kompetencer dækker her over indsigt i videnskabsteori og forskningsmetodologi, biostatistik og basal statistik og sundhedsantropologiske teorier og desuden evne til

at koble teori og klinisk praksis. Evalueringen viser at de studerende på suppleringsuddannelsen opnår disse kompetencer på et tilstrækkeligt niveau til at kunne begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Det skal være lettere at få merit i forbindelse med ansøgning til suppleringsuddannelsen

Evalueringen viser at de tre universiteter kun modtager få ansøgninger om merit fra ansøgere til suppleringsuddannelsen, hvilket tyder på at de studerende ikke i tilstrækkelig grad er opmærksomme på muligheden for at søge merit for tidligere gennemførte uddannelseselementer. Ingen af de studerende der har deltaget i evalueringen, med en enkelt undtagelse, har dog givet udtryk for at de efter at have gennemført suppleringsuddannelsen burde have fået merit for tidligere gennemførte uddannelseselementer. Det er vigtigt at universiteterne gør hvad de kan for at sikre at de studerende får merit for gennemførte uddannelseselementer der modsvarer indholdet på suppleringsuddannelsen.

Ekspertpanelets anbefalinger

Anbefaling til Videnskabsministeriet og Undervisningsministeriet

- Videnskabsministeriet og Undervisningsministeriet bør følge op på behovet for suppleringsuddannelsen når de nye studieordninger for de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser er fuldt implementeret, og når et tilstrækkeligt antal sundhedsfaglige professionsbachelorer efter indførelsen af de nye studieordninger har gennemført den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Dette vil sikre at de ændringer der sker på professionsbacheloruddannelserne i disse år, fremover vil afspejle sig i suppleringsuddannelsen.

Anbefaling til Videnskabsministeriet og de tre universiteter

- Videnskabsministeriet bør tage initiativ til at sikre overensstemmelse mellem kvalifikationsrammens typebeskrivelse af universitetsbachelorgraden og beskrivelsen af de kvalifikationer de studerende opnår efter at have gennemført suppleringsuddannelsen så bekendtgørelsen om uddannelsen svarer til kvalifikationsrammens beskrivelser. Dette vil sikre at suppleringsuddannelsen er i overensstemmelse med de læringsmål kvalifikationsrammen definerer for universitetsbachelorgraden.

Derudover bør de tre universiteter i deres respektive studieordninger for suppleringsuddannelsen præcisere hvad det indebærer at de studerende på modul 1 og modul 3 skal kvalificeres til analyse.

Anbefalinger til de tre universiteter

- De tre universiteter skal sikre at suppleringsuddannelsen afsluttes med klare og afgrænsede prøver og eksamener. Det vil gøre det helt tydeligt og gennemskueligt hvilke tidligere gennemførte uddannelseselementer ansøgere til suppleringsuddannelsen kan søge merit for.
- De tre universiteter skal sikre at ansøgere til suppleringsuddannelsen får oplyst hvilke kvalifikationer de skal have erhvervet sig for at kunne få merit, og på hvilket grundlag meritansøgningen vil blive imødekommet. Det vil medvirke til at sikre at de studerende får merit for gennemførte uddannelseselementer der modsvarer indholdet på suppleringsuddannelsen.
- SDU og KU bør i lighed med AU i ansøgningskemaet eksplicit gøre ansøgerne til suppleringsuddannelsen opmærksomme på muligheden for at søge om merit. Det vil være med til at gøre universiteternes meritpraksis mere gennemskuelig.

Kvaliteten af suppleringsuddannelsen er generelt høj på de tre universiteter

Kvaliteten af suppleringsuddannelsen på de tre universiteter er generelt høj. For alle tre universiteter gælder det at underviserne på suppleringsuddannelsen har et højt fagligt niveau, og at stør-

stedelen af dem selv er aktive forskere. Dette bidrager til at kvalificere suppleringsuddannelsens indhold hvad angår både fagligt niveau og faglig relevans.

De tre universiteter har valgt at tilrettelægge suppleringsuddannelsens indhold på forskellige måder. Alle tre udbud af suppleringsuddannelsen lever op til bekendtgørelsens beskrivelse af indholdet på suppleringsuddannelsen, om end de tre uddannelser har forskelligt fagligt fokus. Det er en faglig styrke at de tre universiteter har mulighed for at målrette indholdet på suppleringsuddannelsen så de studerende bliver bedst muligt kvalificeret til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved det samme universitet. Dog skal universiteterne fortsat være særligt opmærksomme på de studerende der vælger at skifte mellem universiteterne, fordi disse studerende vil opleve en relativt stor faglig udfordring inden for nogle fag, fx biostatistik, epidemiologi og humaniora.

De tre universiteter har desuden valgt at placere modulerne på suppleringsuddannelsen forskelligt og at anvende forskellige undervisningsformer. Alle tre universiteter lader til at have overvejet hvilken tilrettelæggelse af uddannelsen der passer bedst til deres faglige profil, og universiteterne formår dermed at sikre at de studerende opnår de ønskede mål for læringsudbytte, om end på forskellige måder. De studerende giver i spørgeskemaundersøgelsen udtryk for at de oplever at suppleringsuddannelsens moduler lever op til målsætningen; dog er der forskel på de studerendes grad af tilfredshed de tre universiteter imellem. De studerende ved AU er mest tilfredse med opfyldelsen af målsætningerne, mens de studerende ved KU er mindst tilfredse.

Alle tre universiteter har kvalitetssikringsaktiviteter i forbindelse med suppleringsuddannelsen. På SDU foregår disse aktiviteter mere systematisk end på de øvrige universiteter. Det er positivt at de studerende på de tre universiteter inddrages i kvalitetssikringsaktiviteterne. Hvad angår universiteternes løbende evalueringer, er det alene SDU der behandler resultaterne af de studerendes evalueringer på en hensigtsmæssig måde. Her går ledelsen på suppleringsuddannelsen i dialog med de enkelte undervisere om resultaterne af både de positive og de negative evalueringer. På KU bliver resultaterne af evalueringerne kun lejlighedsvis drøftet mellem ledelsen og de enkelte undervisere. På AU bliver resultaterne af evalueringerne alene behandlet i studienævnet hvor de studerende er repræsenteret. Det er positivt at de studerende har mulighed for at drøfte evalueringresultater med deres undervisere, men det bør ikke være den eneste form for behandling af resultaterne. Ledelserne har også et ansvar for at drøfte evalueringernes resultater med de enkelte undervisere, især hvis evalueringerne er negative.

2 Indledning

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) fremlægger i denne rapport sin evaluering af suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse (cand.scient.san.). Suppleringsuddannelsen udbydes på hhv. Københavns Universitet (KU), Syddansk Universitet (SDU) og Aarhus Universitet (AU).

EVA har nedsat et ekspertpanel der har foretaget evalueringens faglige vurderinger og er kommet med anbefalinger til de tre universiteter der udbyder suppleringsuddannelsen, og til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling (herefter Videnskabsministeriet) og Undervisningsministeriet. Ekspertpanelets vurderinger og anbefalinger gælder alene suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

2.1 Evalueringens formål

Suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse skal kvalificere ansøgere med en mellemlang videregående sundhedsuddannelse (MVU), bl.a. professionsbacheloruddannelser, til at opfylde adgangskravene til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Suppleringsuddannelsen udbydes på KU, SDU og AU.

Suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse blev udbudt første gang i 1998 som en uddannelse normeret til 60 ECTS-point, men har siden 2005 og efter indførelsen af professionsbachelortitlen været normeret til 30 ECTS-point som følge af en aftale mellem Videnskabsministeriet, Undervisningsministeriet og universiteterne. Aftalen indebærer desuden at universiteterne løbende skal gennemføre evalueringer af suppleringsuddannelsen, og at der skal gennemføres en evaluering af det samlede forløb af suppleringsuddannelsen. Videnskabsministeriet og Undervisningsministeriet har bedt EVA om at gennemføre evalueringen af det samlede forløb af suppleringsuddannelsen.

Det primære formål med evalueringen er at undersøge *behovet* for en suppleringsuddannelse, dvs. om det er nødvendigt for en studerende med en sundhedsfaglig MVU, herunder en professionsbacheloruddannelse, at gennemføre en suppleringsuddannelse for at blive optaget på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Det sekundære formål er at vurdere suppleringsuddannelsens *kvalitet* på de tre universiteter.

Evalueringen undersøger behovet for en suppleringsuddannelse ved at analysere følgende spørgsmål:

- Er der overlap mellem udgangsniveauerne, dvs. målene for læringsudbytte, på suppleringsuddannelsen og på de adgangsgivende uddannelser, dvs. MVU'er, professionsbacheloruddannelser og universitetsbacheloruddannelser?
- Hvilke kompetencer mangler personer med hhv. en MVU og en professionsbacheloruddannelse for at kunne gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse?
- Hvilke kompetencer på hvilket niveau opnår de studerende på suppleringsuddannelsen?
- Hvordan vurderer nuværende studerende og dimittender fra den sundhedsfaglige kandidatuddannelse behovet for suppleringsuddannelsen?
- Hvordan vurderer ledelsen og undervisere på suppleringsuddannelsen behovet for suppleringsuddannelsen?
- Hvordan vurderer universiteterne suppleringsuddannelsens omfang (30 ECTS-point)?
- Hvilken praksis har de tre universiteter for meritgivning til ansøgere som søger optagelse på suppleringsuddannelsen?

Evalueringen undersøger suppleringsuddannelsens *kvalitet* ved at analysere følgende forhold på hvert af de tre universiteter:

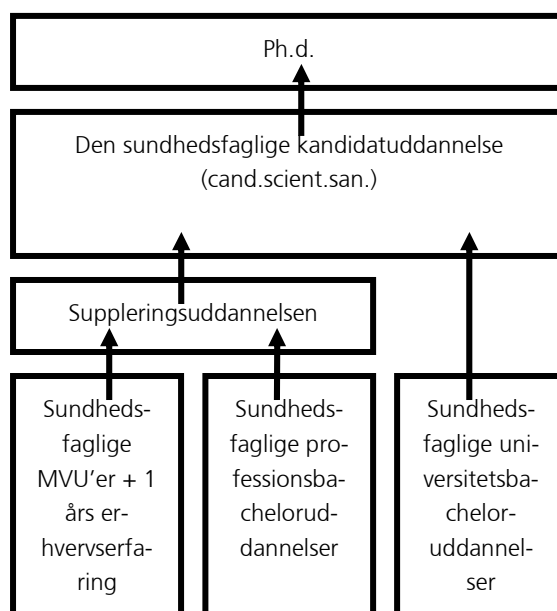
- Suppleringsuddannelsens tilrettelæggelse og indhold
- Undervisernes kompetencer og suppleringsuddannelsens videngrundlag
- Universitetets kvalitetssikring af suppleringsuddannelsen.

Projektbeskrivelsen for evalueringen kan læses i sin helhed på www.eva.dk.

2.2 Om suppleringsuddannelsen til cand.scient.san.

Reglerne for suppleringsuddannelsen, herunder uddannelsens formål, struktur og indhold, er fastlagt i bekendtgørelsen om suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse (cand.scient.san.) (BEK nr. 146 af 9.3.2005). Formålet med suppleringsuddannelsen er at kvalificere studerende med en sundhedsfaglig MVU eller professionsbacheloruddannelse til at søge optagelse på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Bekendtgørelsens § 5, stk. 1 og 2, fastslår at forudsætningen for at blive optaget på suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse er at man har gennemført en sundhedsfaglig MVU suppleret med minimum et års relevant erhvervs erfaring eller en sundhedsfaglig professionsbacheloruddannelse. Figur 1 giver et overblik over suppleringsuddannelsens placering i det ordinære videregående uddannelsessystem.

Figur 1
Suppleringsuddannelsens placering i det videregående uddannelsessystem

Kilde: EVA, 2009.

Bekendtgørelsen har fastsat suppleringsuddannelsens varighed til 30 ECTS-point, hvilket svarer til et halvt års fuldtidsstudier. Ifølge bekendtgørelsen består uddannelsen af tre moduler der hver skal svare til 10 ECTS-point. Ifølge bekendtgørelsen er formålene med de enkelte moduler følgende:

Modul 1 Videnskabsteori og forskningsmetodologi

Modul 1 kvalificerer til analyse, tolkning og vurdering af centrale videnskabsteoretiske problemstillinger inden for sundhedsvidenskab og til forståelse for og anvendelse af forskellige videnskabelige forskningsmetoder.

Modul 2 Sundhedsvidenskabelige discipliner

Modul 2 kvalificerer til anvendelse og diskussion af centrale videnskabelige discipliner indenfor det sundhedsvidenskabelige område bl.a.:

- Årsagssøgende epidemiologi

- Basal biostatistik
- Sundhedsantropologi, herunder narratologi.

Modul 3 Kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger

Modul 3 kvalificerer til analyse, fortolkning og diskussion af kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger inden for bl.a.:

- Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse
- Sygdomsdiagnostik og -behandling
- Rehabilitering.

Inden for bekendtgørelsens rammer fastsætter de tre universiteter i hver sin studieordning selv regler for bl.a. uddannelsens formål og tilrettelæggelse og modulernes mål, indhold og placering i studieforløbet. De tre universiteter har valgt at lægge vægt på forskellige indholdsmæssige elementer i suppleringsuddannelsen. Tekstboksen nedenfor skitserer ligheder og forskelle i indholdet på suppleringsuddannelse på de tre universiteter.

Suppleringsuddannelsens indhold på de tre universiteter

Modul 1 – videnskabsteori og forskningsmetodologi

Overordnet er der ingen forskel på universiteternes mål for undervisningen, og modulet afsluttes alle tre steder med en skriftlig prøve.

Modul 2 – sundhedsvidenskabelige discipliner

Valget af hvad der opfattes som centralt, er lidt forskelligt ved de tre universiteter:

- På KU behandler man både samfunds-, adfærds- og sundhedsfag og har spredt sig lidt mere end på de andre universiteter. Det betyder bl.a. at man som det eneste universitet også kommer ind på sundhedspsykologiske emner.
- På SDU fokuserer man på epidemiologi og biostatistik, og som det eneste af de tre universiteter underviser man de studerende i sundhedsantropologi.
- På AU er modul 2 udelukkende koncentreret om epidemiologi og biostatistik, og det betyder at disse fag dominerer og derfor kommer til at profilere uddannelsen ved AU.

Modul 3 – kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger

De tre universiteter har alle fokus på sundhedsfaglige problemstillinger, men tilgangen til det sundhedsfaglige område er meget forskellig:

- På KU betragter man sygdom bredt i en biomedicinsk, individuel og samfundsmæssig sammenhæng.
- På SDU afsluttes undervisningen med en prøve inden for modulets tema hvor de studerende selv formulerer den sundhedsfaglige problemstilling. Da de studerende naturligvis vil vælge forskellige områder, vil det også give en vis bredde på modulet.
- På AU er modul 3 koncentreret om sundhedsfremme og laboratoriemedicin med separate prøver i de to områder.

De studerende på suppleringsuddannelsen gennemfører typisk uddannelsen som et fuldtidsstudium på et halvt år, men på KU og AU kan uddannelsen også gennemføres som et deltidsstudium over et år. De tre universiteter optager i alt ca. 100 studerende om året på de tre suppleringsuddannelser. 85 % af de studerende der påbegynder suppleringsuddannelsen, afslutter den inden for de fastsatte to år, og 87 % af de studerende der gennemfører suppleringsuddannelsen fortsætter på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Suppleringsuddannelsen er finansieret ved hjælp af deltagerbetaling. Deltagerbetalingen er fastsat til kr. 15.000 for hele suppleringsuddannelsen.

Sundhedsvidenskabelige universitetsbacheloropnår direkte adgang til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Sundhedsfaglige professionsbacheloropnår adgang til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse for at kunne søge optagelse på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Studerende

med en sundhedsfaglig MVU i fx sygepleje eller fysioterapi skal have minimum et års relevant erhvervs erfaring og desuden gennemføre suppleringsuddannelsen for at kunne søge optagelse på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. MVU'er udbydes dog ikke længere eftersom de i 2001 blev omlagt til professionsbacheloruddannelser. Tabel 1 viser adgangsmulighederne til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse:

Tabel 1
Overblik over adgangsmulighederne til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse

Udgangspunkt	Erfaring	Supplering	Overbygning
MVU i sygepleje, fysioterapi, ergoterapi, jordemoderkundskab, bioanalytik, radiografi eller ernærings- og husholdningsøkonomi.	1 års relevant arbejde	Suppleringsudd. 30 ECTS-point	Cand.scient.san.
Professionsbacheloruddannelse i sygepleje, fysioterapi, ergoterapi, jordemoderkundskab, medicinsk laboratorietechnologi, radiografi, ernæring og sundhed eller afspændingspædagogik.	→	Suppleringsudd. 30 ECTS-point	Cand.scient.san.
Universitetsbacheloruddannelse i medicin, idræt og sundhed, idræt, klinisk biomekanik eller folkesundhed.	→	→	Cand.scient.san.

Kilde: EVA, 2008.

Hidtil har hovedparten af ansøgerne til og de optagede på suppleringsuddannelsen haft en MVU i sygepleje. Andre større grupper er ansøgere og optagede som har en MVU i fysioterapi eller ergoterapi eller en professionsbacheloruddannelse i sygepleje. Samme tendens gør sig gældende blandt de optagede på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse da mere end halvdelen har en MVU i sygepleje og en suppleringsuddannelse. Universitetsbachelor optages kun i meget begrænset omfang på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Årsagen er bl.a. at der er et begrænset optag på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, og at studerende der har gennemført suppleringsuddannelsen, har retskrav på at begynde på kandidatuddannelsen ved samme universitet i direkte forlængelse af suppleringsuddannelsen. En anden grund er at universitetsbachelor kun i begrænset omfang søger optagelse på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Tabel 2 viser optaget på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse fordelt på uddannelsesstyper. Optagelsestallene gælder perioden 2006-08 på alle tre universiteter.

Tabel 2
Optagede på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse fordelt på uddannelsesstyper

Sundhedsfaglig MVU	66 %
Sundhedsfaglig professionsbacheloruddannelse	31 %
Sundhedsfaglig universitetsbacheloruddannelse	3 %

Kilde: EVA, 2009.

2.3 Ekspertpanel og projektgruppe

Denne evalueringsrapport er udarbejdet af en projektgruppe på EVA. Projektgruppen har haft ansvaret for den samlede evaluering af suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, udarbejdet rapporten og i øvrigt haft det praktiske og metodiske ansvar for projektet. Et ekspertpanel har med udgangspunkt i evalueringens formål stået for evalueringens faglige vurderinger og anbefalinger. De faglige vurderinger udtrykker ekspertpanelets samlede holdning.

Ekspertpanelet består af:

- Bodil Roed, studieleder, sygeplejerskeuddannelsen i Slagelse, University College Sjælland
- Gitte Lindermann, cand.scient.pol. og sygeplejerske, specialkonsulent, Region Hovedstaden
- Johannes Gaub, dr.med., lægelig direktør, Sygehus Lillebælt
- Lena Nilsson-Wikmar, dr.med., universitetslektor i fysioterapi, Institutionen för Neurobiologi, Vårdvetenskap och Samhälle, Karolinska Institutet.

EVA's forslag til sammensætningen af ekspertpanelet har været til høring hos lederne for suppleringsuddannelsen på de tre universiteter og i Professionshøjskolernes Rektorkollegium som har haft mulighed for at gøre indsigelser. Hverken universiteterne eller Professionshøjskolernes Rektorkollegium har gjort indsigelser imod sammensætningen af ekspertpanelet i denne evaluering.

Projektgruppen består af:

- Evalueringskonsulent Grith Zickert (projektleder), EVA's enhed for de videregående uddannelser
- Evalueringskonsulent Anne Hougaard Thygesen, EVA's enhed for de videregående uddannelser.

EVA's projektgruppe har ydet sekretariatsbistand til ekspertpanelet i forbindelse med vurderingen.

Appendiks A indeholder en nærmere præsentation af ekspertpanelets medlemmer.

2.4 Dokumentation og metode

Evalueringen bygger på følgende fire typer af datamateriale:

- En dokumentundersøgelse
- En spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige studerende der har været indskrevet på suppleringsuddannelsen
- Skriftlige redegørelser fra universiteterne på baggrund af en vejledning der er udarbejdet af EVA
- Interview med ledelse, studievejledere, undervisere og studerende i forbindelse med institutionsbesøg på suppleringsuddannelsen på de tre universiteter.

Datamaterialets tilblivelse

De fire typer af datamateriale er blevet udviklet og tilvejebragt i forlængelse af hinanden og har derfor løbende påvirket fokus for det næstkommende datamateriale. I første omgang udviklede EVA en dokumentundersøgelse hvor alle adgangsgivende uddannelsers studieordninger blev undersøgt med henblik på at undersøge om der var overlap mellem indholdet på de adgangsgivende uddannelser og suppleringsuddannelsen. Ud over at være eksperternes udgangspunkt i begyndelsen af evalueringen dannede dokumentundersøgelsen grundlag for udviklingen af spørgeskemaundersøgelsen blandt de studerende og vejledningen til universiteternes egne redegørelser.

Spørgeskemaundersøgelsen blev udarbejdet på baggrund af de spørgsmål som dokumentundersøgelsen affødte, herunder spørgsmål til de studerende om deres egne vurderinger af om suppleringsuddannelsen er nødvendig for at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, og om de vurderer at suppleringsuddannelsen tager udgangspunkt i den viden de har erhvervet sig tidligere. Derudover bliver evalueringens sekundære formål – at vurdere kvaliteten af suppleringsuddannelsen – dækket af spørgeskemaundersøgelsen idet de studerende også er blevet bedt om at give en vurdering af undervisningen på suppleringsuddannelsen. Resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen har efterfølgende været med til at danne grundlaget for vejledningen til universiteternes redegørelser og planlægningen af interview på universiteterne.

Vejledningen til universiteternes redegørelser er blevet udarbejdet på baggrund af temaer som er opstået i forbindelse med dokumentundersøgelsen og spørgeskemaundersøgelsen. Fx har disse undersøgelser givet anledning til at bede universiteterne om at redegøre for evt. kompetenceforskelle mellem studerende med hhv. en MVU og en professionsbacheloruddannelse. Vejledningen til universiteternes redegørelser er derudover udarbejdet af EVA på baggrund af erfaring med tidligere vejledninger og med input fra ekspertpanelet i forhold til hvilke temaer de vurderede var relevante at bede om redegørelse for.

I forbindelse med interviewene udarbejdede EVA en spørgeguide på baggrund af temaer fra de øvrige datamaterialer og input fra ekspertpanelet. Spørgeguiden sikrede at ekspertpanelet fik de nødvendige informationer fra de forskellige grupper på universiteterne for at kunne vurdere evalueringens primære og sekundære formål.

Samtlige datamaterialer indgår i evalueringen som grundlag for ekspertpanelets faglige vurderinger og anbefalinger. I det følgende redegør vi for de metodemæssige overvejelser for hvert af de fire datamaterialer.

EVA's dokumentundersøgelse

I evalueringens startfase udarbejdede EVA en dokumentundersøgelse som havde til formål at give ekspertpanelet en grundlæggende og uddybende baggrundsviden om suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse og de adgangsgivende MVU'er og professionsbacheloruddannelser og en række sundhedsfaglige universitetsbacheloruddannelser.

Dokumentundersøgelsen indeholder undersøgelser af:

- Læringsmål for de enkelte moduler eller fag på suppleringsuddannelsen på de tre universiteter
- Læringsmål for de fagelementer der er relevante for suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte, på de sundhedsfaglige MVU'er og professionsbacheloruddannelser der giver adgang til suppleringsuddannelsen
- Læringsmål for fagelementer der er relevante for suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte, på tre af de sundhedsfaglige universitetsbacheloruddannelser der giver direkte adgang til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Undersøgelsen af uddannelsernes mål for læringsudbytte er foretaget med udgangspunkt i studieordningerne for de pågældende uddannelser med henblik på at undersøge om der er overlap mellem de adgangsgivende uddannelser og suppleringsuddannelsen.

I undersøgelsen undersøger vi læringsmål for enkelte fagelementer på adgangsgivende uddannelser for at vurdere om studerende med en sundhedsfaglig MVU, en professionsbacheloruddannelse eller en universitetsbacheloruddannelse allerede har nået suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte. Formålet er at undersøge om der er overlap mellem de adgangsgivende uddannelser og suppleringsuddannelsen ud fra en antagelse om at et evt. overlap i indhold og niveau vil mindske behovet for suppleringsuddannelsen.

Som del af dokumentundersøgelsen har EVA foretaget en gennemgang af de tre universiteters løbende evalueringer af suppleringsuddannelsen og evalueringer af første år på kandidatuddannelsen. Beskrivelsen af resultaterne af universiteternes løbende evalueringer findes i dokumentundersøgelsens appendiks.

Dokumentundersøgelsen har udgjort EVA's grundlag for at udarbejde vejledningen til universiteternes skriftlige redegørelser. Derudover indgår dokumentundersøgelsen også som baggrundsmateriale i ekspertpanelets faglige vurderinger og anbefalinger.

Dokumentundersøgelsen blev sendt til høring hos en arbejdsgruppe nedsat af Professionshøjskolenes Rektorkollegium og hos ledelserne for suppleringsuddannelsen på de tre universiteter. Formålet med denne høring har været at kvalitetssikre dokumentundersøgelsens beskrivelser af det faglige indhold af de pågældende uddannelser.

Spørgeskemaundersøgelse blandt studerende

I juni 2009 gennemførte EVA en spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige studerende der har været indskrevet på suppleringsuddannelsen i 2006-08. Det overordnede formål med spørgeskemaundersøgelsen har været at tilvejebringe data til brug for ekspertpanelet i dets vurderinger af behovet for og kvaliteten af suppleringsuddannelsen.

Spørgeskemaundersøgelsen har konkret haft til formål at afdække:

- Baggrundsviden om de studerende, herunder adgangsgivende uddannelse og dimittendår
- De studerendes vurdering af behovet for suppleringsuddannelsen
- De studerendes tilfredshed med suppleringsuddannelsen, herunder deres vurdering af suppleringsuddannelsens moduler og udbyttet af undervisningen.

Udvælgelse af respondenter til undersøgelsen

EVA fik tilsendt kontaktoplysninger for 208 studerende der havde været indskrevet på suppleringsuddannelsen i enten 2006, 2007 eller 2008, fra hhv. AU, SDU og KU. Disse studerende udgjorde undersøgelsens population. Kontaktoplysningerne bestod for de flestes vedkommende af e-mail-adresse og navn. For visse af respondenternes vedkommende gjaldt det dog at deres e-mail-adresse ikke var inkluderet i kontaktoplysningerne, hvilket en postadresse derimod var, hvorfor det var nødvendigt at invitere 19 respondenter til at deltage ved at sende dem et brev.

Pilotundersøgelse

Det primære kriterium for udvælgelse af personer til en pilotundersøgelse var at få inkluderet respondenter fra hver af de tre uddannelsesinstitutioner. Ydermere ønskede EVA at inkludere respondenter fra både 2006, 2007 og 2008. Der blev gennemført telefoniske pilottest med seks respondenter. Spørgeskemaet blev på baggrund af disse respondenters betragtninger gennemarbejdet en sidste gang og herefter udsendt til vores population.

Bortfaldsanalyse

Ud af de 208 tidligere og nuværende studerende der blev inviteret til at deltage i undersøgelsen, via enten e-mail eller brev, var 6 ikke til at kontakte, mens 1 meldte tilbage at vedkommende aldrig havde været indskrevet på uddannelsen. Dette resulterede i en nettopopulation på 201 respondenter. Ud af disse har 135 besvaret spørgeskemaet, hvilket giver en svarprocent på 67 %. Denne svarprocent vurderer EVA som tilfredsstillende.

For at sikre at der ikke er tale om et skævt bortfald blandt respondenterne, har EVA foretaget en bortfaldsanalyse. Analysen viser at studerende fra SDU er en smule underrepræsenterede blandt de indkomne svar da 4 procentpoint færre respondenter er fra SDU end blandt populationen fra KU og AU. Samtidig er studerende fra AU overrepræsenterede med 4 procentpoint. Den statistiske test af dette bortfald viser dog at der ikke er signifikant forskel i fordelingen af indkomne svar i forhold til nettopopulationen.

Anvendelse af resultater

Resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen bliver i rapporten løbende anvendt til at belyse behovet for suppleringsuddannelsen og kvaliteten af de tre suppleringsuddannelser. I forbindelse med undersøgelsen af behovet anvender vi svar fra samtlige respondenter. I nogle tilfælde anvender vi spørgeskemaundersøgelsens resultater til at belyse evt. forskelle mellem studerende med en sundhedsfaglig MVU og studerende med en sundhedsfaglig professionsbacheloruddannelse. I disse tilfælde har vi valgt at foretage en opdeling mellem disse to kategorier ud fra de studerendes dimittendår fra den adgangsgivende uddannelse. Alle studerende der er dimitteret i 2002 eller før, bliver kategoriseret som studerende med en MVU, og alle studerende der er dimitteret i 2003 eller senere, er kategoriseret som studerende med en professionsbacheloruddannelse. Vi har valgt at lægge snittet her selvom de første studerende med en professionsbacheloruddannelse først dimitterede i 2005. Det har vi gjort fordi det var muligt for studerende på MVU'erne ved overgangen til de nye studieordninger at supplere deres MVU med et overgangsforløb efter reglerne i de nye bekendtgørelser og dermed erhverve sig professionsbachelortitlen. De fleste af de studerende på MVU'erne som dimitterede i 2003 og 2004, valgte at gennemføre et overgangsforløb og dimitterede dermed som professionsbachelor.

En tabelrapport med resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen blandt de studerende er offentliggjort sammen med evalueringsrapporten som et separat bilag.

Universiteternes skriftlige redegørelser

De tre universiteter har i september 2009 indsendt skriftlige redegørelser til EVA om suppleringsuddannelsen. Forud for arbejdet med redegørelserne modtog de tre universiteter en vejledning med de spørgsmål som universiteterne skulle besvare. Vejledningen er udarbejdet i et samarbejde mellem EVA's projektgruppe og ekspertpanelet. Ekspertpanelets medlemmer har givet input til hvilke emner og problemstillinger der skulle belyses i redegørelserne. Universiteterne er blevet bedt om at kommentere udkastet til vejledningen med henblik på at sikre at der var en fælles forståelse af de anvendte begreber, og at de faktuelle oplysninger var korrekte.

Formålet med universiteternes redegørelser har været at indhente universiteternes egne vurderinger af de kompetencer og kvalifikationer de studerende skal have for at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, og behovet for og kvaliteten af suppleringsuddannelsen. Universiteterne har i redegørelsen ud over faktuelle oplysninger bl.a. skullet beskrive suppleringsuddannelsen faglige indhold og undervisningsformer, undervisernes kompetencer og uddannelsens videngrundlag. Ud over at bidrage til ekspertpanelets faglige vurderinger og anbefalinger har redegørelserne sammen med de øvrige datamaterialer dannet udgangspunkt for ekspertpanelets og EVA's besøg på de tre universiteter i oktober 2009.

Redegørelserne indeholder universiteternes vurderinger af og statistiske oplysninger om følgende problemstillinger og emner:

- Præsentation af suppleringsuddannelsen
- Profil af de studerende på suppleringsuddannelsen
- Ansøgning og overgang til og optagelse, frafald og gennemførelse på kandidatuddannelsen
- Universitetets meritpraksis
- Suppleringsuddannelsens faglige indhold og undervisningsformer
- Undervisernes kompetencer
- Suppleringsuddannelsens videngrundlag
- Kvalitetssikring af suppleringsuddannelsen.

Institutionsbesøg på de tre universiteter

Ekspertpanelet og EVA's projektgruppe gennemførte i oktober besøg på hvert af de tre universiteter. Formålet med besøgene var at give ekspertpanelet mulighed for at stille spørgsmål til både ledelse, studievejleder, studerende og undervisere om behovet for og kvaliteten af suppleringsuddannelsen. Institutionsbesøgene var planlagt til at ligge i slutningen af dataindsamlingsforløbet med henblik på at interviewspørgsmålene kunne tage udgangspunkt i universiteternes redegørelser og det øvrige dokumentationsmateriale. Samtidig gav besøgene mulighed for at indsamle dokumentation til evalueringen om emner som ikke var blevet belyst i det øvrige materiale.

På alle tre universiteter gennemførte ekspertpanelet og EVA's projektgruppe interview med følgende personer:

- Ledelsen for suppleringsuddannelsen og forfatterne til universitetets redegørelse (tre-fire personer)
- Studievejleder eller faglig vejleder (én person)
- Studerende på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse der har gennemført suppleringsuddannelsen (otte-ti personer)
- Dimittender fra den sundhedsfaglige kandidatuddannelse der har gennemført suppleringsuddannelsen (to-fire personer)
- Undervisere på suppleringsuddannelsens tre moduler (fire-fem personer).

De tre universiteter udvalgte interviewpersonerne ud fra kriterier opstillet af EVA som også fastsatte antallet af interviewpersoner. Hvad angår de studerende på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, sikrede udvælgelseskriterierne en randomiseret sammensætning af interviewpersoner og en ligelig fordeling mellem studerende på kandidatuddannelsens 1. og 3. semester. Den samlede gruppe af studerende repræsenterede derudover de forskellige uddannelsesbaggrunde på suppleringsuddannelsen idet universiteterne var blevet bedt om fortrinsvis at udvælge interviewpersoner fra de fire uddannelser fra hvilke der hyppigst optages studerende på suppleringsuddannelsen, dvs. studerende med en MVU i sygepleje, fysioterapi eller ergoterapi eller en professionsbacheloruddannelse i sygepleje.

På alle tre universiteter er studievejlederen på suppleringsuddannelsen selv studerende på kandidatuddannelsen. Formålet med disse interview var at få studievejledernes vurderinger af behovet for og kvaliteten af suppleringsuddannelserne, og studievejlederne repræsenterede derfor ikke de studerende i forbindelse med interviewet. På SDU var studievejlederen netop startet, hvorfor SDU havde valgt at lade den afgangende studienævnssekretær og den nytilkomne studienævnssekretær deltage i interviewet i stedet idet de begge i overgangsperioden har varetaget vejledningen af de studerende på suppleringsuddannelsen.

De studerende blev udvalgt under hensyntagen til forskelle i professionsanciennitet sådan at halvdelen havde afsluttet den adgangsgivende uddannelse før 2001 og halvdelen efter. Baggrunden for at udvælge studerende på kandidatuddannelsen var at studerende der endnu læser på suppleringsuddannelsen, i ringere grad har mulighed for at udtale sig om behovet for suppleringsuddannelsen idet de endnu ikke har erfaret hvilke kvalifikationer de har behov for på kandidatuddannelsen. Foruden de nuværende studerende på kandidatuddannelsen var der under alle interview med de studerende også to dimittender fra den sundhedsfaglige kandidatuddannelse til stede idet de har mulighed for at vurdere såvel behovet for som kvaliteten af suppleringsuddannelsen efter at have gennemført den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Under besøgene interviewede vi ikke studerende på kandidatuddannelsen med sundhedsfaglige universitetsbacheloruddannelser idet disse studerende ikke har mulighed for at udtale sig om behovet for, indholdet i og kvaliteten af suppleringsuddannelsen.

Hvad angår underviserne, sikrede udvælgelseskriterierne både at interviewpersonerne var undervisere der underviser på suppleringsuddannelsen såvel som på kandidatuddannelsen, og at undervisere med vejledningsforpligtelse i forbindelse med kandidatspecialer var repræsenteret.

Alle interviewpersonerne blev garanteret anonymitet, og enkeltpersoner omtales eller refereres derfor ikke til i rapporten. I stedet vil udsagn fra interviewpersoner i evalueringsrapporten blive anonymiseret ved at de bliver karakteriseret som tilhørende en større gruppe, fx studerende.

Alle interview blev gennemført ud fra en spørgeguide som EVA's projektgruppe havde udarbejdet i samarbejde med ekspertpanelet. Spørgeguiden var udarbejdet så væsentlige temaer i forhold til evalueringens formål blev dækket, og indeholdt desuden åbne spørgsmål så uforudsete temaer og problemstillinger kunne tages op under interviewene. Der blev taget referat af alle interview hvor vi har noteret hvad interviewpersonerne har sagt under de enkelte interview. Vi har tilstræbt at skrive referaterne så tæt på det talte ord som muligt. I rapporten inddrager vi i de relevante afsnit interviewene på den måde at vi gengiver den mening der er kommet frem under de enkelte interview. Vi gengiver altså meningen frem for at citere.

Strategi for analyse af datamaterialet

For hver analysedel i evalueringen, hvad enten det relaterer sig til vurderingen af behov eller kvalitet, har vi gennemgået samtlige datamaterialer for at finde kvantitative eller kvalitative data der kan belyse den pågældende del af evalueringen. Vi har dermed som udgangspunkt bearbejdet datamaterialet ud fra de analysespørgsmål vi på forhånd har stillet os selv. Alle datamaterialer der kan belyse de enkelte analysespørgsmål, er blevet inddraget. Ved at undersøge alle datamaterialer for relevante oplysninger i forbindelse med samtlige analysespørgsmål har vi sikret at der ikke er oversete oplysninger der kunne foranledige andre vurderinger.

Ud over at arbejde med de analysespørgsmål vi har formuleret på forhånd, har vi forholdt os åbent til at datamaterialerne har bragt nye perspektiver og problemstillinger frem. Fx har vi efter institutionsbesøgene været særligt opmærksomme på perspektiver og problemstillinger der er fremført under interviewene, og som ikke indgik som en del af spørgeguidens temaer. Denne analysestrategi har bl.a. betydet at tværfaglighed og de studerendes engagement behandles som et selvstændigt tema under vurderingen af suppleringsuddannelsens kvalitet.

Tabel 3 er en overblik over hvilke aspekter de forskellige datamaterialer har været med til at belyse i forbindelse med evalueringen. Tallet i parenteserne angiver det afsnit i rapporten hvor analysen indgår.

Tabel 3
Oversigt over datamaterialernes anvendelse

	Behovet for suppleringsuddannelsen	Kvaliteten af suppleringsuddannelsen
Dokumentundersøgelse	Vurdering af behovet for suppleringsuddannelsen ud fra progressionen mellem suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen (3.1 og 3.2)	Vurdering af udbyttet af de enkelte moduler i forbindelse med universiteternes egne evalueringer af første og andet gennemløb (8.1, 9.1 og 10.1)
	Vurdering af om der er overlap mellem de adgangsgivende uddannelser og suppleringsuddannelsen (4.1)	
Spørgeskemaundersøgelser blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen	De studerendes vurdering af behovet for suppleringsuddannelsen (4.1)	Vurdering af anvendte undervisningsformer (8.1, 9.1 og 10.1)
	Vurdering af om der er overlap mellem de adgangsgivende uddannelser og suppleringsuddannelsen (4.2)	Vurdering af udbyttet af de enkelte moduler (8.1, 9.1 og 10.1)
Universiteternes redegørelser	Vurdering af suppleringsuddannelsens omfang (3.3)	Vurdering af tilrettelæggelsen af suppleringsuddannelsen (8.1, 9.1 og 10.1)
	Vurdering af kompetenceforskelle mellem studerende med en MVU og en professionsbacheloruddannelse (4.3)	Vurdering af anvendte undervisningsformer (8.1, 9.1 og 10.1)
	Vurdering af behovet ud fra meritpraksis (4.4)	Vurdering af undervisernes kompetencer og suppleringsuddannelsens videngrundlag (8.2, 9.2 og 10.2)
	Vurdering af de studerendes manglende kompetencer med henblik på at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse (kap. 5)	Vurdering af kvalitetssikringsaktiviteter (8.3, 9.3 og 10.3)
	Vurdering af om de studerende opnår de manglende kompetencer i løbet af suppleringsuddannelsen (kap. 5)	
Interview med de studerende og med dimittender	Vurdering af behovet for suppleringsuddannelsen ud fra progressionen mellem suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen (3.1)	Vurdering af anvendte undervisningsformer (8.1, 9.1 og 10.1)
	Vurdering af overlap mellem de adgangsgivende uddannelser og suppleringsuddannelsen (4.2)	Vurdering af undervisernes kompetencer (8.2, 9.2 og 10.2)
	Vurdering af behovet ud fra meritpraksis (4.4)	Vurdering af kvaliteten i forhold til universiteternes valg af profiler (11.1)
	Vurdering af de studerendes manglende kompetencer med henblik på at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse (kap. 5)	Vurdering af kvaliteten i forhold til tværfagligheden på suppleringsuddannelsen (11.3)
	Vurdering af om de studerende opnår de manglende kompetencer i løbet af suppleringsuddannelsen (kap. 5)	

Fortsættes næste side...

	Behovet for suppleringsuddannelsen	Kvaliteten af suppleringsuddannelsen
Interview med underviserne	Vurdering af behovet for suppleringsuddannelsen ud fra progressionen mellem suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen (3.1)	Vurdering af tilrettelæggelsen af suppleringsuddannelserne og af de anvendte undervisningsformer (8.1, 9.1 og 10.1)
	Vurdering af kompetenceforskelle mellem studerende med en MVU og en professionsbacheloruddannelse (4.3)	Vurdering af kvalitetssikringsaktiviteter (8.3, 9.3 og 10.3)
	Vurdering af de studerendes manglende kompetencer med henblik på at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse (kap. 5)	Vurdering af kvaliteten i forhold til universiteternes valg af profiler (11.1)
	Vurdering af om de studerende opnår de manglende kompetencer i løbet af suppleringsuddannelsen (kap. 5)	Vurdering af kvaliteten i forhold til tværfagligheden på suppleringsuddannelsen (11.3)
Interview med lederne	Vurdering af kompetenceforskelle mellem studerende med en MVU og en professionsbacheloruddannelse (4.3)	Vurdering af tilrettelæggelsen af suppleringsuddannelserne og af de anvendte undervisningsformer (8.1, 9.1 og 10.1)
	Vurdering af behovet ud fra meritpraksis (4.4)	Vurdering af kvalitetssikringsaktiviteter (8.3, 9.3 og 10.3)
	Vurdering af behovet for suppleringsuddannelsen ud fra progressionen mellem suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen (3.1)	Vurdering af kvaliteten i forhold til universiteternes valg af profiler (11.1)
	Vurdering af suppleringsuddannelsens omfang (3.3)	Vurdering af kvaliteten i forhold til tværfagligheden på suppleringsuddannelsen (11.3)
	Vurdering af de studerendes manglende kompetencer med henblik på at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse (kap. 5)	Vurdering af kvaliteten ud fra de studerendes engagement (11.4)
	Vurdering af om de studerende opnår de manglende kompetencer i løbet af suppleringsuddannelsen (kap. 5)	

Kilde: EVA, 2009.

2.5 Rapportens opbygning

Rapporten er inddelt i to dele: en analyse og vurdering af behovet for suppleringsuddannelsen og en analyse og vurdering af kvaliteten af suppleringsuddannelsen.

Første del om behovet for suppleringsuddannelsen indeholder kapitlerne 3-6. I kapitel 3 undersøger vi sammenhængen mellem suppleringsuddannelsen og den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Fokus er her på progressionen i uddannelserne, sammenhængen mellem dem og på om man kan skelne mellem de to uddannelser. I kapitel 4 undersøger vi om der er overlap mellem indholdet på de adgangsgivende MVU'er og professionsbacheloruddannelser og indholdet på suppleringsuddannelsen hvad angår både fagområde og kvalifikationsniveau. I den forbindelse sammenligner vi de adgangsgivende MVU'er og professionsbacheloruddannelser. I kapitel 5 undersøger vi hvilke konkrete kompetencer de studerende med en sundhedsfaglig MVU eller professionsbacheloruddannelse mangler for at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Denne del af analysen indeholder også en undersøgelse af om de studerende opnår de nød-

vendige kompetencer på suppleringsuddannelsen. I kapitel 6 findes ekspertpanelets samlede vurdering af behovet for suppleringsuddannelsen.

Anden del om kvaliteten af suppleringsuddannelsen indeholder kapitlerne 7-12. I kapitel 7 beskriver vi de aspekter som ekspertpanelet har lagt vægt på i sin vurdering af kvaliteten af suppleringsuddannelsen. I kapitel 8, 9 og 10 undersøger vi for hvert af de tre universiteters vedkommende suppleringsuddannelsens tilrettelæggelse og indhold, de anvendte undervisningsformer, underviserens kompetencer, suppleringsuddannelsens videngrundlag og de kvalitetssikringsaktiviteter der foregår på suppleringsuddannelserne. I kapitel 11 analyserer vi fire temaer om kvalitet som går på tværs af de tre universiteter, og som i løbet af evalueringen er trådt frem som særligt relevante for vurderingen af kvaliteten af suppleringsuddannelsen. I kapitel 12 findes ekspertpanelets samlede vurdering af kvaliteten af suppleringsuddannelserne.

Ekspertpanelets samlede vurderinger af behovet for og kvaliteten af suppleringsuddannelsen findes som nævnt i kapitel 6 og 12. Desuden indgår ekspertpanelets vurderinger løbende i analysekapitlerne, dvs. sidst i hvert afsnit og sidst i hvert analysekapitel. I afsnit 3.4 og i afsnit 4.5 følges ekspertpanelets vurderinger sidst i analysekapitlerne op af en anbefaling. Anbefalingerne præsenteres ikke i ekspertpanelets samlede vurderinger af behov og kvalitet i kapitel 6 og 12.

I appendiks A findes en nærmere præsentation af ekspertpanelets medlemmer der har ansvaret for evalueringens vurderinger og anbefalinger.

Til rapporten hører to separate bilag. Bilag 1 indeholder EVA's dokumentundersøgelse med appendiks om løbende evalueringer og bilag 2 indeholder en tabelrapport fra spørgeskemaundersøgelsen blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Del 1: Behovet for suppleringsuddannelsen

I denne del af rapporten undersøger vi behovet for suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, dvs. om det er nødvendigt for en studerende med en mellemlang videregående sundhedsfaglig uddannelse, herunder en professionsbacheloruddannelse at tage en suppleringsuddannelse for at blive optaget på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

I kapitel 3 undersøger vi om der er progression mellem supplerings- og kandidatuddannelsen, og om de to uddannelser fremstår som to adskilte uddannelser med hver sine specifikke mål for læringsudbytte.

I kapitel 4 undersøger vi om der er overlap mellem de kvalifikationer de studerende opnår på suppleringsuddannelsen, og de kompetencer de erhverver sig på de adgangsgivende MVU'er og professionsbacheloruddannelser. Vi analyserer først om der er overlap mellem suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte og de adgangsgivende uddannelsers mål for læringsudbytte. Derefter analyserer vi ledelsernes, undervisernes og de studerendes vurderinger af om der er overlap. Kapitlet indeholder desuden en analyse af de tre universiteters meritpraksis på suppleringsuddannelsen.

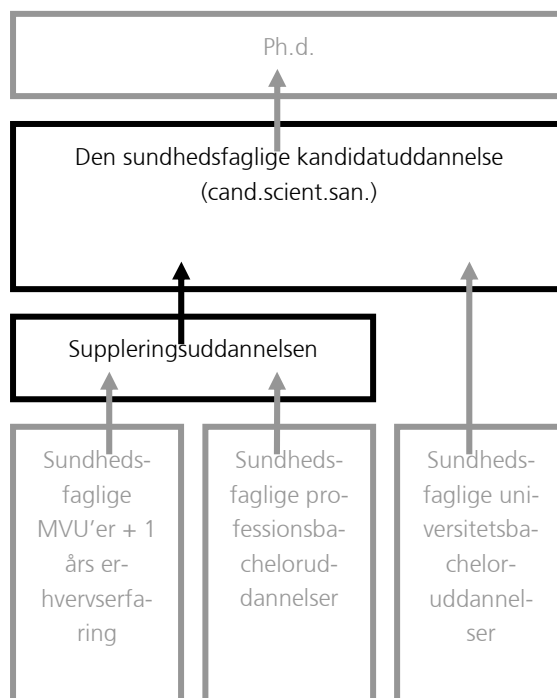
I kapitel 5 undersøger vi hvilke kompetencer personer med hhv. en MVU og en professionsbacheloruddannelse mangler for at kunne begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, og hvilke moduler på suppleringsuddannelsen der giver de studerende disse kompetencer og på hvilket niveau.

Ekspertpanelets samlede vurdering af behovet for suppleringsuddannelsen findes i kapitel 6.

3 Progression og sammenhæng

En måde at vurdere på om der er behov for suppleringsuddannelsen, er ved at undersøge om der er progression og sammenhæng mellem suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen. For at suppleringsuddannelsen kan leve op til sit overordnede formål om at kvalificere ansøgerne til at opfylde adgangskravene til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, er det vigtigt at der er progression mellem de to uddannelser. Derudover er det vigtigt at suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte er på det rette kvalifikationsniveau. I dette kapitel undersøger vi derfor progressionen og sammenhængen mellem suppleringsuddannelsen og den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, jf. de markerede kasser i figur 2. Desuden indeholder kapitlet en analyse og vurdering af suppleringsuddannelsens omfang.

Figur 2
Suppleringsuddannelsens placering i det videregående uddannelsessystem

Kilde: EVA, 2009.

I afsnit 3.1. undersøger vi om der er progression fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen. Formålet med suppleringsuddannelsen er at kvalificere ansøgere med en MVU, herunder ansøgere med en professionsbacheloruddannelse, til at opfylde adgangskravene til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Dette formål medfører at suppleringsuddannelsen bør være tilrettelagt på en måde der sikrer progression fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen hvad angår både viden, færdigheder og kompetencer. I afsnittet undersøger vi derfor progressionen fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen. Her beskriver vi hvordan sammenhængen mellem suppleringsuddannelsens og kandidatuddannelsens indhold er fastsat i lovgivningen. Og vi fremlægger ledelsernes, undervisernes og de studerendes vurderinger af progressionen fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen.

I afsnit 3.2 sammenligner vi suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte med kvalifikationsrammens typebeskrivelse af bachelorgraden (herefter bruges betegnelsen universitetsbachelor), for at undersøge om suppleringsuddannelsens kvalifikationsniveau er fastsat korrekt. Suppleringsuddannelsens formål er at kvalificere de studerende til et niveau der svarer til en universitetsbacheloruddannelse idet suppleringsuddannelsen på lige fod med sundhedsfaglige universitetsbacheloruddannelser giver adgang til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Vi sammenligner den danske kvalifikationsrammes typebeskrivelse af universitetsbacheloruddannelse med de kvalifikationer de studerende opnår efter at have gennemført suppleringsuddannelsen.

I 2005 blev suppleringsuddannelsens omfang ændret fra 60 ECTS-point til 30 ECTS-point. I afsnit 3.3 undersøger vi hvad ændringen har betydet for den nuværende suppleringsuddannelses indhold, og om denne ændring har rykket ved fordelingen af indholdet mellem suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen.

3.1 Progression fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen

Af bekendtgørelsen om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (BEK nr. 338 af 6.5.2004) fremgår det af § 58, stk. 3, at forudsætningen for at blive optaget på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse er en sundhedsvidenskabelig bacheloruddannelse eller anden relevant uddannelse på samme niveau. Suppleringsuddannelsen er i kraft af bekendtgørelsen om suppleringsuddannelsen defineret som anden relevant uddannelse der på lige fod med en sundhedsvidenskabelig bacheloruddannelse giver adgang til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Den sundhedsfaglige kandidatuddannelse skal ifølge § 58, stk. 2, i bekendtgørelsen om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne bestå af moduler der er fordelt på biomedicinske fag, samfundsvidenskabelige fag, herunder samfundsmedicinske fag, humanistiske fag samt sundhedsfaglige, kliniske og forskningsmetnologiske fag. Alle disse fag bliver i større eller mindre omfang introduceret på suppleringsuddannelsen, jf. beskrivelsen af suppleringsuddannelsens tre moduler i afsnit 2.2. At dømme ud fra bekendtgørelserne om hhv. suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen er der dermed indholdsmæssigt en tæt sammenhæng mellem indholdet på de to uddannelser.

Under ekspertpanelets og EVA's besøg på de tre universiteter gav lederne udtryk for at indholdet på de to uddannelser er indbyrdes tæt forbundet på en måde så mange af de emner der introduceres på suppleringsuddannelsen, videreføres og uddybes på kandidatuddannelsen. På SDU beskrev ledelsen at der er behov for at fx statistik introduceres på suppleringsuddannelsen og uddybes og repeteres kortvarigt på kandidatuddannelsen da ikke alle studerende er blevet fortrolige med stoffet. Ledelsen på AU fortæller under interviewet at den organisatoriske placering af suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen og studielederens rolle som studieleder for begge uddannelser betyder at kun et minimum af undervisningens indhold på suppleringsuddannelsen går igen på kandidatuddannelsen, om end der er nogle enkelte gentagelser.

Interviewene med underviserne bekræfter at indholdet på de to uddannelser er afstemt i forhold til hinanden. En underviser beskrev at der på suppleringsuddannelsen bliver lagt nogle kim hos de studerende der begynder at spire når de kommer på kandidatuddannelsen. Underviserne ved de tre universiteter siger samstemmende at suppleringsuddannelsen er grundstenen til kandidatuddannelsen. De betragter suppleringsuddannelsen som en indføring i kritisk refleksion over teorier, kritisk analyse af data og indføring i grundbegreber inden for suppleringsuddannelsens fagområder, bl.a. videnskabsteori, biostatistik og sundhedsfremme. På kandidatuddannelsen stiger detaljeringsgraden.

De studerende giver også udtryk for at indholdet på de to uddannelser er indbyrdes tæt forbundet på en måde så det der bliver introduceret på suppleringsuddannelsen, bliver uddybet på kandidatuddannelsen. En studerende beskrev suppleringsuddannelsen som værktøjskassen til kandidatuddannelsen. En anden studerende beskrev det ved at bruge billedet at man på suppleringsuddannelsen lærer at forstå ingredienserne inden man på kandidatuddannelsen begynder at

kokkerere. Flere af de studerende giver ligeledes udtryk for at de ser suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen som en sammenhængende uddannelse, og at det kan være svært at adskille indholdet på de to uddannelser.

Spørgeskemaundersøgelsen blandt de studerende bekræfter dette billede. Her har vi spurgt de studerende i hvilken grad de vurderer at de bruger det de har lært på suppleringsuddannelsen, på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Svarene fremgår af tabel 4:

Tabel 4
I hvilken grad vurderer du at du bruger det du har lært på suppleringsuddannelsen, på kandidatuddannelsen (cand.scient.san.)? (N = 129)

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Alle studerende	58 %	32 %	4 %	2 %	5 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Note: Pga. afrunding summerer alle rækker ikke op til 100 %.

Tabellen viser at 90 % af de studerende i høj grad eller i nogen grad bruger det de har lært på suppleringsuddannelsen, på kandidatuddannelsen. Størstedelen af disse studerende svarer "I høj grad." 4 % bruger i mindre grad det de har lært, mens 2 % slet ikke bruger det de har lært.

En nærmere undersøgelse af om de studerendes uddannelsesmæssige baggrund er en MVU eller en professionsbacheloruddannelse, viser at der ikke er en signifikant sammenhæng mellem de studerendes uddannelsesbaggrund og i hvilken grad de oplever at kunne bruge det de lærer på suppleringsuddannelsen, på kandidatuddannelsen.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer på baggrund af bekendtgørelserne for suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen og på baggrund af interviewene med ledelserne, underviserne og de studerende at der er progression mellem indholdet på suppleringsuddannelsen og indholdet på kandidatuddannelsen sådan at de studerende på suppleringsuddannelsen bliver introduceret til de relevante fagområder på det relevante niveau. At både undervisere og studerende ser suppleringsuddannelsens indhold som en værktøjskasse der indeholder basale værktøjer der bliver brugt og udviklet på kandidatuddannelsen, er en indikation på at der er behov for suppleringsuddannelsen. Derudover vurderer ekspertpanelet på baggrund af spørgeskemaundersøgelsen at størstedelen af de studerende, hvad enten deres baggrund er en MVU eller en professionsbacheloruddannelse, anvender den viden de har fået på suppleringsuddannelsen, når de begynder på kandidatuddannelsen.

Ekspertpanelet understreger dog at det er vigtigt at fastholde at suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen er to selvstændige uddannelsesforløb, og at suppleringsuddannelsen derfor skal fremstå som et afrundet forløb. De tre universiteter skal derfor være opmærksomme på at suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen skal fremstå som to selvstændige uddannelser. Det skal være tydeligt for de studerende hvilke prøver og eksamener suppleringsuddannelsen afsluttes med så de studerende har overblik over hvilke evt. tidligere gennemførte uddannelseselementer de kan søge om merit for. Dette gælder i særlig grad for KU hvor suppleringsuddannelsen er tilrettelagt med fagintegrerede perioder der går på tværs af de tre moduler.

3.2 Suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte

Bekendtgørelsen om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (BEK nr. 338 af 6.5.2004) fastslår som tidligere nævnt at adgangskravet til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse er en sundhedsfaglig bacheloruddannelse eller anden relevant uddannelse på samme niveau. Det betyder at man formelt må betragte suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse for at være på samme kvalifikationsniveau som en bacheloruddannelse. Der kan derfor ikke stilles hverken højere eller lavere krav til suppleringsuddannelsen end der kan stilles til en bacheloruddannelse.

EVA har sammenlignet den danske kvalifikationsrammes typebeskrivelse af universitetsbachelorgraden med beskrivelsen af de kvalifikationer de studerende opnår efter at have gennemført suppleringsuddannelsen, jf. dokumentundersøgelsen i bilag 1. Disse kvalifikationer er beskrevet i bekendtgørelsen om suppleringsuddannelsen. Af kvalifikationsrammens typebeskrivelse af de ordinære videregående grader fremgår det at universitetsbachelorer skal kunne begrunde og vælge relevante analyse- og løsningsmodeller. Det fremgår derimod ikke eksplicit at de skal kunne foretage analyse. Ifølge bekendtgørelsen om suppleringsuddannelsen skal modul 1 kvalificere de studerende til analyse af centrale videnskabsteoretiske problemstillinger inden for sundhedsvidenskab, og modul 3 skal kvalificere de studerende til analyse af kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger inden for en række områder.

Bekendtgørelsens bestemmelse om at studerende på suppleringsuddannelsen skal kunne foretage analyse inden for de nævnte områder, antyder at der i bekendtgørelsen på dette punkt stilles højere krav til de studerende på suppleringsuddannelsen end kvalifikationsrammen opstiller for studerende på universitetsbacheloruddannelser. Interviewene med underviserne og de studerende peger dog på at det formelle læringsmål i praksis bliver udmøntet på et passende niveau. Både undervisere og studerende giver udtryk for at indholdet på suppleringsuddannelsen er en introduktion til kandidatuddannelsen på den måde at grundbegreber, teorier og værktøjer bliver introduceret på suppleringsuddannelsen og anvendt og uddybet på kandidatuddannelsen.

At suppleringsuddannelsen inden for de nævnte fagområder skal kvalificere de studerende til analyse, antyder at der ikke i dette specifikke tilfælde er en tydelig afgrænsning mellem dele af suppleringsuddannelsens og kandidatuddannelsens indhold. Ekspertpanelet finder det vigtigt at der er overensstemmelse mellem suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte og kvalifikationsrammens typebeskrivelse af universitetsbachelorgraden. I forhold til det konkrete læringsmål bør de tre universiteter i deres respektive studieordninger formulere hvad det indebærer at de studerende skal kvalificeres til analyse.

Ekspertpanelets vurdering

Det er vigtigt at suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen fremstår som to adskilte uddannelser med hver sine specifikke mål for læringsudbytte der retter sig mod det pågældende uddannelsesniveau. Suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte må ikke være for lave hvis man vil sikre et højt niveau på kandidatuddannelsen så den sundhedsfaglige kandidatuddannelse kan sammenlignes med andre kandidatuddannelser. Omvendt må suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte heller ikke være for høje og dermed overlappe med kandidatuddannelsens da suppleringsuddannelsen netop skal give studerende med en sundhedsfaglig MVU, herunder en professionsbacheloruddannelse, den viden og de færdigheder og kompetencer de mangler for at kunne påbegynde en kandidatuddannelse. Et fokus på to selvstændige og adskilte uddannelser er ligeledes vigtigt for at sikre at universitetsbachelorer der vælger at gennemføre kandidatuddannelsen, ikke mangler viden, færdigheder og kompetencer som deres medstuderende har opnået på suppleringsuddannelsen. Endelig er tydelige og adskilte mål for læringsudbyttet på suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen nødvendige for at ansøgere der vælger at fortsætte på kandidatuddannelsen ved et andet universitet end der hvor de har gennemført suppleringsuddannelsen, på forhånd har mulighed for at vurdere betydningen af et evt. senere skift, jf. afsnit 11.1.

Ekspertpanelet vurderer på baggrund af den sammenligning EVA's dokumentundersøgelse foretager mellem den danske kvalifikationsrammes beskrivelse af bachelorniveauet og det kvalifikationsniveau de studerende opnår efter at have gennemført suppleringsuddannelsen, at der med den enkelte undtagelse som er beskrevet i dette afsnit er fastsat et passende kvalifikationsniveau for suppleringsuddannelsen. Ekspertpanelet mener på baggrund af interviewene at de tre universiteter har fundet en løsning der sikrer at de studerende på suppleringsuddannelsen bliver introduceret til analyseredskaber, og at det først er på kandidatuddannelsen at de studerende reelt selvstændigt skal foretage analyse.

3.3 Ændring af suppleringsuddannelsen fra 60 ECTS-point til 30 ECTS-point

Som beskrevet i indledningen blev suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse første gang udbudt i 1998 som en uddannelse normeret til 60 ECTS-point. Siden 2005 og efter indførelsen af professionsbachelor titlen har suppleringsuddannelsen været normeret til 30 ECTS-point som følge af en aftale mellem Videnskabsministeriet, Undervisningsministeriet og universiteterne.

SDU og AU beskriver i deres redegørelser ændringen af suppleringsuddannelsen fra 60 ECTS-point til 30 ECTS-point som en svaghed:

Det er en svaghed at suppleringsuddannelsen blev ændret i 2005 til 30 ECTS. Det har bestemt gjort det vanskeligt at sikre at de studerende har de fornødne faglige og intellektuelle kompetencer når de påbegynder kandidatuddannelsen (SDU's skriftlige redegørelse).

Svaghed: At vi måtte halvere suppleringsuddannelsen med universitetsloven i 2005. Vi måtte flytte fag og undervisningsdiscipliner over på kandidatuddannelsen hvor vigtige fag derefter måtte reduceres i timetal eller helt måtte slettes (AU's skriftlige redegørelse).

På KU udbød man først suppleringsuddannelsen efter at ændringen var trådt i kraft. KU har derfor ikke udtalt sig om ændringen fra 60 ECTS-point til 30 ECTS-point. I forbindelse med interviewene på KU giver ledelsen i stedet udtryk for at man gerne ser at suppleringsuddannelsen kommer til at udgøre 60 ECTS-point. De nuværende 30 ECTS-point ser ledelsen som et minimum hvis man skal sikre et tilstrækkeligt fagligt niveau på kandidatuddannelsen. Ledelsen giver udtryk for at der er behov for at udvide den nuværende suppleringsuddannelse på en række områder:

Det ville være ønskeligt at få mere moderne cellebiologi og genetik ind i suppleringsuddannelsen. Undervisningen i forskningsmetodologi skulle udvides, bl.a. med mere biostatistik og flere øvelsesorienterede forskningsmetoder (interview med ledelsen på KU).

KU skriver i sin redegørelse at man efter første gennemløb af suppleringsuddannelsen ændrede undervisningen i forskningsmetodologi sådan at den biostatistiske undervisning blev styrket og dele af epidemiologi og videnskabsteori blev flyttet til kandidatuddannelsen. Ledelsen for suppleringsuddannelsen ved KU ser det ikke som en mulighed at lægge mere indhold ind i kandidatuddannelsen da det vil betyde at der ikke vil være samstemmighed mellem den sundhedsfaglige kandidatuddannelse og andre kandidatuddannelser.

Under interviewene med lederne på AU og SDU uddybede lederne hvad det for hvert af de to universiteter konkret har betydet at suppleringsuddannelsen er blevet ændret fra 60 ECTS-point til 30 ECTS-point.

På SDU har ændringen betydet at grundmodulet i medicinsk teknologivurdering (MTV) og modulet om kommunikation er taget ud af suppleringsuddannelsen. MTV er et selvstændigt og vigtigt modul på kandidatuddannelsen hvor modulet om kommunikation også er fjernet fra.

På AU valgte man at bevare hele suppleringsuddannelsens indhold og rykke dele af indholdet til kandidatuddannelsens 1. semester. Det betyder at man på AU har fjernet dele af undervisningen i rehabilitering og MTV på kandidatuddannelsen.

De tre forskellige løsninger af problemerne i forbindelse med reduktionen fra 60 ECTS-point til 30 ECTS-point og det at man nogle steder har flyttet indhold fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen, antyder at der på tværs af de tre universiteter ikke er en helt tydelig afgrænsning mellem suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen.

Ledelsen på alle tre universiteter giver udtryk for at ændringen fra 60 ECTS-point til 30 ECTS-point er en svaghed. Der er dog uenighed om hvor mange ECTS-point der er tilstrækkeligt for at sikre en høj faglig kvalitet på kandidatuddannelsen. Ledelsen på SDU vurderer at universitetet med de nuværende 30 ECTS-point har skabt et sammenhængende uddannelsesforløb hvor sup-

pleringsuddannelsen kvalificerer de studerende til optagelse på kandidatuddannelsen, og hvor der er progression fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen. I forbindelse med interviewet med ledelsen på SDU fremgik det at de vurderer at der ikke er behov for at gå tilbage til de 60 ECTS-point, men at 30 ECTS-point, evt. 35 ECTS-point, er tilstrækkeligt. Ledelsen på KU vurderer ligeledes at de nuværende 30 ECTS-point er tilstrækkeligt. 30 ECTS-point er dog ifølge ledelsen et minimum, og dimittendernes slutkompetencer på kandidatuddannelsen ville kunne løftes yderligere hvis suppleringsuddannelsen blev udvidet. På AU er det ledelsens opfattelse at reduktionen af suppleringsuddannelsen fra 60 ECTS-point til 30 ECTS-point har betydet en sænkning af det faglige niveau på kandidatuddannelsen.

På alle tre universiteter understregede lederne at suppleringsuddannelsen er ubetinget nødvendig hvis dimittender fra kandidatuddannelsen skal have opnået et tilstrækkeligt højt niveau til at kunne fortsætte på en ph.d.-uddannelse.

Ekspertpanelets vurdering

Ændringen af suppleringsuddannelsen fra 60 ECTS-point til 30 ECTS-point antyder efter ekspertpanelets opfattelse at grænsen mellem suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen kan være svær at definere klart idet dele af indholdet i den tidligere suppleringsuddannelse enten er blevet skåret væk eller flyttet til kandidatuddannelsen. De tre universiteter har valgt forskellige løsninger af problemerne i forbindelse med reduktionen fra 60 ECTS-point til 30 ECTS-point. Alle tre løsninger er foretaget inden for rammen af bekendtgørelsen om suppleringsuddannelsen. Evalueringen viser at den nuværende udformning af suppleringsuddannelsen på de tre universiteter har fundet en balance der betyder at suppleringsuddannelsens indhold har det rette kvalifikationsniveau, og at der desuden er sørget for progression fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen. Det er dog vigtigt at universiteterne løbende har fokus på at suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte er i overensstemmelse med det kvalifikationsniveau der kan forventes af en universitetsbacheloruddannelse, og ikke sættes for højt.

Ekspertpanelet vurderer på baggrund af universiteternes redegørelser og interviewene at suppleringsuddannelsen ikke på nuværende tidspunkt bør reduceres yderligere da de studerende i så fald ikke vil kunne opnå et tilstrækkelig højt fagligt niveau på kandidatuddannelsen. Udgangspunktet for suppleringsuddannelsen er at den skal kvalificere de studerende til at opfylde adgangskravene til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Dette indebærer ifølge ekspertpanelet at de studerende skal kunne gennemføre kandidatuddannelsen på et tilstrækkeligt højt niveau der kan måle sig med andre kandidatuddannelsers niveau. Det er ikke muligt at skære yderligere i suppleringsuddannelsen uden at dimittenderne fra kandidatuddannelsen står dårligere rustet end andre dimittender i forhold til at gennemføre en ph.d.-uddannelse. At skære yderligere i suppleringsuddannelsen vil betyde at man skal flytte dele af suppleringsuddannelsens indhold til kandidatuddannelsen, hvilket vil resultere i at den sundhedsfaglige kandidatuddannelses slutniveau dermed vil blive lavere end andre kandidatuddannelsers. Hvis man vælger at flytte indhold fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen uden at tage noget af det nuværende indhold på kandidatuddannelsen ud, vil det til gengæld medføre at stofmængden bliver for stor med følgende øget risiko for frafald blandt uddannelsens studerende.

3.4 Ekspertpanelets vurdering af progression og sammenhæng

Ekspertpanelet vurderer overordnet at der er progression mellem de to uddannelser. Bl.a. giver både lederne for suppleringsuddannelsen ved de tre universiteter, underviserne og de studerende udtryk for at der er progression fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen på den måde at de studerende på suppleringsuddannelsen bliver introduceret til fagområder, grundbegreber, teorier og metoder som bliver anvendt og udbygget på kandidatuddannelsen. Ekspertpanelet understreger dog at det er vigtigt at fastholde at suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen er to selvstændige uddannelsesforløb, og at suppleringsuddannelsen derfor skal fremstå som et afrundet forløb.

Anbefaling til de tre universiteter

De tre universiteter skal sikre at suppleringsuddannelsen afsluttes med klare og afgrænsede prøver og eksamener. Det vil gøre det helt tydeligt og gennemskeligt hvilke tidligere gennemførte uddannelseselementer ansøgere til suppleringsuddannelsen kan søge merit for.

Når det gælder den formelle beskrivelse af suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte, er bekendtgørelsen ifølge ekspertpanelet ikke helt tydelig hvad angår beskrivelsen af suppleringsuddannelsens kvalifikationsniveau. Ifølge bekendtgørelsen skal suppleringsuddannelsens modul 1 og 3 kvalificere de studerende til analyse af problemstillinger der ligger inden for modulernes fagområde. Dette læringsmål er beskrevet på et højere kvalifikationsniveau end det der gælder for universitetsbachelor idet disse ifølge typebeskrivelsen i den danske kvalifikationsramme skal kunne begrunde og vælge relevante analysemodeller, men ikke foretage analyse. Ekspertpanelet vurderer dog at der er tale om en gråzone idet interviewene med underviserne og de studerende peger på at det formelle læringsmål i praksis bliver udmøntet på et passende niveau.

Anbefaling til Videnskabsministeriet og de tre universiteter

Videnskabsministeriet bør tage initiativ til at sikre overensstemmelse mellem kvalifikationsrammens typebeskrivelse af universitetsbachelorgraden og beskrivelsen af de kvalifikationer de studerende opnår efter at have gennemført suppleringsuddannelsens så bekendtgørelsen om uddannelsen svarer til kvalifikationsrammens beskrivelser. Dette vil sikre at suppleringsuddannelsen er i overensstemmelse med de læringsmål kvalifikationsrammen definerer for universitetsbachelorgraden.

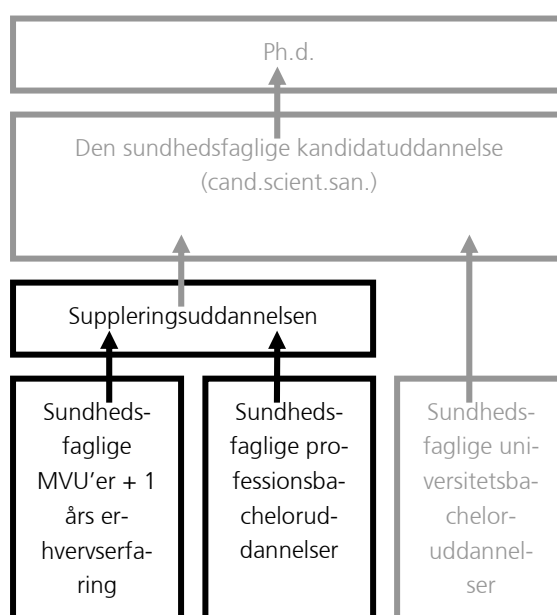
Derudover bør de tre universiteter i deres respektive studieordninger for suppleringsuddannelsen præcisere hvad det indebærer at de studerende på modul 1 og modul 3 skal kvalificeres til analyse.

Da suppleringsuddannelsen i 2005 blev ændret fra 60 ECTS-point til 30 ECTS-point, blev dele af indholdet i den tidligere suppleringsuddannelse enten skåret væk eller flyttet til kandidatuddannelsen. Der bør ikke på nuværende tidspunkt skæres yderligere i suppleringsuddannelsens faglige indhold eller kvalifikationsniveau da det efter ekspertpanelets opfattelse i så fald vil betyde at den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ikke vil kunne sammenlignes med andre kandidatuddannelser på det sundhedsvidenskabelige område. For at opretholde et højt fagligt niveau på kandidatuddannelsen bør der heller ikke flyttes fagelementer fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen.

4 Overlap mellem de adgangsgivende uddannelser og suppleringsuddannelsen

En anden måde at vurdere på om der er behov for suppleringsuddannelsen, er ved at undersøge om der er overlap mellem de kvalifikationer de studerende opnår på de adgangsgivende MVU'er og professionsbacheloruddannelser, og de kvalifikationer de opnår på suppleringsuddannelsen. Kvalifikationer omfatter i denne sammenhæng både fagområde og kvalifikationsniveau. Evt. overlap mellem den adgangsgivende uddannelse og suppleringsuddannelsen vil alt andet lige betyde at de studerende har mindre behov for suppleringsuddannelsen. I dette kapitel undersøger vi derfor overgangen mellem de adgangsgivende uddannelser og suppleringsuddannelsen for at vurdere om der er uhensigtsmæssige overlap. Figur 3 nedenfor illustrerer fokus for analysen.

Figur 3
Suppleringsuddannelsens placering i det videregående uddannelsessystem

Kilde: EVA, 2009.

I analysen af om der er overlap mellem de adgangsgivende MVU'er og professionsbacheloruddannelser og suppleringsuddannelsen, skelner vi mellem adgangsgivende MVU'er og professionsbacheloruddannelser. Grunden er at suppleringsuddannelsen siden 2005 og efter indførelsen af professionsbachelortitlen har været normeret til 30 ECTS-point, og ikke 60 ECTS-point som den var normeret til i perioden 1998-2005. I denne ændring af suppleringsuddannelsen ligger en implicit forståelse af at studerende med en sundhedsfaglig professionsbacheloruddannelse har opnået flere kompetencer som de kan anvende på kandidatuddannelsen, end studerende med en sundhedsfaglig MVU. Dette er også afspejlet i optagelseskravene til suppleringsuddannelsen hvoraf det fremgår at studerende med en sundhedsfaglig professionsbacheloruddannelse kan blive optaget direkte på suppleringsuddannelsen, mens studerende med en sundhedsfaglig MVU som minimum skal have et års relevant erhvervs erfaring foruden den adgangsgivende uddannelse.

I afsnit 4.1 undersøger vi om der er overlap mellem suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte og de adgangsgivende uddannelsers mål for læringsudbytte. Det gør vi ved for hvert af suppleringsuddannelsens moduler at sammenligne læringsmålene med relevante fagelementers læringsmål på de enkelte adgangsgivende uddannelser. I denne analyse sammenligner vi de adgangsgivende uddannelsers faglige indhold og kvalifikationsniveau med læringsmålene for suppleringsuddannelsens tre moduler. Denne del af evalueringen er primært baseret på resultaterne af EVA's dokumentundersøgelse, se bilag 1, suppleret med data fra universiteternes skriftlige redegørelser, spørgeskemaundersøgelsen blandt de studerende og interview med ledelserne og underviserne.

Afsnit 4.2 indeholder en analyse af de studerendes vurderinger af om der er overlap mellem de kvalifikationer de har opnået på den adgangsgivende uddannelse, og de læringsmål de bliver mødt med på suppleringsuddannelsen. Denne analyse er primært baseret på resultater af spørgeskemaundersøgelsen og interviewene med de studerende.

Afsnit 4.3 indeholder en analyse af ledelsernes og underviserens vurderinger af om der er overlap mellem de kvalifikationer de studerende opnår på den adgangsgivende uddannelse, og de læringsmål de bliver mødt med på suppleringsuddannelsen. Denne analyse er primært baseret på interviewene med ledelserne og underviserne.

Afsnit 4.4 indeholder en analyse af omfanget af ansøgninger om meritoverførsel til suppleringsuddannelsen og af universiteternes meritpraksis, herunder i hvilket omfang universiteterne foretager faglige vurderinger af de meritansøgninger de modtager. Denne del af evalueringen er baseret på både universiteternes skriftlige redegørelser, EVA's spørgeskemaundersøgelse og interviewene med ledelserne og de studerende fra de tre universiteter.

4.1 Overlap mellem mål for læringsudbytte for suppleringsuddannelsen og de adgangsgivende uddannelser

I dokumentundersøgelsen har EVA sammenlignet det kvalifikationsniveau de studerende opnår ved at gennemføre de sundhedsfaglige MVU'er og professionsbacheloruddannelser der giver adgang til suppleringsuddannelsen, med det kvalifikationsniveau de studerende opnår ved at gennemføre suppleringsuddannelsen. Vi har undersøgt om de adgangsgivende uddannelser hvad angår både fagområde og kvalifikationsniveau, formelt lever op til de faglige forudsætninger som de studerende ifølge bekendtgørelsen om suppleringsuddannelsen skal have for at kunne påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. I gennemgangen af studieordningerne har vi fokuseret på de fag, fagelementer og niveauer der er relevante i forhold til suppleringsuddannelsens tre moduler. Vi har sammenlignet målbeskrivelsen for suppleringsuddannelsens tre moduler med relevante fagelementers læringsmål på tre MVU'er (i sygepleje, fysioterapi og bioanalytik) og tre professionsbacheloruddannelser (i sygepleje, fysioterapi og ernæring og sundhed).

I det følgende beskriver vi for hvert af suppleringsuddannelsens tre moduler i hvilken grad de adgangsgivende uddannelsers tilsvarende fagområde og kvalifikationsniveau er i overensstemmelse med de krav der i bekendtgørelsen stilles til suppleringsuddannelsens fagområder og kvalifikationsniveau.

Modul 1 Videnskabsteori og forskningsmetodologi

Formålet med modul 1 er ifølge bekendtgørelsen følgende:

Modul 1 kvalificerer til analyse, tolkning og vurdering af centrale videnskabsteoretiske problemstillinger inden for sundhedsvidenskab og til forståelse for og anvendelse af forskellige videnskabelige forskningsmetoder.

Studerende med en MVU i sygepleje har i løbet af deres uddannelse stiftet bekendtskab med observation som metode. De studerende er ikke blevet undervist i centrale videnskabsteoretiske problemstillinger inden for sundhedsvidenskab, ligesom de ikke har stiftet bekendtskab med anvendelse af forskellige videnskabelige forskningsmetoder foruden observation.

Studerende med en professionsbacheloruddannelse i sygepleje skal i løbet af deres uddannelse lære at inddrage og beskrive videnskabsteoretiske og forskningsmetodologiske aspekter knyttet til sygeplejefaget. Dokumentundersøgelsen viser dog at de studerende ikke kvalificeres til at fortolke og vurdere videnskabsteoretiske problemstillinger inden for sundhedsvidenskab. De kvalificeres heller ikke til anvendelse af videnskabelige forskningsmetoder, herunder kvantitative og kvalitative tilgange.

Studerende med en MVU i fysioterapi har lært at redegøre for og anvende videnskabsteoretiske metoder og tilgange inden for det sundhedsfaglige område. Desuden har de lært at anvende forskellige videnskabelige metoder til at forstå, redegøre for og analysere fysioterapeutiske problemstillinger. Dokumentundersøgelsen viser at de studerende ikke er blevet kvalificeret til at fortolke og vurdere videnskabsteoretiske problemstillinger.

Studerende med en professionsbacheloruddannelse i fysioterapi bliver i løbet af deres uddannelse kvalificeret til at anvende forskellige metodiske tilgange og videnskabsteoretiske metoder. Dokumentundersøgelsen viser at dette er med et fokus på fysioterapi. Af studieordningen fremgår det at de studerende skal kunne vurdere, evaluere og bearbejde teori og data inden for fysioterapi.

Studerende med en professionsbacheloruddannelse i ernæring og sundhed får i løbet af deres uddannelse viden om forskellige forskningsmetoder og videnskabelige tilgange. I deres bacheloropgave skal de anvende og inddrage teoretisk viden og erfaringer fra praksis.

Studerende med en MVU i bioanalytik har i løbet af deres uddannelse opnået viden om videnskabsteoretiske opfattelser og forskellige undersøgelsesmetoder. Dokumentundersøgelsen viser dog at de studerende ikke er blevet kvalificeret til at fortolke og vurdere centrale videnskabsteoretiske problemstillinger og til at anvende videnskabelige forskningsmetoder.

For modul 1 viser dokumentundersøgelsen at personer med en professionsbacheloruddannelse i ernæring og sundhed som den eneste af de seks adgangsgivende uddannelser opnår det kvalifikationsniveau og den viden om fagområdet der gælder for suppleringsuddannelsens modul 1. Personer med en MVU i sygepleje har hverken opnået tilstrækkelig viden om fagområdet eller til egnet sig det krævede kvalifikationsniveau. Dette fremgår af tabel 5:

Tabel 5
I hvilken grad er de adgangsgivende uddannelser i overensstemmelse med kravene til suppleringsuddannelsens modul 1 i forhold til fagområder og kvalifikationsniveau?

Adgangsgivende uddannelse	Fagområde og kvalifikationsniveau sammenlignet med suppleringsuddannelsens modul 1
MVU i sygepleje	Fagområde ikke i overensstemmelse Kvalifikationsniveau ikke i overensstemmelse
Professionsbacheloruddannelse i sygepleje	Fagområde delvist i overensstemmelse Kvalifikationsniveau delvist i overensstemmelse
MVU i fysioterapi	Fagområde delvist i overensstemmelse Kvalifikationsniveau ikke i overensstemmelse
Professionsbacheloruddannelse i fysioterapi	Fagområde delvist i overensstemmelse Kvalifikationsniveau delvist i overensstemmelse
Professionsbacheloruddannelse i ernæring og sundhed	Fagområde i overensstemmelse Kvalifikationsniveau i overensstemmelse
MVU i bioanalytik	Fagområde delvist i overensstemmelse Kvalifikationsniveau ikke i overensstemmelse

Kilde: EVA's dokumentundersøgelse, bilag 1.

I spørgeskemaundersøgelsen har vi spurgt de studerende i hvilken grad de oplever at målsætningerne for suppleringsuddannelsens modul 1 er nødvendige for at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Modul 1 har to målsætninger: at give viden om centrale videnskabsteoretiske problemstillinger og at give viden om forskningsmetoder. De studerende oplever generelt

at målsætningerne for modul 1 er nødvendige for at studere på kandidatuddannelsen. Dette fremgår af tabel 6 og tabel 7:

Tabel 6

I hvilken grad oplever du at suppleringsuddannelsens målsætning om at give viden om centrale videnskabsteoretiske problemstillinger er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen (cand.scient.san.)? (N = 134)

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Alle studerende	63 %	28 %	5 %	2 %	2 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Tabel 7

I hvilken grad oplever du at suppleringsuddannelsens målsætning om at give viden om forskningsmetoder er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen (cand.scient.san.)? (N = 134)

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Alle studerende	70 %	25 %	2 %	2 %	2 %	101 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Note: Pga. afrunding summerer alle rækker ikke op til 100 %.

Tabellerne viser at 91 % af de studerende oplever at målsætningen om at give viden om centrale videnskabsteoretiske problemstillinger i høj grad eller i nogen grad er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen. 63 % af de studerende har svaret "I høj grad," mens 28 % har svaret "I nogen grad." 7 % af de studerende har svaret at målsætningen i mindre grad eller slet ikke er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen.

Hvad angår målsætningen om at give viden om forskningsmetoder, oplever 95 % af de studerende at denne målsætning er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen. 70 % af de studerende har svaret "I høj grad," mens 25 % har svaret "I nogen grad." 4 % af de studerende har svaret at målsætningen i mindre grad eller slet ikke er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen.

En nærmere undersøgelse af de studerendes uddannelsesbaggrund viser at der ikke er en signifikant sammenhæng mellem de studerendes oplevelse af om suppleringsuddannelsens modul 1 er nødvendig for at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, og om de har en sundhedsfaglig MVU eller en sundhedsfaglig professionsbacheloruddannelse.

Modul 2 Sundhedsvidenskabelige discipliner

Formålet med modul 2 er ifølge bekendtgørelsen følgende:

Modul 2 kvalificerer til anvendelse og diskussion af centrale videnskabelige discipliner inden for det sundhedsvidenskabelige område bl.a.:

- *Årsagssøgende epidemiologi*
- *Basal biostatistik*
- *Sundhedsantropologi, herunder narratologi.*

Studerende med en MVU i sygepleje har ikke i løbet af deres uddannelse beskæftiget sig med nogen af de fagområder som suppleringsuddannelsens modul 2 dækker.

Studerende med en professionsbacheloruddannelse i sygepleje opnår i løbet af deres uddannelse viden om sundhedsfaglige områder primært inden for sygdom, lidelser og årsagssammenhænge. De studerende stifter dog ikke bekendtskab med biostatistik og sundhedsantropologi.

Studerende med en MVU i fysioterapi har i løbet af deres uddannelse stiftet bekendtskab med emner der ligger tæt op ad suppleringsuddannelsens modul 2, dog med et fokus på fysioterapi.

Dokumentundersøgelsen viser at disse studerende hverken har stiftet bekendtskab med biostatistik eller sundhedsantropologi.

Studerende med en professionsbacheloruddannelse i fysioterapi bliver i løbet af deres uddannelse kvalificeret til at foretage analyser og fortolkninger inden for det fysioterapeutiske fagområde. De studerende kvalificeres ikke til at anvende og diskutere videnskabelige begreber inden for et bredere sundhedsvidenskabeligt fagområde. Dokumentundersøgelsen viser at de studerende hverken stifter bekendtskab med årsagssøgende epidemiologi, basal biostatistik eller sundhedsantropologi.

Studerende med en professionsbacheloruddannelse i ernæring og sundhed tilegner sig i løbet af deres uddannelse viden om og forståelse af kostrelaterede livsstilssygdomme. De studerende bliver kvalificeret til at analysere ernærings- og sundhedsfaglige problemstillinger, også ud fra sociologiske og antropologiske teorier.

Studerende med en MVU i bioanalytik har ikke i løbet af deres uddannelse stiftet bekendtskab med de fagområder som suppleringsuddannelsens modul 2 dækker.

Hvad angår modul 2, viser dokumentundersøgelsen at ingen af de seks adgangsgivende uddannelser giver de studerende en tilsvarende viden om det pågældende fagområde og et tilsvarende kvalifikationsniveau som de studerende på suppleringsuddannelsen opnår ved at gennemføre modul 2. Personer med en professionsbacheloruddannelse i fysioterapi og en professionsbacheloruddannelse i ernæring og sundhed opnår delvist tilsvarende viden om fagområdet og tilsvarende kvalifikationsniveau. Dette fremgår af tabel 8:

Tabel 8
I hvilken grad er de adgangsgivende uddannelser i overensstemmelse med kravene til suppleringsuddannelsens modul 2 i forhold til fagområder og kvalifikationsniveau?

Adgangsgivende uddannelse	Fagområde og kvalifikationsniveau sammenlignet med suppleringsuddannelsens modul 2
MVU i sygepleje	Fagområde ikke i overensstemmelse Kvalifikationsniveau ikke i overensstemmelse
Professionsbacheloruddannelse i sygepleje	Fagområde delvist i overensstemmelse Kvalifikationsniveau ikke i overensstemmelse
MVU i fysioterapi	Fagområde ikke i overensstemmelse Kvalifikationsniveau ikke i overensstemmelse
Professionsbacheloruddannelse i fysioterapi	Fagområde delvist i overensstemmelse Kvalifikationsniveau delvist i overensstemmelse
Professionsbacheloruddannelse i ernæring og sundhed	Fagområde delvist i overensstemmelse Kvalifikationsniveau delvist i overensstemmelse
MVU i bioanalytik	Fagområde ikke i overensstemmelse Kvalifikationsniveau ikke i overensstemmelse

Kilde: EVA's dokumentundersøgelse, bilag 1.

I spørgeskemaundersøgelsen har vi spurgt de studerende i hvilken grad de oplever at målsætningen for modul 2 om at give viden om centrale videnskabelige discipliner inden for det sundhedsvidenskabelige område er nødvendig for at gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. De studerende oplever generelt at målsætningen for modul 2 er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen. Dette fremgår af tabel 9:

Tabel 9

I hvilken grad oplever du at suppleringsuddannelsens målsætning om at give viden om centrale videnskabelige discipliner inden for det sundhedsvidenskabelige område er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen (cand.scient.san.)? (N = 134)

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Alle studerende	62 %	31 %	2 %	1 %	5 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Note: Pga. afrunding summerer alle rækker ikke op til 100 %.

Tabellen viser at 93 % af de studerende oplever at modul 2 i høj grad eller i nogen grad er nødvendigt. 62 % af de studerende har svaret "I høj grad," mens 31 % har svaret "I nogen grad." 3 % af de studerende har svaret at målsætningen i mindre grad eller slet ikke er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen.

En nærmere undersøgelse af de studerendes uddannelsesbaggrund viser at der ikke er en signifikant sammenhæng mellem de studerendes oplevelse af om suppleringsuddannelsens modul 2 er nødvendigt for at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, og om de har en sundhedsfaglig MVU eller en sundhedsfaglig professionsbacheloruddannelse.

Modul 3 Kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger

Formålet med modul 3 er ifølge bekendtgørelsen følgende:

Modul 3 kvalificerer til analyse, fortolkning og diskussion af kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger inden for bl.a.:

- *Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse*
- *Sygdomsdiagnostik og -behandling*
- *Rehabilitering.*

Studerende med en MVU i sygepleje er i løbet af deres uddannelse blevet kvalificeret til at identificere sundhedsfaglige problemstillinger inden for fagområder der er relevante for modul 3. Foruden sygeplejespecifikke emner har de studerende også lært at analysere og perspektivere i forhold til samfundsvidenskab og naturvidenskab.

Studerende med en professionsbacheloruddannelse i sygepleje stifter i løbet af deres uddannelse bekendtskab med en række af de fagområder som suppleringsuddannelsens modul 3 dækker, dog med fokus på sygeplejefaget.

Studerende med en MVU i fysioterapi har i løbet af deres uddannelse opnået viden om og kompetencer til anvendelse af viden om sundhedsfremme, sygdomsforebyggelse, behandling og rehabilitering. Dokumentundersøgelsen viser at dette er i et fysioterapeutisk perspektiv. De studerende har ikke lært at diskutere sundhedsbegreber i et bredere perspektiv.

Studerende med en professionsbacheloruddannelse i fysioterapi bliver i løbet af deres uddannelse kvalificeret til at analysere, fortolke og diskutere kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger. De bliver undervist i sundhedsfremme, forebyggelse, diagnostik, rehabilitering mv. Dog er den viden de opnår, inden for det fysioterapeutiske fagområde.

Studerende med en professionsbacheloruddannelse i ernæring og sundhed bliver i løbet af deres uddannelse introduceret til viden om ernæring i et sundhedsfremmende, forebyggende og behandlende perspektiv. De lærer at anvende denne viden til analyse og kritisk stillingtagen inden for ernærings- og sundhedsmæssige områder. De studerende bliver dog ikke kvalificeret til at fortolke og diskutere kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger i et bredere perspektiv.

Studerende med en MVU i bioanalytik har i løbet af deres uddannelse opnået viden om relevante natur- og sundhedsvidenskabelige og laboratorietechniske emner og sammenhænge. De studerende er blevet kvalificeret til at analysere biomedicinske emner og problemstillinger.

Hvad angår modul 3, viser dokumentundersøgelsen at personer med en MVU i sygepleje som den eneste af de seks adgangsgivende uddannelser har opnået det kvalifikationsniveau og den viden om fagområdet der gælder for suppleringsuddannelsens modul 3. Personer med en MVU i fysioterapi og en MVU i bioanalytik har ikke opnået det kvalifikationsniveau der kræves for modul 3. Dette fremgår af tabel 10:

Tabel 10

I hvilken grad er de adgangsgivende uddannelser i overensstemmelse med kravene til suppleringsuddannelsens modul 3 i forhold til fagområder og kvalifikationsniveau?

Adgangsgivende uddannelse	Fagområde og kvalifikationsniveau sammenlignet med suppleringsuddannelsens modul 3
MVU i sygepleje	Fagområde i overensstemmelse Kvalifikationsniveau i overensstemmelse
Professionsbacheloruddannelse i sygepleje	Fagområde delvist i overensstemmelse Kvalifikationsniveau delvist i overensstemmelse
MVU i fysioterapi	Fagområde delvist i overensstemmelse Kvalifikationsniveau ikke i overensstemmelse
Professionsbacheloruddannelse i fysioterapi	Fagområde delvist i overensstemmelse Kvalifikationsniveau delvist i overensstemmelse
Professionsbacheloruddannelse i ernæring og sundhed	Fagområde delvist i overensstemmelse Kvalifikationsniveau delvist i overensstemmelse
MVU i bioanalytik	Fagområde delvist i overensstemmelse Kvalifikationsniveau ikke i overensstemmelse

Kilde: EVA's dokumentundersøgelse, bilag 1.

I spørgeskemaundersøgelsen har vi spurgt de studerende i hvilken grad de oplever at målsætningen for modul 3 om at give viden om kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger er nødvendig for at studere på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. De studerende oplever generelt at målsætningen for modul 3 er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen. Dette fremgår af tabel 11:

Tabel 11

I hvilken grad oplever du at suppleringsuddannelsens målsætning om at give viden om kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen (cand.scient.san.)? (N = 134)

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Alle studerende	50 %	38 %	10 %	1 %	2 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Note: Pga. afrunding summerer alle rækker ikke op til 100 %.

Tabellen viser at 88 % af de studerende oplever at målsætningen om at give viden om kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger i høj grad eller i nogen grad er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen. Dette svarer nogenlunde til andelen af studerende der oplever at målsætningerne for modul 1 og 2 er nødvendige.

50 % af de studerende har svaret "I høj grad," mens 38 % har svaret "I nogen grad." 11 % af de studerende har svaret at målsætningen "I mindre grad" eller "Slet ikke" er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen. For modul 3 er andelen der vurderer at målsætningen i høj grad er nødvendig, lavere end for de to øvrige moduler. Mens 50 % af de studerende oplever at målsætningen for modul 3 i høj grad er nødvendig, oplever hhv. 63 % og 70 % at de to målsætninger for modul 1 i høj grad er nødvendige, og 62 % at målsætningen for modul 2 i høj grad er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen. Sammenlignet med modul 1 og 2 er der desuden en lidt større andel af de studerende der oplever at modul 3 kun i mindre grad eller slet ikke er nødvendigt for at studere på kandidatuddannelsen.

En nærmere undersøgelse af de studerendes uddannelsesbaggrund viser at der ikke er en signifikant sammenhæng mellem de studerendes oplevelse af om suppleringsuddannelsens modul 3 er nødvendigt for at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, og om de har en sundhedsfaglig MVU eller en sundhedsfaglig professionsbacheloruddannelse.

EVA har i dokumentundersøgelsen også foretaget en sammenligning af suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte og målene for læringsudbytte på de universitetsbacheloruddannelser der giver direkte adgang til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. I denne analyse har vi undersøgt målene for læringsudbytte på følgende tre universitetsbacheloruddannelser:

- Universitetsbacheloruddannelse i idræt og sundhed ved SDU
- Universitetsbacheloruddannelse i folkesundhedsvidenskab ved KU
- Universitetsbacheloruddannelse i idræt ved AU.

Disse tre uddannelser er valgt ud fra et ønske om at undersøge forskellige typer af sundhedsfaglige bacheloruddannelser, men også ud fra et ønske om at de tre universiteter der udbyder suppleringsuddannelsen og den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, alle skal være repræsenteret.

Dokumentundersøgelsen viser at der er et stort overlap mellem målene for læringsudbytte for suppleringsuddannelsen og målene for læringsudbytte for hhv. bacheloruddannelsen i idræt og sundhed og bacheloruddannelsen i folkesundhedsvidenskab, hvad angår både fagområder og kvalifikationsniveau. Studerende ved de to uddannelser når med andre ord suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte.

For bacheloruddannelsen i idræt gælder det at der kun er et delvist overlap med suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte. Fx lever bacheloruddannelsen i idræt kun i mindre grad op til de læringsmål der er formuleret for suppleringsuddannelsens modul 2 for både fagområde og kvalifikationsniveau. I forhold til suppleringsuddannelsens modul 3 når de bachelorstuderende delvist suppleringsuddannelsens læringsmål for fagområdet. Her viser EVA's dokumentundersøgelse at bacheloruddannelsen i idræt omfatter kurser der bl.a. omhandler sundhedsaspektet i idræt og sundhedsbegrebets anvendelse i forskellige kontekster. Derimod stifter de studerende ikke bekendtskab med sundhedsfremme, sygdomsdiagnostik og rehabilitering som alle er en del af fagområdet i suppleringsuddannelsens modul 3. Bacheloruddannelsen i idræt omfatter ifølge studieordningen heller ikke fortolkning og diskussion af de kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger som de studerende præsenteres for. Universitetsbachelorerne opnår derfor ikke det samme kvalifikationsniveau som suppleringsuddannelsens studerende på modul 3.

Evalueringen viser at kun ganske få universitetsbachelorer bliver optaget på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Fra 2006-08 optog SDU og AU i alt ni universitetsbachelorer på kandidatuddannelsen. På KU optog man ingen universitetsbachelorer på kandidatuddannelsen i denne periode. Antallet af optagede universitetsbachelorer svarer stort set til antallet af ansøgere. At der optages så få universitetsbachelorer på kandidatuddannelsen, skal ses i relation til at personer med en bestået suppleringsuddannelse har ret til optagelse på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved samme universitet i direkte forlængelse af en afsluttet suppleringsuddannelse.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer på baggrund af dokumentundersøgelsen at de sundhedsfaglige MVU'er og professionsbacheloruddannelser i et varierende omfang overlapper med suppleringsuddannelsens fagområde og kvalifikationsniveau. Dette billede understøttes af at de studerende i spørgeskemaundersøgelsen giver udtryk for at suppleringsuddannelsen generelt er nødvendig for at studere på kandidatuddannelsen, men at en del af de studerende samtidig giver udtryk for at suppleringsuddannelsens moduler kun i nogen grad er nødvendige for at kunne studere på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Hvad angår de tre moduler, oplever mellem 25 % og 38 % af de studerende at det pågældende modul i nogen grad er nødvendigt. Ekspertpanelet vurderer på den baggrund at personer med en sundhedsfaglig MVU eller professionsbacheloruddannelse generelt mangler en række kompetencer for at være kvalificeret til at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Samtidig er der grund til at være opmærksom på at en mindre, men dog betydelig del af de studerende oplever at suppleringsuddannelsen kun i nogen grad er en nødvendig forudsætning for at starte på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

At der ifølge dokumentundersøgelsen er overlap mellem en MVU i sygepleje og suppleringsuddannelsens modul 3, bliver til dels underbygget af spørgeskemaundersøgelsen hvor 37 % af de studerende med en MVU i sygepleje svarer at de oplever at modul 3 i høj grad har bibragt dem ny viden. 46 % svarer "I nogen grad," og 17 % svarer at de "I mindre grad" oplever at modul 3 har bibragt dem ny viden. Der er med andre ord en væsentlig andel af de studerende med en MVU i sygepleje der oplever at modul 3 kun er delvist nødvendigt. I forbindelse med interviewene gav de studerende med en MVU i sygepleje dog udtryk for at de oplevede at modul 3 bibragte dem ny viden. Ekspertpanelet vurderer at det er vigtigt at være opmærksom på denne forskel mellem dokumentundersøgelsen og spørgeskemaundersøgelsen på den ene side og interviewene på den anden side. De overlap som dokumentundersøgelsen viser mellem professionsbacheloruddannelsen i ernæring og sundhed og suppleringsuddannelsens modul 1, bliver hverken understøttet af spørgeskemaundersøgelsen eller af interviewene med de studerende.

Ekspertpanelet vurderer ikke at det overlap mellem hhv. professionsbacheloruddannelsen i ernæring og sundhed og en MVU i sygepleje og suppleringsuddannelsen som fremgår af dokumentundersøgelsen, er uhensigtsmæssigt. De studerende selv giver under interviewene udtryk for at de har behov for suppleringsuddannelsen da det er lang tid siden de afsluttede den adgangsgivende uddannelse, og de derfor har behov for at genopfriske indholdet ved hjælp af suppleringsuddannelsen. De tre universiteter bør dog som nævnt i afsnit 4.4 sikre at alle ansøgere til suppleringsuddannelsen får oplyst hvilke kvalifikationer de skal have erhvervet sig for at få merit i forhold til suppleringsuddannelsens uddannelseselementer. Dette vil sikre at både ansøgere med en MVU i sygepleje og ansøgere med en professionsbacheloruddannelse i ernæring og sundhed samt andre ansøgere der ønsker at ansøge om merit, kan få foretaget en individuel faglig vurdering. Denne vurdering bør bl.a. indeholde overvejelser om hvor lang tid der er gået siden ansøgeren afsluttede den adgangsgivende uddannelse, og om vedkommende i øvrigt har anvendt og vedligeholdt de pågældende kompetencer.

Hvad angår de adgangsgivende universitetsbacheloruddannelser der indgår i EVA's dokumentundersøgelse, er der generelt et passende overlap mellem suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte og de mål for læringsudbytte som de bachelorstuderende når. For bacheloruddannelsen i idræt er der kun et delvist overlap, hvilket hænger sammen med at denne uddannelse ikke har et sundhedsvidenskabeligt fokus. Bachelorer i idræt fra AU har derfor et andet udgangspunkt i forhold til at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse end andre ansøgere. AU bør gøre studerende på bacheloruddannelsen i idræt opmærksomme på at den sundhedsfaglige kandidatuddannelse har et andet fokus, så studerende der evt. ønsker senere at søge optagelse på kandidatuddannelsen, har mulighed for at tone bacheloruddannelsen i denne retning, fx ved at vælge valgfag der er orienteret mod kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger.

Dokumentundersøgelsen viser samlet set at sundhedsfaglige professionsbachelorer i lidt større omfang end personer med en MVU har nået suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte hvad angår både fagområder og kvalifikationsniveau. Ekspertpanelet vurderer dog ikke at de sundhedsfaglige professionsbachelorers kvalifikationsniveau kan sidestilles med de sundhedsfaglige universitetsbachelorers idet universitetsbachelorerne opnår nogle generelle akademiske kompetencer, herunder evnen til at tilegne sig og forholde sig kritisk til ny viden, skriftlige formidlingskompetencer og en akademisk, kritisk tankegang.

4.2 De studerendes vurderinger af overlap

EVA har set på i hvilken grad de studerende der har gennemført suppleringsuddannelsen, vurderer at suppleringsuddannelsen har bibragt dem ny viden i forhold til den viden de besad på forhånd. Vi har bedt de studerende om at forholde sig enkeltvis til suppleringsuddannelsens tre moduler. Modul 1 er opdelt i viden om hhv. centrale videnskabsteoretiske problemstillinger og forskningsmetoder. Tabellerne 12-15 viser at de studerende generelt vurderer at suppleringsuddannelsen har bibragt dem ny viden i forhold til den viden de besad på forhånd:

Tabel 12 og tabel 13 viser at de studerende oplever at suppleringsuddannelsens modul 1 generelt har bibragt dem ny viden:

Tabel 12

I hvilken grad oplever du at modul 1 bibragte dig ny viden om centrale videnskabsteoretiske problemstillinger i forhold til den viden du besad på forhånd? N = 135

I høj grad	44 %
I nogen grad	44 %
I mindre grad	10 %
Slet ikke	2 %
Total	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Tabellen viser at 88 % af de studerende oplever at den del af modul 1 der handler om centrale videnskabsteoretiske problemstillinger, i høj grad eller i nogen grad har bibragt dem ny viden. 44 % har svaret "I høj grad," og 44 % har svaret "I nogen grad". 12 % af de studerende oplever at denne del af modulet kun i mindre grad eller slet ikke har bibragt dem ny viden i forhold til den viden de besad på forhånd.

Tabel 13
I hvilken grad oplever du at modul 1 bibragte dig ny viden om forskningsmetoder i forhold til den viden du besad på forhånd? N = 135

I høj grad	61 %
I nogen grad	30 %
I mindre grad	7 %
Slet ikke	2 %
Total	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Tabellen viser at 91 % af de studerende oplever at undervisningen i forskningsmetoder på modul 1 i høj grad eller i nogen grad har bibragt dem ny viden. 61 % har svaret "I høj grad," og 30 % har svaret "I nogen grad". 9 % af de studerende oplever at denne del af undervisningen kun i mindre grad eller slet ikke har bibragt dem ny viden i forhold til den viden de besad på forhånd.

De studerende oplever også at suppleringsuddannelsens modul 2 generelt har bibragt dem ny viden. Det viser tabel 14:

Tabel 14
I hvilken grad oplever du at modul 2 bibragte dig ny viden om centrale videnskabelige discipliner inden for det sundhedsvidenskabelige område i forhold til den viden du besad på forhånd? N = 135

I høj grad	50 %
I nogen grad	41 %
I mindre grad	8 %
Slet ikke	1 %
Ved ikke	1 %
Total	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Note: Pga. afrunding summerer kolonnen ikke op til 100 %.

Tabellen viser at 91 % af de studerende oplever at modul 2 i høj grad eller i nogen grad har bibragt dem ny viden om centrale videnskabelige discipliner inden for det sundhedsvidenskabelige område. 50 % har svaret "I høj grad," og 41 % har svaret "I nogen grad". 9 % af de studerende oplever at undervisningen på modul 2 kun i mindre grad eller slet ikke har bibragt dem ny viden i forhold til den viden de besad på forhånd.

Også suppleringsuddannelsens modul 3 har ifølge de studerende generelt bibragt dem ny viden. Det viser tabel 15:

Tabel 15

I hvilken grad oplever du at modul 3 bibragte dig ny viden om kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger i forhold til den viden du besad på forhånd? N = 134

I høj grad	43 %
I nogen grad	43 %
I mindre grad	14 %
Slet ikke	1 %
Total	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Note: Pga. afrunding summerer kolonnen ikke op til 100 %.

Tabellen viser at 86 % af de studerende oplever at modul 3 i høj grad eller i nogen grad har bibragt dem ny viden om kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger. 43 % har svaret "I høj grad," og 43 % har svaret "I nogen grad". 15 % af de studerende oplever at undervisningen på modul 3 kun i mindre grad eller slet ikke har bibragt dem ny viden i forhold til den viden de besad på forhånd.

Man skal være opmærksom på at de studerende kan have opnået den viden de besidder forud for optagelse på suppleringsuddannelsen, andre steder end på den adgangsgivende uddannelse, fx i deres professionspraksis eller i løbet af evt. efteruddannelse.

I analysen af resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen har vi opdelt de studerende i grupper afhængigt af hvornår de har afsluttet den adgangsgivende uddannelse. Vi har opdelt de studerende i en gruppe der har afsluttet uddannelsen senest i 2002, og i en gruppe der har afsluttet uddannelsen mellem 2003 og 2007. De to grupper repræsenterer hhv. studerende med en MVU og studerende med en professionsbacheloruddannelse. En nærmere undersøgelse af de studerendes uddannelsesbaggrund viser at der ikke er en signifikant sammenhæng mellem de studerendes oplevelser af om suppleringsuddannelsens moduler har bibragt dem ny viden i forhold til den viden de besad på forhånd, og om de studerende har en sundhedsfaglig MVU eller en sundhedsfaglig professionsbacheloruddannelse.

Interviewene med de studerende bekræfter at der ikke er nævneværdig forskel på overlappet mellem de kvalifikationer de studerende opnår på suppleringsuddannelsen, og den viden de har erhvervet sig på den adgangsgivende MVU eller professionsbacheloruddannelse. Begge grupper af studerende giver udtryk for at det meste af det de lærer på suppleringsuddannelsen, enten slet ikke eller kun overfladisk er blevet berørt på deres adgangsgivende uddannelse. En studerende med en professionsbacheloruddannelse udtrykker at der ikke er overlap mellem professionsbacheloruddannelsen og suppleringsuddannelsen, men at suppleringsuddannelsen bygger videre på professionsbacheloruddannelsen. En anden studerende giver udtryk for at både studerende med en MVU og studerende med en professionsbacheloruddannelse ville have svært ved at gennemføre kandidatuddannelsen uden suppleringsuddannelsen.

Ud over en enkelt studerende gav ingen af de studerende vi talte med, under interviewene udtryk for at der var dele af suppleringsuddannelsen der kunne undværes fordi kvalifikationer allerede var opnået på forhånd. Denne studerende gav udtryk for at suppleringsuddannelsens fagområder med en enkelt undtagelse var friske i erindringen fra vedkommendes professionsbacheloruddannelse i fysioterapi.

Begge grupper af studerende var enige i at de har behov for at øge deres kvalifikationsniveau i forhold til bl.a. videnskabsteori, epidemiologi, biostatistik, kritisk analyse af litteratur, litteratursøgning, læsning af videnskabelig originallitteratur og akademisk skriftlig formidling. Dog gav en enkelt studerende med en MVU udtryk for at professionsbachelorstuderende efter vedkommendes opfattelse har bedre skriftlige kvalifikationer end studerende med en MVU.

Hvad angår modul 3, viste interviewene med de studerende at mange har kendskab til fagområdet, herunder laboratorimedisin og sundhedsfremme. Der var dog generelt enighed blandt de studerende om at der trods et forudgående kendskab til mange af begreberne og evt. klinisk praksis er behov for at arbejde med begreberne i en videnskabelig kontekst.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer ud fra spørgeskemaundersøgelsen og interviewene med de studerende at der generelt ikke er et uhensigtsmæssigt overlap mellem den viden de studerende får på suppleringsuddannelsen, og den viden de har erhvervet sig inden de starter. Ekspertpanelet bemærker at hovedparten af de studerende i spørgeskemaundersøgelsen svarer at suppleringsuddannelsens moduler i nogen grad eller i høj grad har bibragt dem ny viden i forhold til den viden de besad på forhånd. For de tre modulers vedkommende varierer andelen af studerende der svarer "I høj grad" fra 43 % til 61 %. For de tre modulers vedkommende varierer andelen der svarer "I nogen grad," fra 30 % til 44 % af de studerende. Denne andel er væsentlig, og overvejelser om hvordan den kan mindskes, bør indgå i universiteternes fremtidige tilrettelæggelse af suppleringsuddannelsen. Interviewene viste bred enighed blandt de studerende om at der generelt ikke er et uhensigtsmæssigt overlap mellem den viden de får på de adgangsgivende uddannelser, og den viden de tilegner sig på suppleringsuddannelsen.

Til trods for at dokumentundersøgelsen viser at der er overlap mellem en MVU i sygepleje og suppleringsuddannelsens modul 3 og mellem professionsbacheloruddannelsen i ernæring og sundhed og modul 1, vurderer ekspertpanelet på baggrund af spørgeskemaundersøgelsen og interviewene med de studerende at der reelt ikke er et overlap mellem en MVU i sygepleje eller en professionsbachelor i ernæring og sundhed og suppleringsuddannelsens modul 3. De studerende som havde afsluttet en MVU i sygepleje, gav under interviewene udtryk for at de har behov for suppleringsuddannelsen da det er lang tid siden de afsluttede den adgangsgivende uddannelse, og de derfor har behov for at genopfriske indholdet ved hjælp af suppleringsuddannelsen.

4.3 Ledelsens og undervisernes vurderinger af kompetenceforskelle

Universiteternes skriftlige redegørelser viser at der ikke er tydelige kompetenceforskelle mellem suppleringsuddannelsens studerende med hhv. en MVU og en professionsbacheloruddannelse. KU beskriver det i sin redegørelse på denne måde:

Hvad enten de studerende optages som professionsbachelor eller ikke, gælder det at de studerende mangler systematisk teori- og metodekendskab som er nødvendig for fortsættelse på kandidatuddannelsen (KU's skriftlige redegørelse).

SDU beskriver at de studerende med hhv. en MVU og en professionsbacheloruddannelse har de samme faglige udfordringer i forhold til at tilegne sig indholdet på de tre moduler. Også på det studiemæssige område er det vanskeligt at identificere klare forskelle:

På det studiemæssige område mangler en del af de studerende (flest MVU'er, men også en del professionsbachelor) en tilstrækkelig indsigt i, hvad det vil sige at tage en akademisk uddannelse. Det kommer primært til udtryk gennem deres måde at arbejde med den litteratur, der inddrages i undervisningen. De studerende er "ikke vant til" at fordybe sig i tekster, at læse dem flere gange, at forholde sig kritisk til dem og at forholde sig dybdegående til for eksempel statistik og epidemiologi. Det medfører blandt andet, at de studerende har vanskeligt ved at diskutere teksterne med hinanden og underviserne og at stille nysgerrige spørgsmål til litteraturen og undervisningsmaterialerne (SDU's skriftlige redegørelse).

Kompetenceforskellene ses i stedet i relation til alder:

Der er en tydelig videns- og kompetenceforskel mellem aldersgrupperne. Dvs. mellem de godt 20 % af de studerende, der er i aldersgruppen 40-55 år, og de godt 40 %, der er i alderen fra 20-29 år. Hvis vi fokuserer på de studerende, der er mellem 20-29 år, så er det ikke muligt umiddelbart at identificere dem, der har en MVU eller en PB-uddannelse (AU's skriftlige redegørelse).

Interviewene med ledelserne og underviserne på de tre universiteter understøtter dette billede. Både undervisere og ledelser på de tre universiteter giver udtryk for at de ikke kan spore om de

adgangsgivende uddannelsers indhold og niveau overlapper i forskellig grad med suppleringsuddannelsens indhold afhængigt af om de studerende har en MVU eller en professionsbacheloruddannelse. Underviserne giver udtryk for at der kan være forskelle på de kompetencer som studerende med forskellige fagligheder har, men at sådanne forskelle ikke er udslagsgivende for om de studerende har behov for suppleringsuddannelsen for at kunne gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Fx har bioanalytikerne et godt kendskab til biostatistik, sygeplejerskerne og fysioterapeuterne har en god indsigt i kliniske forhold, og professionsbachelor i ernæring og sundhed har et godt teoretisk fundament med mindre kendskab til kliniske forhold ud fra egne erfaringer.

Det er ledelsernes og underviserens opfattelse at nogle studerende i løbet af deres adgangsgivende uddannelse har stiftet bekendtskab med et fagområde der bliver undervist i på suppleringsuddannelsen, men at de studerendes kvalifikationsniveau ikke er højt nok til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

På SDU beskriver både ledelsen og underviserne at ansøgerne til suppleringsuddannelsen, dvs. personer med en MVU eller en professionsbacheloruddannelse, har et kompetenceniveau der svarer til niveau 1-2 på SDU's egen 3-trins-skala for kompetenceniveauer for faglige og intellektuelle kompetencer, mens personer med en universitetsbacheloruddannelse har et kompetenceniveau der svarer til niveau 2-3. På kompetenceniveau 1 skal de studerende kunne angive, definere, beskrive og identificere, på niveau 2 skal de kunne forklare, anvende og redegøre for, og på niveau 3 skal de kunne analysere, diskutere og vurdere.

KU sammenligner i den skriftlige redegørelse kvalifikationsniveauet inden for forskningsmetodologi hos personer med hhv. en MVU, en professionsbacheloruddannelse og en universitetsbacheloruddannelse. Ifølge KU's redegørelse er kvalifikationsniveauet lavere hos personer med en MVU og en professionsbacheloruddannelse end hos personer der har en universitetsbachelorgrad, idet universitetsbachelorerne har haft systematisk teori- og metodegennemgang som selve grundlaget for deres studier.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer på baggrund af universiteternes redegørelser og interview med ledelserne og underviserne på de tre universiteter at hverken personer med en MVU eller personer med en professionsbacheloruddannelse til fulde har opnået det kvalifikationsniveau som suppleringsuddannelsen giver. Et delvist overlap mellem målene for læringsudbytte på flere af de adgangsgivende uddannelser og suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte er naturligt og forventeligt da den sundhedsfaglige kandidatuddannelse er målrettet et bredt udsnit af sundhedsfaglige uddannelser, særligt MVU'er og professionsbacheloruddannelser.

Det er vigtigt at være opmærksom på at der i 2008 blev indført nye studieordninger for alle sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser. Bl.a. betyder de nye studieordninger at de studerende vil kunne vælge at følge et udvidet metodekursus på 10 ECTS-point, og at de bliver undervist i og arbejder med akademisk skrivning. Derudover arbejder de studerende under de nye studieordninger med informationsøgning. De ændringer der vil følge af de nye studieordninger, vil formentlig først for alvor vise sig fra 2011-12. Det er derfor endnu for tidligt at sige hvad disse ændringer af de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser vil betyde for behovet for suppleringsuddannelsen.

Samtidig har underviserne på de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser siden 2001 hvor professionsbachelortitlen blev indført, samlet set skullet have et kvalifikationsniveau der ligger højere end afgangsniveauet for uddannelsen. Det har betydet at der i de senere år er sket et løft i underviserens kompetencer, både fagligt og pædagogisk. Aktuelt er kun få studerende på den nuværende suppleringsuddannelse dog blevet undervist af lektorer på den adgangsgivende uddannelse. Der er imidlertid tale om ændringer der, når de er fuldt implementeret, vil kunne betyde at behovet for suppleringsuddannelsen er anderledes end i dag.

Det er vigtigt at være opmærksom på om de ændringer der følger af de nye studieordninger og af kompetenceløftet blandt underviserne på de adgangsgivende uddannelser, vil medføre et behov for at justere suppleringsuddannelsen.

4.4 Meritpraksis på de tre suppleringsuddannelser

I forbindelse med ændringen af suppleringsuddannelsen fra 60 ECTS-point til 30 ECTS-point blev universiteterne opfordret til at foretage en faglig vurdering af om den enkelte ansøger kan tildeles merit til dele af suppleringsuddannelsen.

Ifølge bekendtgørelsen fastsætter det enkelte universitet i en studieordning selv reglerne for meritgivning inden for bekendtgørelsens rammer. En analyse af de tre universiteters meritregler for suppleringsuddannelsen som de er beskrevet i universiteternes studieordninger, viser at SDU foretager en individuel vurdering af evt. ansøgninger om meritoverførsel til suppleringsuddannelsen. På AU bedømmer et optagelses- og meritudvalg samtlige ansøgninger om meritoverførsel til suppleringsuddannelsen. I ansøgningskemaet til suppleringsuddannelsen ved AU skal ansøgere desuden anføre om de ønsker at blive optaget på enkelte moduler eller på hele suppleringsuddannelsen. Det fremgår ikke af KU's studieordning for suppleringsuddannelsen om der bliver foretaget en individuel vurdering.

På AU og SDU kan de studerende kun få merit for uddannelseselementer der svarer til et helt modul på suppleringsuddannelsen. SDU fremhæver i den skriftlige redegørelse fordelene ved denne meritpraksis. På den måde bliver det ifølge SDU muligt:

- 1) at udnytte det fler- og tværvideenskabelige potentiale i vores uddannelse
- 2) at styrke de studerende i at se sammenhænge mellem forskellige fags tilgange til det samme sundhedsfaglige problemfelt
- 3) at reflektere over hvilke videnskabelige discipliner, der er velegnede at benytte ved undersøgelse og løsning af komplekse sundhedsfaglige problemstillinger (SDU's skriftlige redegørelse).

En ulempe ved SDU's meritpraksis kan ifølge universitetet være at enkelte studerende fra en tidligere uddannelse kan have uddannelseselementer der svarer til et halvt eller et kvart modul på suppleringsuddannelsen, og dermed oplever at skulle gennemføre og betale for en uddannelse de allerede har. SDU vurderer dog at det er meget få studerende der står i denne situation, og at fordelene ved kun at give merit for et helt modul derfor overstiger ulemperne.

Det fremgår ikke af studieordningen for suppleringsuddannelsen ved KU om der gives merit for uddannelseselementer der svarer til mindre end et modul på suppleringsuddannelsen.

EVA's spørgeskemaundersøgelse viser at 7 af de 135 studerende der har deltaget i undersøgelsen, har ansøgt om meritoverførsel, hvilket svarer til 5 %. Af de 7 ansøgere fik 1 tildelt merit, mens de øvrige 6 fik afslag på deres ansøgninger. 5 af de 6 afslag er givet på KU. Det sidste af de 6 afslag er givet på SDU.

Universiteternes skriftlige redegørelser viser at de tre universiteter tilsammen har tildelt merit til ansøgere til suppleringsuddannelsen i tre tilfælde:

- KU har givet merit til én studerende for at have gennemført undervisning i biostatistik på bacheloruddannelsen i folkesundhedsvidenskab. Vedkommende har fået merit til uddannelseselementerne biostatistik og epidemiologi som indgår i faget forskningsmetodologi, hvilket svarer til mindre end et modul på suppleringsuddannelsen.
- SDU har givet merit til to studerende, i begge tilfælde til modul 1. Den ene studerende fik merit for at have gennemført sygeplejeruddannelsen på Færøerne, og den anden for at have gennemført suppleringsuddannelsen i sygepleje fra Danmarks Sygeplejerskehøjskole ved AU.
- AU har ikke givet merit til nogen studerende.

Ledelsen for KU's suppleringsuddannelse siger under interviewet at KU ikke modtager mange meritansøgninger til suppleringsuddannelsen. Ledelsen giver samtidig udtryk for at KU er meget restriktiv i forhold til at tildele merit fordi undervisningen på suppleringsuddannelsen ved KU er bygget op sådan at fagene er integrerede på tværs af uddannelsens moduler. Det gør det svært at give de studerende merit for et fag uden at de dermed mister sammenhængen med de øvrige fag. Der skal derfor være meget tæt overensstemmelse mellem de uddannelseselementer de studerende søger om merit for, og de uddannelseselementer der søges om merit til. Universitetet

har udarbejdet en oversigt over de uddannelseselementer der gives merit for til suppleringsuddannelsen. Oversigten opdateres løbende. Alle ansøgninger om meritoverførsel behandles ifølge ledelsen i studienævnet.

AU skriver i sin redegørelse at der selvom der i ansøgningen findes en rubrik der opfordrer ansøgerne til at tage stilling til om de vil søge meritoverførsel, hidtil ikke har været studerende der har benyttet sig af denne mulighed. AU skriver samtidig at selvom alle ansøgninger gennemgås med henblik på at vurdere om der kan gives merit til dele af suppleringsuddannelsen, har det endnu ikke været muligt at identificere studerende der kunne få meritoverførsel.

Flere studerende giver under interviewene udtryk for at de retrospektivt er tilfredse med ikke at have fået merit idet de efter at have gennemført det pågældende modul vurderer at de har haft stort udbytte af modulet. En studerende fortalte under interviewet at hun fik merit for modul 1, men fik afslag på sin ansøgning om merit til modul 3. Denne studerende var efterfølgende glad for ikke at have fået merit for modul 3 idet modulet efter vedkommendes vurdering har været vigtigt i forhold til at skabe sammenhæng med den øvrige del af suppleringsuddannelsen og har givet mulighed for at udarbejde en projektprotokol. En anden studerende fik tildelt merit, men valgte alligevel at gennemføre hele suppleringsuddannelsen.

De studerende giver under interviewene endvidere udtryk for at det ofte ikke giver mening at søge merit til suppleringsuddannelsen fordi det for mange vil betyde at de ikke vil være berettiget til Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU). Det er kun muligt at få SVU for en fuld suppleringsuddannelse.

Ekspertpanelets vurdering

Universiteterne foretager faglige individuelle vurderinger af de få meritansøgninger de modtager, i regi af enten studienævnet eller et optagelses- og meritudvalg. Ekspertpanelet bemærker at man på AU gennemgår samtlige ansøgninger til suppleringsuddannelsen med henblik på at vurdere om der kan gives merit selvom den konkrete ansøger ikke selv har søgt merit. Det er vigtigt at universiteterne i deres faglige vurderinger tager hensyn til at de studerende efter at have gennemført suppleringsuddannelsen skal have de bedst mulige forudsætninger for at gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Det er efter ekspertpanelets vurdering bemærkelsesværdigt at de tre universiteter har modtaget så få meritansøgninger til suppleringsuddannelsen. Dette kan skyldes enten at de studerende ikke er opmærksomme på muligheden for at søge merit, eller at de studerende vælger ikke at søge merit da det vil betyde at de ikke vil være berettiget til SVU. Det kan naturligvis også skyldes at de studerende selv mener at de ikke tidligere har erhvervet sig den viden de vil opnå i løbet af suppleringsuddannelsen.

4.5 Ekspertpanelets vurdering af overlap mellem de adgangsgivende uddannelser og suppleringsuddannelsen

Ekspertpanelet vurderer at de delvise overlap der kan konstateres mellem nogle af de adgangsgivende uddannelser og suppleringsuddannelsen, ikke giver anledning til at konkludere at personer der har gennemført den pågældende adgangsgivende uddannelse, ikke har behov for at gennemføre suppleringsuddannelsen. De overlap og delvise overlap som EVA har beskrevet i dokumentundersøgelsen, bliver opvejet af at de studerende generelt oplever at målsætningerne for alle suppleringsuddannelsens tre moduler er nødvendige for at studere på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Størstedelen af de studerende oplever samtidig at de tre moduler har bragt dem ny viden i forhold til den viden de besad på forhånd. De tre universiteter bør dog være særligt opmærksomme på ansøgere med en af de adgangsgivende uddannelser som ifølge dokumentundersøgelsen overlapper enten delvist eller helt med et eller flere af suppleringsuddannelsens moduler. I disse tilfælde bør universiteterne foretage en individuel vurdering af om disse ansøgere ud fra en faglig vurdering kan få merit for det eller de moduler den adgangsgivende uddannelse overlapper med. Her bør dog indgå overvejelser om bl.a. hvor lang tid der er gået siden ansøgeren afsluttede den adgangsgivende uddannelse, og om vedkommende i øvrigt har anvendt og holdt de pågældende kompetencer ved lige.

Ekspertpanelet vurderer overordnet at hverken sundhedsfaglige professionsbachelor eller personer med en sundhedsfaglig MVU til fulde har nået suppleringsuddannelsens læringsmål i kraft af den adgangsgivende uddannelse. EVA's dokumentundersøgelse peger på at professionsbachelorne i lidt større udstrækning end personer med en MVU har nået suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte hvad angår både fagområder og kvalifikationsniveau. Der er dog primært tale om delvise overlap. Samtidig viser både universiteternes redegørelser og interviewene med ledelser og undervisere på de tre universiteter at der i den daglige undervisning ikke kan identificeres tydelige kompetenceforskelle mellem studerende der har en MVU, og personer der har en professionsbacheloruddannelse.

Der sker dog i disse år forandringer der på længere sigt kan betyde ændringer i behovet for suppleringsuddannelsen. Dels betyder indførelsen af nye studieordninger på de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser at studerende på disse uddannelser fremover har mulighed for at vælge et udvidet metodekursus på 10 ECTS-point, og at de bliver undervist i og arbejder med akademisk skrivning. Dels skal underviserne på de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser i dag til forskel fra tidligere erhverve sig lektorkompetencer. Det betyder at et stigende antal studerende på suppleringsuddannelsen fremover vil være blevet undervist af lektorer på den adgangsgivende uddannelse. Begge ændringer betyder at det vil være nødvendigt at revurdere behovet for suppleringsuddannelsen når ændringerne vil kunne siges at være slået fuldt igennem.

Anbefaling til Videnskabsministeriet og Undervisningsministeriet

Videnskabsministeriet og Undervisningsministeriet bør følge op på behovet for suppleringsuddannelsen når de nye studieordninger for de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser er fuldt implementeret, og når et tilstrækkeligt antal sundhedsfaglige professionsbachelor efter indførelsen af de nye studieordninger har gennemført den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Dette vil sikre at de ændringer der sker på professionsbacheloruddannelserne i disse år fremover vil afspejle sig i suppleringsuddannelsen.

De meget få ansøgninger om meritoverførsel til suppleringsuddannelsen på de tre universiteter kunne efter ekspertpanelets opfattelse tyde på at de studerende ikke i tilstrækkelig grad er opmærksomme på muligheden for at søge merit.

Anbefaling til de tre universiteter

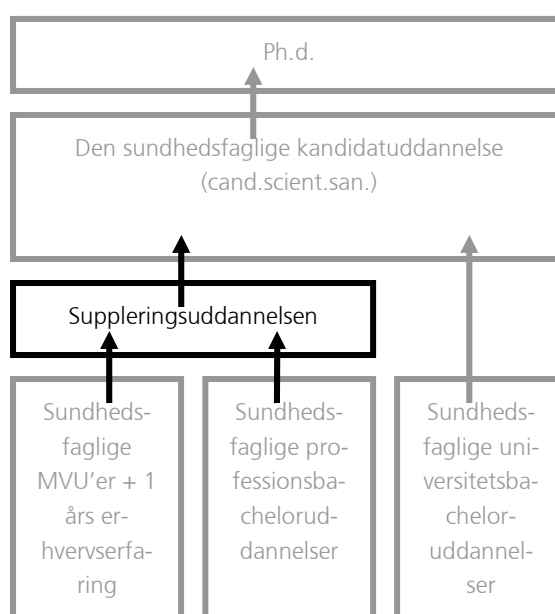
De tre universiteter skal sikre at ansøgere til suppleringsuddannelsen får oplyst hvilke kvalifikationer de skal have opfyldt for at kunne få merit, og på hvilket grundlag meritansøgningen vil blive imødekommet. Det vil medvirke til at sikre at de studerende får merit for gennemførte uddannelseselementer der modsvarer indholdet på suppleringsuddannelsen.

SDU og KU bør i lighed med AU i ansøgningskemaet eksplicit gøre ansøgerne til suppleringsuddannelsen opmærksomme på muligheden for at søge om merit. Det vil være med til at gøre universiteternes meritpraksis mere gennemskuelig.

5 Manglende kompetencer og opnåelse af disse

En tredje måde at undersøge behovet for suppleringsuddannelsen på er ved at undersøge hvilke kompetencer de studerende mangler for at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, og om de opnår disse kompetencer i løbet af suppleringsuddannelsen. I dette kapitel undersøger vi hvilke kompetencer de studerende mangler for at gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, og om de studerende i løbet af suppleringsuddannelsen opnår de givne kompetencer, jf. den markerede kasse i figur 4.

Figur 4
Suppleringsuddannelsens placering i det videregående uddannelsessystem

Kilde: EVA, 2009.

I begyndelsen af hvert underafsnit undersøger vi *hvilke kompetencer de studerende mangler*. Denne del af evalueringen bygger på interview med underviserne og de studerende under de tre institutionsbesøg. De fleste undervisere underviser på både suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen, og de kan derfor identificere de kompetencer de studerende behøver for at begynde på kandidatuddannelsen. Desuden har underviserne et godt indblik i hvilke kvalifikationer de studerende har når de begynder på suppleringsuddannelsen. Studerende på kandidatuddannelsen og dimittender fra kandidatuddannelsen kan udtale sig om hvilke kompetencer de oplever som nødvendige for at gennemføre kandidatuddannelsen, og som de ikke er blevet introduceret til i løbet af de adgangsgivende uddannelser.

Dernæst i hvert underafsnit undersøger vi *om de studerende opnår de manglende kompetencer* på suppleringsuddannelsen. Denne del af evalueringen tager udgangspunkt i universiteternes redegørelser, suppleringsuddannelsernes studieordninger og interview med ledelser, undervisere og studerende.

På baggrund af interviewene har vi identificeret hvilke kompetencer studerende med en sundhedsfaglig MVU eller en professionsbacheloruddannelse mangler for at kunne gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Det drejer sig om:

- Overordnede akademiske kompetencer
- Skriftlig formidling i et akademisk sprog
- Kritisk litteratursøgning og læsning af videnskabelige tekster
- Videnskabsteori og forskningsmetodologi
- Biostatistik og basal statistik
- Viden om sundhedsantropologiske teorier
- Kobling af teori og praksis.

5.1 Akademisk, kritisk tænkning

Underviserne ved de tre universiteter oplever at en af de vigtigste kompetencer de studerende mangler når de begynder på suppleringsuddannelsen, er en akademisk, kritisk tankegang. Evnen til at reflektere kritisk er ifølge flere af underviserne væsentlig i den type job dimittender fra den sundhedsfaglige kandidatuddannelse typisk vil skulle varetage.

De studerende mangler indføring i en kritisk, akademisk tankegang som muliggør refleksioner på et højere abstraktionsniveau end de er vant til. Underviserne oplever at studerende med en MVU eller en professionsbacheloruddannelse er vant til at definere, men at de ikke reflekterer, diskuterer eller forholder sig kritisk på et tilstrækkeligt højt niveau til definitioner og teorier. I forbindelse med interviewene giver flere undervisere der også underviser på kandidatuddannelser, udtryk for at de oplever at universitetsbacheloropøver denne akademiske, kritiske tankegang i løbet af deres første tre år ved universitetet.

I interviewene med de studerende gjorde samme billede sig gældende. De gav alle udtryk for at de på suppleringsuddannelsen bliver introduceret til en helt ny tankegang som de ikke har været vant til på de adgangsgivende uddannelser. De studerende fortæller at de på suppleringsuddannelsen skal være mere analytiske og tænke videnskabeligt, hvilket de ikke har været vant til på de adgangsgivende uddannelser.

Af interviewene med ledelserne, underviserne og de studerende på de tre universiteter fremgår det at de studerende i løbet af suppleringsuddannelsen bliver introduceret til en anden tankegang end de har været vant til på de adgangsgivende uddannelser. De bliver i løbet af suppleringsuddannelsen indført i en akademisk, kritisk tankegang som er nødvendig for at kunne gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Det fremgår af interviewene med undervisere og studerende at man ikke kan fastslå at de studerende bliver introduceret til akademisk kritisk tænkning i forbindelse med et enkelt modul eller en bestemt opgave, men at det er en fortløbende proces der starter på suppleringsuddannelsen, og som de studerende skal arbejde med på alle suppleringsuddannelsens moduler. Ledelsen på SDU fortæller at denne indføring i en akademisk, kritisk tankegang starter på suppleringsuddannelsen, men fortsætter gennem kandidatuddannelsen idet det ikke er en kompetence man kan opbygge på et halvt år. På suppleringsuddannelsens halve år bliver grundstenen lagt til denne tankegang.

De studerende giver også selv udtryk for at de på suppleringsuddannelsen bliver introduceret til en anden tankegang. De beskriver at de i løbet af suppleringsuddannelsens tre moduler får indsigt i grundlaget for teorierne og lærer at forholde sig kritisk til både faglitteratur og empiri. De opbygger i løbet af suppleringsuddannelsen redskaberne til at reflektere, diskutere og forholde sig kritisk. På hele suppleringsuddannelsen, uanset hvilket universitet der er tale om, er der fokus på at de studerende skal lære at forholde sig kritisk til videnskabelige emner, og at de skal lære at formidle deres viden i et akademisk sprog.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at der er nogle basale akademiske kompetencer som de studerende ikke behersker efter at have gennemført de adgangsgivende uddannelser. En basal akademisk kompetence er fx en kritisk, reflekterende tilgang til teori og praksis. Ekspertpanelet mener at de aka-

demiske kompetencer er en forudsætning for at de studerende kan påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Det er derudover ekspertpanelets vurdering at undervisernes kompetencer på de adgangsgivende uddannelser i de seneste år har fået et løft, hvilket betyder at de studerende på de adgangsgivende uddannelser bliver undervist af akademikere eller sygeplejersker med en masteruddannelse. Dette betyder igen at de studerende på de adgangsgivende uddannelser kan blive introduceret til en kritisk, akademisk tankegang, hvilket på længere sigt kan påvirke behovet for suppleringsuddannelsen.

Ekspertpanelet vurderer at de studerende på suppleringsuddannelsen ved alle tre universiteter får en indføring i akademiske kompetencer som er nødvendige for at de kan gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

5.2 Skriftlig formidling i et akademisk sprog

Af interviewene med underviserne og de studerende fremgår det at studerende med en sundhedsfaglig MVU eller en professionsbacheloruddannelse i høj grad mangler kompetencer i skriftlig formidling i et akademisk sprog idet de enten har lært en helt anden tilgang til skriftlighed på de adgangsgivende uddannelser eller i lang tid ikke har formuleret sig fagligt på skrift. Underviserne giver udtryk for at de studerende har svært ved at skrive i et akademisk sprog, dvs. skrive argumenterende med belæg og påstande og konkludere på baggrund af teoretiske og empiriske præmisser. Underviserne mener desuden at mange skriver et udpræget mundtligt præget sprog frem for et skriftsprog.

Det billede de studerende tegner af de skriftlige formidlingskompetencer de har når de påbegynder suppleringsuddannelsen, er det samme billede som underviserne tegner. En studerende giver udtryk for at der er meget stor forskel på hvordan man skriver på de adgangsgivende uddannelser, og hvad der kræves når man påbegynder den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. En anden studerende fortæller at han efter afslutningen på suppleringsuddannelsen kan se at hans bacheloropgave på professionsbacheloruddannelsen var skrevet i et sprog der nu mest af alt minder ham om en dansk stil fra gymnasietiden.

Der blev også af både undervisere og studerende givet udtryk for at studerende med en professionsbacheloruddannelse ofte er bedre rustet til at skrive opgaver end studerende med en MVU idet professionsbachelorerne har afsluttet deres uddannelse med at skrive en bacheloropgave. Dog gav begge grupper samtidig udtryk for at selvom professionsbachelorerne har bedre forudsætninger for at skrive opgaver, skriver de ikke i et akademisk sprog. Deres fordel med hensyn til skriftlighed drejer sig i højere grad om at kunne strukturere opgaver end om at kunne formulere sig i et akademisk argumenterende sprog.

På KU tilegner de studerende sig primært skriftlige formidlingskompetencer gennem de skriftlige porteføljer de udarbejder ugentligt i sundhedsfag. De studerendes porteføljer bliver godkendt af tutorer der vejleder de studerende i hvordan man strukturerer en akademisk opgave, og hvordan man skriver og argumenterer i et akademisk sprog. Under besøget fremgik det af interviewene med de studerende at de anser disse vejledningsseancer med tutorerne som uhyre givtige for udviklingen af deres skriftlige formidlingskompetencer. De oplever at deres skriftlige formidlingsevner i løbet af arbejdet med porteføljerne bliver løftet, som de beskriver det, fra at være et hverdagsprog til et argumenterende akademisk sprog.

På SDU arbejder de studerende med skriftligheden gennem hele suppleringsuddannelsen idet eksaminationen på alle tre moduler er skriftlig hvad enten der er tale om hjemmeopgaver eller en kortere skriftlig opgave. De studerende arbejder i løbet af modulerne med mindre skriftlige opgaver for at blive forberedt til eksamener der skal afklare om de har kompetencer til at skrive akademisk reflekterende og argumenterende med analyser og diskussioner. På modul 3 får de studerende desuden individuel vejledning i forbindelse med opgaveskrivning. Under interviewet med de studerende beskriver en studerende at det var i forbindelse med opgaven på modul 3 at hun lærte at skrive i et akademisk sprog.

På AU arbejder de studerende primært med de skriftlige kompetencer gennem de projektprotokoller de skriver på modul 1. De studerende får personlig skrivevejledning i løbet af modulet idet underviserne ved AU har erfaret at de studerende skal have grundig vejledning for at kunne løfte deres skriftsprog til et akademisk niveau.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at studerende med en sundhedsfaglig MVU og en professionsbacheloruddannelse mangler skriftlige kompetencer der skal gøre dem i stand til at formulere sig i et akademisk sprog, dvs. argumentere, diskutere og formidle viden på et tilstrækkeligt højt niveau til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Til trods for at studerende med en professionsbacheloruddannelse har bedre forudsætninger for at skrive opgaver, vurderer ekspertpanelet at de ligesom studerende med en sundhedsfaglig MVU ikke på nuværende tidspunkt har de fornødne kompetencer til at formulere sig på skrift i et akademisk sprog, hvilket er nødvendigt for at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Dog er det ligeledes ekspertpanelets vurdering at dette med tiden kan ændre sig som følge af indførelsen af de nye studieordninger på professionsbacheloruddannelser. I de nye studieordninger bliver der lagt vægt på at de studerende skal arbejde med akademisk skriftlighed, hvilket på længere sigt kan påvirke behovet for suppleringsuddannelsen.

Ekspertpanelet finder at alle tre universiteter arbejder med at sikre at de studerende opnår tilstrækkelige kompetencer til at kunne formulere sig i et akademisk sprog på skrift. Alle tre universiteter sørger for at arbejde med skriftligheden for at sikre at de studerende har de fornødne skriftlige formidlingskompetencer til at kunne påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. De tre universiteter indarbejder skriftligheden både løbende på suppleringsuddannelsen og som en del af eksamener.

5.3 Kritisk litteratursøgning og læsning af videnskabelige tekster

På baggrund af interviewene med undervisere og studerende fremgår det at de studerende på de adgangsgivende uddannelser ikke har opnået kompetencer inden for kritisk litteratursøgning, læsning af videnskabelige tekster og læsning af engelsk originallitteratur.

De studerende fortæller at de på de adgangsgivende uddannelser ikke er blevet introduceret til kritisk litteratursøgning. De beskriver at de for at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse har behov for at kunne foretage kritisk litteratursøgning, herunder vide hvilke databaser og kilder de skal søge litteratur i. Derudover beskriver de at de mangler kompetencer til at forholde sig kritisk til om den fundne litteratur er valid, evidensbaseret og anvendelig til det formål de skal anvende den til. De studerende beskriver at de på de adgangsgivende uddannelser søgte litteratur på en meget ureflekteret måde hvor de ikke nødvendigvis gjorde sig overvejelser om kildens anvendelighed. De studerende udtrykker at det er helt essentielt for dem at kunne foretage kritisk litteratursøgning for at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Den anden kompetence under dette tema omhandler læsning af videnskabelige tekster. Både undervisere og studerende giver udtryk for at de studerende mangler kompetencer til at læse en videnskabelig tekst med kritisk stillingtagen. En underviser fortæller at nogle studerende har givet udtryk for at de i løbet af suppleringsuddannelsen har lært at læse på en mere kritisk måde, hvilket de ikke havde lært i løbet af de adgangsgivende uddannelser.

Der var enighed blandt de studerende om at de ikke er blevet introduceret til original videnskabelig litteratur i løbet af de adgangsgivende uddannelser, og at de oplever at de på suppleringsuddannelsen skal lære at læse på en helt anden måde med et helt andet udbytte end de har været vant til. En studerende udtrykker det sådan at man på suppleringsuddannelsen lærer at læse bag om teksten og forholde sig kritisk ved læsningen.

Ydermere lægger de studerende vægt på at de på deres adgangsgivende uddannelse ikke er blevet introduceret til engelske originaltekster, hvilket derfor har været helt nyt for dem.

På KU bliver de studerende i løbet af faget forskningsmetodologi introduceret til litteratursøgning i videnskabelige databaser. I løbet af faget skal de desuden lære at vurdere forskellige kilders anvendelighed. Alle fire fag på suppleringsuddannelsen ved KU sigter mod at de studerende skal kunne læse videnskabelige tekster med et kritisk, analytisk blik. Derudover bliver der specielt i sundhedsfaget lagt vægt på at de studerende skal kunne forstå og anvende international litteratur, hvilket bl.a. kommer til udtryk ved at de til hver undervisningsgang skal læse to videnskabelige artikler på engelsk.

Kritisk litteratursøgning er ikke en selvstændigt indbygget del af suppleringsuddannelsen ved SDU. Imidlertid fremgår det af SDU's redegørelse at suppleringsuddannelsen er pædagogisk tilrettelagt på en måde der gør det nødvendigt for de studerende at foretage kritisk litteratursøgning for at bestå suppleringsuddannelsen. Dette kan de studerende vælge at supplere med et valgfrit kursus i litteratursøgning som de fleste studerende vælger at deltage i. På SDU arbejder de studerende med at opbygge deres evner til at tage kritisk stilling til videnskabelige tekster i løbet af alle tre moduler. Til eksamen i modul 2 og 3 bliver det vurderet om de studerende har tilegnet sig kompetencer til kritisk læsning af videnskabelig originallitteratur med den fornødne grad af analyse og diskussion. I sin redegørelse nævner SDU ikke læsning af engelsk originallitteratur som et specifikt område som de studerende skal opøve kompetencer i, men af pensumlisterne for de tre moduler fremgår det at de studerende bliver introduceret til engelsk litteratur.

På AU arbejder de studerende på modul 1 med at foretage litteratursøgning og kritisk vurdering af kilder. I bedømmelsen af modulet bliver det vurderet om de studerende kan foretage kvalificeret kritisk litteratursøgning, og om litteratursøgningen relaterer sig til formålet med deres projekt. På AU arbejder de studerende med kritisk læsning af videnskabelig litteratur i løbet af hele suppleringsuddannelsen. Der er særligt fokus på kritisk læsning af videnskabelig litteratur på modul 1 og 2 hvor eksamenerne fokuserer på om de studerende kan tage kritisk stilling til videnskabelig litteratur med den fornødne grad af fortolkning og diskussion. På AU forudsætter man at de studerende der starter på suppleringsuddannelsen, har engelskkompetencer på et rimeligt niveau. Ledelsen på AU beskriver at mere end 90 % af de videnskabelige artikler der anvendes i undervisningen på suppleringsuddannelsens modul 1 og modul 2, er skrevet på engelsk, og at to af de tre lærebøger i modul 2 er engelsksprogede.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at det er en forudsætning for at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse at de studerende kan søge og læse videnskabelig originallitteratur, og at de kan forholde sig til teksterne på en kritisk, akademisk måde. Desuden er det nødvendigt at de studerende kan læse og forstå engelsk videnskabelig faglitteratur for at kunne gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Ekspertpanelet vurderer at de studerende i løbet af de adgangsgivende uddannelser ikke på nuværende tidspunkt i tilstrækkeligt omfang opnår disse kompetencer. Med implementeringen af de nye studieordninger på professionsbacheloruddannelserne følger der et større fokus på at de studerende skal kunne foretage litteratursøgning i relevante informationsdatabaser. Ekspertpanelet vurderer at dette på længere sigt kan have en indflydelse på behovet for suppleringsuddannelsen.

Ekspertpanelet vurderer at de tre universiteter alle forsøger at sikre at de studerende opnår de nødvendige kompetencer til at foretage kritisk litteratursøgning om end disse kompetencer bliver opnået på forskellig vis. I nogle tilfælde er kritisk litteratursøgning en eksplicit del af suppleringsuddannelsen, mens det i andre tilfælde er den pædagogiske tilgang der sikrer at de studerende selvstændigt foretager litteratursøgningen. Ekspertpanelet vurderer at de studerende ved alle tre universiteter i løbet af suppleringsuddannelsen bliver introduceret til videnskabelig originallitteratur på både dansk og engelsk. Dog vurderer ekspertpanelet at de studerende på suppleringsuddannelsen ved SDU skal læse mindre engelsk originallitteratur end studerende på de øvrige universiteters suppleringsuddannelser. Ekspertpanelet vurderer at SDU med fordel kunne introducere de studerende til mere engelsk originallitteratur, men ekspertpanelet er også opmærksomt på at pensumlisten ikke dækker over den evt. engelsksprogede litteratur de studerende selvstændigt finder frem til.

5.4 Videnskabsteori og forskningsmetodologi

På baggrund af interviewene fremgår det at studerende med en sundhedsfaglig MVU eller en professionsbacheloruddannelse ikke har den fornødne viden om og kompetencer inden for videnskabsteori og forskningsmetodologi til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Nogle undervisere giver udtryk for at studerende med en professionsbacheloruddannelse har haft mere metode på den adgangsgivende uddannelse end studerende med en MVU. Det fremgår dog af interviewene at det ikke er på et tilstrækkeligt højt niveau. Underviserne giver udtryk for at studerende der har været involveret i forsøgs- og udviklingsopgaver i forbindelse med et tidligere arbejde, har bedre forudsætninger for at gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse end studerende der ikke har denne erfaring. Enkelte studerende med erfaringer inden for forsøgs- og udviklingsarbejde har fået merit for modul 1 på suppleringsuddannelsen.

De studerende giver selv udtryk for at videnskabsteori og forskningsmetodologi har været en øjenåbner for dem idet de ikke tidligere har lært at forbinde metodiske design med videnskabsteoretiske udgangspunkter. De studerende lægger vægt på at sammenhængen mellem videnskabsteori og forskningsmetodologi er ny for dem og giver dem nye perspektiver på den viden de tidligere har tilegnet sig. De beskriver at de har haft en viden om deres respektive fagområder, men at de ikke har kendt til deres fagområders grundlæggende præmisser. De fortæller at den nye viden om videnskabelige grundpræmisser og koblingen til valgte metodologiske design har "fjernet sløret for dem" og har fået dem til at se deres egne fags grundpræmisser mere tydeligt.

De studerende og underviserne fortæller at de studerende mangler kompetencer inden for både kvalitativ og kvantitativ metode når de påbegynder suppleringsuddannelsen. De studerende fortæller bl.a. at de ikke tidligere har overvejet hvorfor man foretager spørgeskemaundersøgelser i nogle tilfælde, og hvorfor man vælger andre forskningsmetodiske design i andre tilfælde. De fortæller også at de ikke før har lært at vurdere fordele og ulemper ved forskellige forskningsmetodologiske design ud fra et videnskabsteoretisk udgangspunkt. En studerende giver udtryk for at tilgangen til både kvalitative og kvantitative metoder på suppleringsuddannelsen er på et højere niveau end vedkommende tidligere har været vant til.

På KU bliver de studerende undervist i kvantitativ og kvalitativ metode i forbindelse med faget forskningsmetodologi. Formålet med faget er at de studerende skal lære grundbegreber og regler ved forsøg med mennesker, herunder kliniske forsøg. De skal desuden kunne redegøre for principper for hhv. kliniske videnskabelige undersøgelser og epidemiologiske undersøgelser og for principper ved anvendelse af kvalitative metoder inden for sundhedsfagene. Endelig skal de kunne vurdere forskningsmetoder. Forskningsmetodologi og videnskabsteori bliver desuden anvendt løbende i de øvrige fag på suppleringsuddannelsen ved KU.

På SDU indeholder modul 1 en introduktion til videnskabsteoretiske overvejelser og giver de studerende indblik i forskellige videnskabelige traditioner og forskningsmetoder. SDU skriver i sin redegørelse at de studerende så tidligt som muligt på suppleringsuddannelsen bliver introduceret til videnskabsteori og forskellige forskningsmetodologiske tilgange idet de skal anvende denne viden i løbet af hele suppleringsuddannelsen og opbygge deres kompetencer til aktivt at anvende denne viden inden de påbegynder den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

På AU arbejder de studerende med videnskabsteori og forskningsmetodologi og sammenhængen herimellem først og fremmest i forbindelse med de projektprotokoller de skriver på suppleringsuddannelsens modul 1. Projektprotokollerne skal indeholde en indledning, en problemformulering og et materiale- og metodeafsnit som beskriver studiepopulation, anvendt data og datamaterialer. De studerende skal desuden kunne redegøre for overvejelser om statistiske analyser, ligesom de skal kunne karakterisere grundlæggende filosofiske begreber inden for området såsom hypotese, teori, forklaring, forståelse, objektivitet, evidens og kvalitativ og kvantitativ metode.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at en grundlæggende forståelse af sammenhængen mellem videnskabsteori og forskningsmetodologi og en forståelse af udvælgelsen af forskningsmetodologiske design er en forudsætning for at kunne begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Til trods for at studerende med en professionsbacheloruddannelse har mere metode på de ad-

gangsgivende uddannelser end studerende med en MVU, vurderer ekspertpanelet at de studerende, hvad enten der er tale om studerende med en MVU eller en professionsbacheloruddannelse, ikke på nuværende tidspunkt har opnået et tilstrækkeligt niveau inden for videnskabsteori og forskningsmetodologi til at kunne påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Med implementeringen af de nye studieordninger på professionsbacheloruddannelserne vil der være et øget fokus på videnskabsteori og metode, og det bliver også muligt for de studerende at følge valgfrie udvidede metodekurser. Dette vurderer ekspertpanelet kan have betydning for fremtidens behov for suppleringsuddannelsen.

Ekspertpanelet vurderer at de studerende på alle tre universiteters suppleringsuddannelser bliver introduceret til de grundlæggende begreber og teoretiske retninger inden for videnskabsteori og forskningsmetodologi, og at de bliver introduceret til sammenhængen mellem disse. Ekspertpanelet vurderer at alle tre universiteter anvender videnskabsteori og forskningsmetodologi aktivt i løbet af hele suppleringsuddannelsen. De studerendes kompetencer inden for dette område bliver opbygget i løbet af suppleringsuddannelserne i en grad der sikrer at de kan gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

5.5 Biostatistik og epidemiologi

Det fremgik af interviewene med underviserne og de studerende under alle tre institutionsbesøg at de studerende ikke har stiftet bekendtskab med biostatistik i løbet af de adgangsgivende uddannelser. Dog har bioanalytikerne haft en indføring i faget. Alle studerende giver udtryk for at de ikke har opnået tilstrækkelig viden og kompetencer inden for biostatistik til at kunne begynde på kandidatuddannelsen.

Under interviewene fortalte både undervisere og studerende at mange studerende har en for utilstrækkelig viden om basal statistik, med undtagelse af viden på det konkrete biostatistiske felt, til at kunne påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Underviserne giver udtryk for at de studerende i nogle tilfælde ikke har det nødvendige niveau i grundlæggende matematik til at kunne foretage basale statistiske beregninger.

På AU viste det sig specielt nødvendigt at de studerende har grundlæggende matematisk forståelse idet supplerings- og kandidatuddannelsen har en profil der er særligt målrettet biostatistik og epidemiologi. På AU har man udbudt et ekstra matematikkursus for at løfte de studerendes kompetencer inden for matematik op på et tilstrækkeligt niveau. Underviserne giver desuden på alle tre universiteter udtryk for at de studerendes manglende basale statistiske viden ikke afhænger af om de har afsluttet en MVU eller en professionsbacheloruddannelse, men snarere af om de studerende har en sproglig eller matematisk studentereksamen. For den førstnævnte gruppe er meget af stoffet nyt, mens der for den sidstnævnte gruppe i høj grad er tale om viden som blot skal genopfriskes.

De studerende giver også udtryk for at de ikke ville kunne følge med i store dele af indholdet på kandidatuddannelsen hvis der på suppleringsuddannelsen ikke havde været en grundig introduktion til statistik og kvantitativ metode.

Under de tre institutionsbesøg blev det endvidere tydeligt at de studerende, hvad enten de har afsluttet en MVU eller en professionsbacheloruddannelse, ikke har stiftet bekendtskab med epidemiologi. På AU understregede både undervisere og studerende nødvendigheden af at de studerende bliver introduceret til epidemiologi i sammenhæng med biostatistik idet de studerende mangler dette for at kunne påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved AU. Også på SDU og KU blev epidemiologi nævnt som et teoretisk område som de studerende ikke har stiftet bekendtskab med før, og som er nødvendigt for at kunne påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved de to universiteter.

På KU bliver de studerende undervist i biostatistik og epidemiologi i forbindelse med faget forskningsmetodologi. Den kvantitative metode omfatter teoretiske elementer såsom udvælgelse af population, principper for epidemiologiske undersøgelser osv. Derudover indeholder faget konkrete biostatistiske beregninger hvor de studerende bliver undervist i basal statistik. Af interview-

ene med underviserne fremgår det at en del studerende har behov for undervisning i basal statistik, hvilket bliver imødekommet i forbindelse med faget forskningsmetodologi under den kvantitative del. I forlængelse heraf bliver de studerende endvidere undervist i biostatistik og biomedicin så der er sammenhæng mellem indholdet i fagets forskellige elementer.

På SDU bliver de studerende undervist i biostatistik og epidemiologi i forbindelse med modul 2. De studerende arbejder dels med data der bliver genereret ud fra de studerendes egne dataindsamlinger, og dels med data fra underviserens forskningsprojekter. I forbindelse med epidemiologi arbejder de studerende med praktiske regneøvelser. SDU ønsker desuden med den nye studieordning der er trådt i kraft 1. januar 2010, at koble epidemiologi tættere sammen med sundhedsantropologi.

På AU bliver de studerende undervist i biostatistik og epidemiologi på modul 2. De studerende får en meget grundig indføring i biostatistik og epidemiologi og i sammenhængen mellem disse to fagområder. I interviewene med ledelsen, underviserne og de studerende bliver det tydeligt at AU har en biostatistisk og epidemiologisk profil, hvilket betyder at der bliver lagt stor vægt på disse fagområder i løbet af hele suppleringsuddannelsen. Underviserne fortæller desuden at nogle studerende har svært ved basal statistik og matematik, og AU har derfor valgt at udbyde et frivilligt ekstra kursus i matematik for at sikre at alle de studerende opnår de nødvendige kompetencer til at kunne begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved AU.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at de studerende ved optagelse på suppleringsuddannelsen mangler basal statistik, biostatistik og epidemiologi for at kunne påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Ekspertpanelet finder at de studerendes kvalifikationsniveau inden for matematik og basal statistik er varierende afhængigt af hvilket universitet de studerer ved, idet niveauet på kandidatuddannelsen ved AU ligger højere end niveauet på de to øvrige universiteter. Dog vurderer ekspertpanelet at alle studerende, uanset niveauforskelle inden for basal statistik, gennemgående mangler viden om basal statistik og biostatistik for at kunne gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

På alle tre suppleringsuddannelser undervises de studerende i basal biostatistik og epidemiologi. Der er dog store niveauforskelle idet AU har stort fokus på netop dette område. Ekspertpanelet finder at de kompetencer de studerende opnår på de forskellige suppleringsuddannelser inden for biostatistik og epidemiologi, ligger på det rette niveau i forhold til de respektive universiteters kandidatuddannelser. Ekspertpanelet finder at niveauerne inden for fagene på KU og SDU er jævnbyrdige, og at de studerende på disse to suppleringsuddannelser opnår et niveau inden for biostatistik og epidemiologi der er tilstrækkeligt til at kunne gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved både KU og SDU. Dog finder ekspertpanelet at niveauet inden for biostatistik og epidemiologi på AU er højere end på KU og SDU, hvilket er nødvendigt for at de studerende kan fortsætte på og gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved AU. Studerende der har gennemført en suppleringsuddannelse ved KU eller SDU, har ikke opnået samme niveau, hvilket kan gøre det svært for disse studerende at gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved AU medmindre de gennemfører et supplerende kursus ved AU, jf. diskussionen i afsnit 11.1.

Ekspertpanelet bemærker at alle interviewdeltagere på alle tre universiteter giver udtryk for at der særligt inden for dette fagområde er behov for at give de studerende et kompetenceløft idet mange studerende har svært ved netop statistik.

5.6 Sundhedsantropologi

Under interviewene på KU og SDU giver både undervisere og studerende klart udtryk for at de studerende ikke har fået en tilstrækkelig indføring i sundhedsantropologi på de adgangsgivende uddannelser. På AU bliver det sundhedsantropologiske område ikke nævnt som et tema som de studerende mangler kompetencer i for at kunne påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, hvilket hænger sammen med den profil AU har.

På SDU lægger både undervisere og studerende vægt på at de studerende ikke har kendskab til sundhedsantropologi på det kvalifikationsniveau der er nødvendigt for at kunne begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Specielt bliver der lagt vægt på narratologi som et vigtigt tema de studerende ikke har stiftet bekendtskab med tidligere. At de studerende og undervisere lægger meget vægt på narratologi, er en følge af SDU's faglige profil.

Undervisere og studerende ved KU fortæller at de studerende mangler kendskab til deres fags grundpræmisser, og at det er vigtigt at de studerende får indblik i integration af sundhedsfaglige teorier, sociologi, sundhedspolitik osv. Underviserne beskriver at de studerende har behov for en introduktion til teorier og til hvordan de anvendes og hvordan de supplerer hinanden. Disse områder lægger de studerende og underviserne ved KU vægt på i forhold til koblingen til klinisk praksis (se afsnit 5.7), hvilket er en følge af KU's tilrettelæggelse af suppleringsuddannelsen med fagintegrerede perioder, jf. afsnit 8.1.

På KU arbejder de studerende primært med sundhedsantropologi i forbindelse med faget samfunds- og adfærdsfag hvor de studerende bliver kvalificeret til analyse, fortolkning og diskussion af sundhedsfaglige problemstillinger inden for sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse. De studerende opnår en basal indsigt i menneskers perception, motivation, følelser, tænkning, læring og hukommelse og viden om hvordan man kan forstå og beskrive menneskers forskellighed og dennes sammenhæng med sundheds- og sygdomsadfærd.

På SDU indgår sundhedsantropologi som en integreret del af modul 2 som introducerer emner og teorier inden for faget. De studerende foretager øvelser og gruppearbejde hvor de anvender teorierne og efterfølgende diskuterer øvelserne i plenum. På SDU er narratologi en stor del af det sundhedsantropologiske felt. Desuden er der på SDU i modul 3 fokus på sammenhængen mellem sundhedsantropologi og epidemiologi.

På AU bliver de studerende ikke undervist i sundhedsantropologi idet AU har en biostatistisk og epidemiologisk profil.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at de studerende, når de påbegynder suppleringsuddannelsen ved SDU og KU, mangler viden om og kompetencer i forskellige aspekter af sundhedsantropologi for at kunne gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved et af disse to universiteter. Ekspertpanelet bemærker at sundhedsantropologi ikke bliver nævnt i forbindelse med besøget på AU fordi AU har en biostatistisk og epidemiologisk profil.

Ekspertpanelet vurderer at de studerende ved KU og SDU bliver introduceret til teoretiske retninger inden for sundhedsantropologi. Ekspertpanelet vurderer at de studerende ved disse to universiteter arbejder aktivt med de teoretiske retninger, hvilket kvalificerer dem til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved de to universiteter. Ekspertpanelet bemærker dog at de studerende ved AU ikke bliver introduceret til dette felt, hvilket imidlertid ikke er nødvendigt hvis de studerende fortsætter på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved AU. Dog skaber det problemer hvis de studerende efter afslutningen på suppleringsuddannelsen ved AU vælger at fortsætte på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved et af de øvrige universiteter, jf. afsnit 11.1.

5.7 Kobling mellem teori og klinisk praksis

Både undervisere og studerende ved de tre universiteter giver udtryk for at de studerende mangler kompetencer til at forbinde deres viden fra klinisk praksis med teori. De studerende evner ikke at reflektere over erfaringer fra praksis på et højere teoretisk niveau hvor selve grundlaget for anvendt praksis bliver analyseret. De mangler teoretiske rammer for at kunne forklare fx hvordan man påvirker folks adfærd i forbindelse med forebyggelse, sundhedsfremme og ændringer i kostvaner.

På KU arbejder de studerende i løbet af de fagintegrerede perioder med denne kobling mellem teori og praksis. De fagintegrerede perioder kobler sundhedsfag, samfunds- og adfærdsfag og

faget biomedicin/klinik. I forbindelse med samfunds- og adfærdsfag bliver de studerende introduceret til grundlæggende begreber som de skal bruge i forbindelse med de fagintegrerede perioder. De studerende arbejder med teoretiske emner der direkte relaterer sig til de cases de vælger at arbejde med i forbindelse med de fagintegrerede perioder. I sundhedsfaget bliver de studerende introduceret til nyere centrale teoridannelser inden for sundhedsfagene. Derudover bliver de studerende kvalificeret til at se sundhedsfag i integration med andre fag og tilgange, herunder især de biomedicinske/kliniske fag og samfunds- og adfærdsfag, og inddrage relevant teoridannelse og empirisk forskning i forbindelse med formulering af en problemstilling inden for et klinisk område i projekt 1. I faget biomedicin/klinik opnår de studerende viden om den menneskelige organismes opbygning, struktur og funktion, herunder anvendelse af biomedicinske termer.

På SDU arbejder de studerende primært med koblingen mellem teori og praksis på modul 3 som introducerer teoretiske tilgange til sundhedsfaglige problemstillinger gennem forelæsninger. De studerende skal efterfølgende foretage øvelser og gruppearbejde for at lære at koble de introducerede teoretiske retninger til praksis. Faget belyser forskellige emner fra både en biomedicinsk og en humanistisk vinkel, hvilket bidrager til at styrke de studerendes evne til at se styrker og svagheder ved de forskellige metodevalg og teoretiske tilgange og forskellig klinisk praksis inden for det pågældende emne.

På AU arbejder de studerende primært med koblingen mellem teori og praksis inden for det sundhedsfaglige felt i forbindelse med modul 3. På dette modul skal de studerende lære at vurdere anvendte sundhedsfremmende eller forebyggende indsatser. De studerende skal lære at analysere en målgruppes handlemuligheder og opstille en strategi over for et stille problem inden for sundhedsfremme og forebyggelse. Derudover arbejder de studerende med koblingen mellem teori og praksis i forbindelse med undervisning i laboratoriemedicin hvor de skal lære at definere forskelle på basal og anvendt klinisk forskning, at diskutere og vurdere et basalbiologisk eksperiment og at beskrive elementer der indgår i god laboratoriepraksis.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at suppleringsuddannelserne ved alle tre universiteter kvalificerer de studerende til at koble teori og praksis inden for det sundhedsvidenskabelige felt. Alle tre universiteter lægger vægt på at de studerende skal kunne forholde sig kritisk til praksis ud fra opstillede teoretiske og metodologiske retninger. Ekspertpanelet vurderer at de studerende opnår et tilstrækkeligt niveau til at kunne gennemføre de sundhedsfaglige kandidatuddannelser ved de tre universiteter.

5.8 Ekspertpanelets vurdering af manglende kompetencer og opnåelse af de manglende kompetencer

På baggrund af interviewene vurderer ekspertpanelet at de studerende mangler en række kompetencer for at kunne påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Disse kompetencer omfatter overordnede akademiske kompetencer, skriftlig formidling i et akademisk sprog, kritisk litteratursøgning og læsning af videnskabelige tekster. Derudover mangler de studerende indsigt i videnskabsteori og forskningsmetodologi, biostatistik og basal statistik og sundhedsantropologiske teorier samt evne til at koble teori og klinisk praksis for at kunne begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Dog vurderer ekspertpanelet at der med implementering af de nye studieordninger på professionsbacheloruddannelserne vil være et andet fokus på en række af disse kompetencer på de adgangsgivende uddannelser. På denne baggrund vurderer ekspertpanelet at behovet for suppleringsuddannelsen kan blive påvirket af de nye studieordninger, og at dette vil blive tydeligt når de første studerende på disse uddannelser bliver færdiguddannet i 2011.

Ekspertpanelet vurderer at de studerende ved alle tre universiteter på suppleringsuddannelsen opnår de nødvendige kompetencer på det rette kvalifikationsniveau i forhold til at kunne begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Det gælder akademiske kompetencer som akademisk, kritisk tænkning, evnen til skriftlig formidling i et akademisk sprog, kritisk litteratursøgning og læsning af videnskabelige tekster. Dog vurderer ekspertpanelet at de studerende med fordel kan blive introduceret til mere engelsk originallitteratur på suppleringsuddannelsen ved SDU. Derudover vurderer ekspertpanelet at suppleringsuddannelsen ved alle tre universiteter bi-

bringer de studerende viden om videnskabsteori og forskningsmetodologi og sammenhængen mellem disse på det rette kvalifikationsniveau i forhold til at kunne begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Ekspertpanelet vurderer at de studerende på suppleringsuddannelsen opnår de nødvendige kompetencer inden for biostatistik og epidemiologi til at kunne begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved det samme universitet. Dog er niveauet forskelligt på de tre suppleringsuddannelser.

De studerende ved SDU og KU opnår de nødvendige kompetencer inden for sundhedsantropologi som kvalificerer dem til at påbegynde kandidatuddannelserne ved disse universiteter. På AU beskæftiger de studerende sig ikke med sundhedsantropologi på suppleringsuddannelsen. Dette er ikke nødvendigt for at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved AU. Slutteligt vurderer ekspertpanelet at de studerende på alle tre suppleringsuddannelser kvalificeres til at forstå og foretage koblinger mellem teori og klinisk praksis på et niveau der gør dem i stand til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

6 Ekspertpanelets samlede vurdering af behovet for suppleringsuddannelsen

Studerende, undervisere og ledelser mener at der er behov for suppleringsuddannelsen

Det er ekspertpanelets overordnede vurdering at der er behov for en suppleringsuddannelse til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Ekspertpanelet baserer først og fremmest sin vurdering på analyserne i EVA's dokumentundersøgelse og på at evalueringen viser at både de studerende på kandidatuddannelsen, underviserne på suppleringsuddannelsen og lederne for suppleringsuddannelsen vurderer at de sundhedsfaglige MVU'er og professionsbacheloruddannelser ikke i tilstrækkelig grad kvalificerer de studerende til at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. De varierende og delvise overlap der kan konstateres mellem suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte og nogle af de adgangsgivende uddannelser, skal ses i forhold til at de studerende vurderer både at suppleringsuddannelsen er nødvendig for at kunne studere på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, og at suppleringsuddannelsens tre moduler har bibragt dem ny viden i forhold til den viden de besad på forhånd.

Der er et aktuelt behov for suppleringsuddannelsen

Ekspertpanelet vurderer at der på nuværende tidspunkt er et behov for suppleringsuddannelsen, men at behovet kan ændre sig i takt med at de nye studieordninger på de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser bliver fuldt implementeret. De nye studieordninger på professionsbacheloruddannelserne betyder bl.a. at de studerende får mulighed for at vælge at gennemføre udvidede metodekurser, og at de bliver undervist i og arbejder med akademisk skrivning og informationssøgning. Samtidig vil kommende ansøgere til suppleringsuddannelsen med en professionsbacheloruddannelse i fremtiden have haft undervisere på lektorniveau. Det vil alt andet lige betyde at de studerende i højere grad end i dag vil være blevet introduceret til videnskabsteori, videnskabelige metoder og videnskabelig originallitteratur. Det er dog ikke sikkert at dette vil være tilstrækkeligt til at de kan gå direkte fra den sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelse til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Det vil derfor være nødvendigt at revurdere behovet for suppleringsuddannelsen når de beskrevne ændringer er fuldt implementeret.

Et højt fagligt niveau på kandidatuddannelsen forudsætter en suppleringsuddannelse

Det er ekspertpanelets vurdering at suppleringsuddannelsen er nødvendig hvis man vil sikre at den sundhedsfaglige kandidatuddannelse har et fagligt niveau der kan måle sig med andre kandidatuddannelser. Dette indebærer at dimittender fra kandidatuddannelsen er tilstrækkeligt fagligt kompetente til efterfølgende at kunne gennemføre en ph.d.-uddannelse. På baggrund af evalueringens resultater er det ekspertpanelets opfattelse at suppleringsuddannelsens nuværende omfang på 30 ECTS-point er tilstrækkeligt til at kvalificere de studerende til at gennemføre kandidatuddannelsen på et højt fagligt niveau der kan måle sig med andre kandidatuddannelser inden for det sundhedsfaglige område.

Der skal fortsat være progression fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen

For at sikre et tilstrækkeligt højt niveau på kandidatuddannelsen er det ekspertpanelets vurdering at der bør være sammenhæng mellem suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen, både fagligt og niveaumæssigt. Det indebærer at der er en vis progression fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen sådan at det faglige indhold der introduceres på suppleringsuddannelsen, bliver anvendt og udbygget på kandidatuddannelsen. Ekspertpanelet vurderer at der på alle

tre universiteter er progression mellem de to uddannelser. Ekspertpanelet understreger samtidig at det er vigtigt at fastholde at suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen er to selvstændige uddannelsesforløb, og at suppleringsuddannelsen derfor skal fremstå som et afrundet forløb. De tre universiteter skal derfor sikre at suppleringsuddannelsen afsluttes med klare og afgrænsede prøver og eksamener sådan at det er tydeligt hvilke tidligere gennemførte uddannelseselementer de studerende kan søge merit for.

Behovet gælder både personer med en MVU og personer med en professionsbacheloruddannelse

Evalueringsens datamateriale giver ikke ekspertpanelet belæg for at konkludere at personer med en MVU hverken har mere eller mindre behov for suppleringsuddannelsen end personer med en professionsbacheloruddannelse. Ekspertpanelet baserer denne konklusion på at evalueringen viser at der ikke er fuldt overlap mellem nogen af de adgangsgivende professionsbacheloruddannelser der indgår i evalueringen, og suppleringsuddannelsens mål for læringsbytte hverken hvad angår fagområde eller kvalifikationsniveau. Ifølge dokumentundersøgelsen er der overlap mellem hhv. en enkelt professionsbacheloruddannelse og en enkelt MVU og et enkelt af suppleringsuddannelsens moduler. Dette bliver dog nuanceret i forbindelse med interviewene og spørgeskemaundersøgelsen der begge peger på at der ikke er u hensigtsmæssige overlap mellem disse uddannelser og suppleringsuddannelsen.

Væsentligt for konklusionen er desuden at både redegørelserne fra de tre universiteter og interviewene med lederne og underviserne på de tre universiteter afviser at der er tydelige kompetenceforskelle mellem de studerende suppleringsuddannelsen der har gennemført en MVU, og dem der har gennemført en professionsbacheloruddannelse. Endvidere viser interviewene med de studerende at de uanset uddannelsesbaggrund selv vurderer at de har behov for suppleringsuddannelsen for at kunne gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Suppleringsuddannelsen dækker både et akademisk og et fagspecifikt kompetencebehov

At der er behov for suppleringsuddannelsen, begrundes af ekspertpanelet desuden i at interviewene med både studerende og undervisere viser at såvel personer med en sundhedsfaglig MVU som en sundhedsfaglig professionsbacheloruddannelse, mangler en række konkrete kompetencer på et tilstrækkeligt kvalifikationsniveau til at kunne begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Det drejer sig om både generelle akademiske og fagspecifikke kompetencer. De generelle kompetencer som denne evaluering har vist at de studerende på suppleringsuddannelsen ikke tilegner sig på de adgangsgivende uddannelser, er akademiske kompetencer såsom akademisk, kritisk tænkning, skriftlig formidling i et akademisk sprog, kritisk litteratursøgning og læsning af videnskabelige tekster. De fagspecifikke kompetencer som suppleringsuddannelsens studerende mangler på et tilstrækkeligt niveau for at kunne begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, er indsigt i videnskabsteori og forskningsmetodologi, biostatistik og basal statistik og sundhedsantropologiske teorier og desuden evne til at koble teori og klinisk praksis. Evalueringen viser at de studerende på suppleringsuddannelsen opnår disse kompetencer.

Det skal være lettere at få merit til suppleringsuddannelsen

De få ansøgninger om merit til suppleringsuddannelsen på de tre universiteter tyder efter ekspertpanelets opfattelse på at de studerende ikke i tilstrækkelig grad er opmærksomme på muligheden for at søge merit. Ekspertpanelet bemærker dog at ingen af de studerende der har deltaget i evalueringen, med en enkelt undtagelse, har givet udtryk for at de efter at have gennemført suppleringsuddannelsen burde have fået merit for tidligere gennemførte af uddannelseselementer.

For at sikre at de studerende får merit for gennemførte uddannelseselementer der modsvarer indholdet på suppleringsuddannelsen, anbefaler ekspertpanelet at universiteterne sikrer at ansøgere til suppleringsuddannelsen får oplyst hvilke kvalifikationer de skal have erhvervet sig for at kunne få merit, og på hvilket grundlag meritansøgningen vil blive imødekommet. For at sikre at universiteternes meritpraksis er så gennemskuelig som mulig, anbefaler ekspertpanelet ligeledes at SDU og KU i lighed med AU i ansøgningskemaet eksplicit gør ansøgerne opmærksomme på muligheden for at søge merit så det sikres at alle er klar over at muligheden eksisterer.

Det er endvidere vigtigt at universiteterne i deres faglige vurderinger tager hensyn til at de studerende efter at have gennemført suppleringsuddannelsen skal have de bedst mulige forudsætninger for at gennemføre den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

For ansøgere med en MVU i sygepleje eller en professionsbacheloruddannelse i ernæring og sundhed bør de tre universiteter i hvert enkelt tilfælde foretage en særlig vurdering af om ansøgeren ud fra en faglig vurdering kan få merit for det pågældende kursus. Her bør der indgå overvejelser bl.a. om hvor lang tid der er gået siden ansøgeren afsluttede den adgangsgivende uddannelse, og om vedkommende i øvrigt har anvendt og holdt de pågældende kompetencer ved lige.

På baggrund af ovenstående vurderer ekspertpanelet at der vil være behov for suppleringsuddannelsen i en årrække.

Del 2: Kvaliteten af suppleringsuddannelsen

I denne del af rapporten undersøger vi kvaliteten af suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved KU, SDU og AU. Vi analyserer følgende temaer:

- Suppleringsuddannelsens tilrettelæggelse og indhold
- Undervisernes kompetencer og suppleringsuddannelses videngrundlag
- Universitetets kvalitetssikring af suppleringsuddannelsen.

I kapitel 7 beskriver vi kort de aspekter som evalueringsgruppen har lagt vægt på i deres vurdering af kvaliteten. I kapitel 8, 9 og 10 analyserer vi suppleringsuddannelsens kvalitet på hhv. KU, SDU og AU. I kapitel 11 analyserer vi tværgående temaer som har vist sig at være relevante for vurderingen af kvaliteten af suppleringsuddannelsen. Ekspertpanelets samlede vurdering af kvaliteten af suppleringsuddannelsen findes i kapitel 12.

7 Indholdet i vurderingen af kvaliteten af de tre uddannelser

7.1 Beskrivelse af indholdet i vurderingen af kvaliteten af de tre uddannelser

I dette kapitel beskriver vi grundlaget for de elementer der indgår i vurderingen af kvaliteten af de tre suppleringsuddannelser. Det drejer sig om:

- Suppleringsuddannelsens tilrettelæggelse og indhold
- Undervisernes kompetencer og suppleringsuddannelsens videngrundlag
- Universitetets kvalitetssikring af suppleringsuddannelsen.

Suppleringsuddannelsens tilrettelæggelse og indhold

I vurderingen af suppleringsuddannelsens tilrettelæggelse af modulernes indhold har ekspertpanelet især lagt vægt på om de studerende i løbet af suppleringsuddannelsen når uddannelsens læringsmål. Hvad angår modulernes indbyrdes placering, er det væsentligt at placeringen understøtter at de studerende når uddannelsens mål for læringsudbytte gennem en progression i løbet af suppleringsuddannelsen. Ekspertpanelet lægger ligeledes vægt på at de anvendte undervisningsformer er med til at understøtte at de studerende realiserer suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte.

Undervisernes kompetencer og suppleringsuddannelsens videngrundlag

Ekspertpanelet lægger i vurderingen af undervisernes kompetencer vægt på at underviserne på suppleringsuddannelsen dækker de fagområder der indgår i suppleringsuddannelsen, og at undervisernes samlede kompetencer inden for de centrale fagområder ligger på et højt fagligt niveau. Samtidig lægger ekspertpanelet vægt på at underviserstaben omfatter både interne og eksterne undervisere sådan at der i undervisningen også kan trækkes på specialistviden i forbindelse med særlige emner. I vurderingen vægtes det desuden højt at underviserne har gode pædagogiske kompetencer, og at de samlet set har erfaring med at undervise på forskellige uddannelsesniveauer, fx både bachelor- og kandidatniveau. Det vurderes som en særlig kvalitet at de undervisere der er ansvarlige for de enkelte moduler, har gode både videnskabelige og pædagogiske kompetencer.

I vurderingen af suppleringsuddannelsens videngrundlag er det ifølge ekspertpanelet vigtigt at det faglige indhold er funderet i viden fra relevante forskningsområder og dermed har den fornødne kvalitet til at kvalificere de studerende til at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Universitetets kvalitetssikring af suppleringsuddannelsen

Ekspertpanelet lægger vægt på at universiteterne løbende arbejder med kvalitetssikring og -udvikling af suppleringsuddannelsen. Her er det væsentligt at universiteterne i kvalitetssikringsaktiviteterne inddrager både de studerende, underviserne og eksterne interessenter. Ekspertpanelet vægter ligeledes at kvalitetssikringsarbejdet og kvalitetsudviklingsarbejdet bliver omsat i konkrete forbedringer.

I forlængelse af vurderingen af kvaliteten af suppleringsuddannelserne ved de tre universiteter præsenterer vi en række tværgående temaer der i løbet af evalueringen har vist sig at være relevante for ekspertpanelets vurdering af kvaliteten.

Ekspertpanelets vurderinger er baseret på resultater af spørgeskemaundersøgelsen blandt de studerende foretaget af EVA, universiteternes egne løbende evalueringer af suppleringsuddannelsen, universiteternes egne redegørelser, studieordninger for de tre suppleringsuddannelser og besøg på de tre universiteter.

8 Suppleringsuddannelsen ved Københavns Universitet

8.1 Suppleringsuddannelsens tilrettelæggelse og indhold

I det følgende afsnit beskriver vi tilrettelæggelsen af suppleringsuddannelsen på KU. Tilrettelæggelsen omhandler i denne sammenhæng både fagelementernes indbyrdes placering, undervisningsformer og tilrettelæggelsen af suppleringsuddannelsens indhold i forhold til bekendtgørelsens fastsatte krav om indhold.

Suppleringsuddannelsen ved KU er tilrettelagt med tre fag, en fagintegreret periode og et afsluttende projekt:

- Forskningsmetodologi (8 ECTS-point)
- Sundhedsfag (2,5 ECTS-point)
- Samfunds- og adfærdsfag (3,5 ECTS-point)
- Fagintegreret periode med et integreret kursus i biomedicin/klinik, samfunds- og adfærdsfag og sundhedsfag (11 ECTS-point)
- Projekt 1 (5 ECTS-point).

Indholdet i forskningsmetodologi

Faget forskningsmetodologi er tilrettelagt med henblik på at de studerende skal have viden om videnskabsteoretiske grundbegreber og kunne beskrive principper for klinisk videnskabelige undersøgelser, principper for epidemiologiske undersøgelser, kvalitative metoder inden for sundhedsfagene og de regler og love der beskriver anvendelsen af mennesker som forsøgsobjekter og de etiske grundbegreber ved kliniske forsøg. Ved afslutningen på faget skal de studerende kunne anvende basale statistiske metoder. Der er 56 undervisningstimer i faget.

EVA har i spørgeskemaundersøgelsen spurgt de studerende om de oplever at modul 1 der på KU er ensbetydende med faget forskningsmetodologi, lever op til sin målsætning. Tabel 16 viser at 93 % af de studerende oplever at modul 1 på KU i høj grad eller i nogen grad lever op til modulets målsætning. Det skal dog bemærkes at størstedelen af disse respondenter placerer sig i kategorien "I nogen grad."

Tabel 16
I hvilken grad oplever du at modul 1 på suppleringsuddannelsen lever op til målsætningen? (N = 54)

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Studerende ved KU	17 %	76 %	4 %	2 %	2 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Note: Pga. afrunding summerer rækken ikke op til 100 %.

KU har desuden gennemført evalueringer af første og andet gennemløb af suppleringsuddannelsen hvor de studerende er blevet spurgt om de er enige i at de har opnået de kompetencer som studieordningen angiver for faget forskningsmetodologi. I denne forbindelse svarer 61 % af de studerende på første og andet gennemløb at de er enige eller helt enige i at de har opnået de

kompetencer de skal opnå i faget, mens 36 % svarer "Hverken eller". De resterende 4 % svarer at de er uenige.

Både EVA's spørgeskemaundersøgelse og KU's egne evalueringer viser at størstedelen af de studerende mener at de opnår de kompetencer som forskningsmetodologi ifølge studieordningen skal give dem. Blandt denne størstedel er der dog en betydelig gruppe der i nogen grad eller hverken eller mener at modulet lever op til målsætningen.

Indholdet i samfunds- og adfærdsfag

Faget samfunds- og adfærdsfag er tilrettelagt så den studerende ved suppleringsuddannelsens afslutning skal kunne beskrive relevant psykologisk viden inden for kognition, emotion, personlighed, udvikling, socialpsykologi og sundhedspsykologi, herunder modeller for sundhed, sundhedsadfærd og sundhedsfremme. Der er i alt 44 timer til faget hvoraf de 18 er placeret i den fagintegrerede periode.

I KU's løbende evalueringer af første og andet gennemløb af suppleringsuddannelsen svarer 54 % af de studerende at de er enige eller helt enige i at de har opnået de kompetencer som studieordningen angiver at samfunds- og adfærdsfag skal give dem. 43 % svarer at de hverken er enige eller uenige, mens de resterende 4 % svarer at de er uenige i at de har opnået de kompetencer som studieordningen angiver for samfunds- og adfærdsfag.

Indholdet i sundhedsfag

Sundhedsfaget er tilrettelagt så de studerende ved afslutningen på suppleringsuddannelsen kan beskrive nyere centrale teoridannelser inden for hhv. sygepleje, fysioterapi, jordemoderfaget osv. De studerende skal kunne beskrive diversiteten af de præsenterede teorier og se sundhedsfagene i en integreret sammenhæng med andre fag og videnskabelige tilgange, herunder især de biomedicinske/kliniske fag og samfunds- og adfærdsfag. De studerende skal kunne inddrage og anvende relevant teoridannelse og empirisk forskning i forbindelse med formulering af en problemstilling inden for et selvvalgt klinisk område.

I evalueringerne af første og andet gennemløb af suppleringsuddannelsen svarer 65 % af de studerende ved KU at de er enige i at de har opnået de kompetencer som studieordningen beskriver for sundhedsfaget, mens 36 % svarer at de hverken er enige eller uenige heri. Der er ingen studerende der svarer at de er uenige eller helt uenige.

EVA har i spørgeskemaundersøgelsen spurgt de studerende om de oplever at modul 2 der på KU er ensbetydende med fagene samfunds- og adfærdsfag og sundhedsfag, lever op til målsætningen for modulet. Tabel 17 viser at 82 % af de studerende oplever at de to fag lever op til målsætningen. Igen skal det bemærkes at størstedelen af disse respondenter placerer sig i kategorien "I nogen grad."

Tabel 17

I hvilken grad oplever du at modul 2 på suppleringsuddannelsen lever op til målsætningen? (N = 55)

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Studerende ved KU	16 %	66 %	13 %	0 %	6 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Note: Pga. afrunding summerer kolonnen ikke op til 100 %.

For både EVA's spørgeskemaundersøgelse og KU's egne evalueringer gælder det at størstedelen af de studerende vurderer at de opnår de kompetencer som samfunds- og adfærdsfag og sundhedsfag skal give dem. Af denne størstedel er der dog en betydelig gruppe der mener at modulet kun i nogen grad eller hverken eller lever op til sin målsætning.

Indholdet i den fagintegrerede periode

Den fagintegrerede periode indeholder et integreret kursus i biomedicin, klinik, samfunds- og adfærdsfag og sundhedsfag. Efter afslutningen på faget skal de studerende kunne beskrive det strukturelle og funktionelle grundlag for ernæring, metabolisme, udskillelse og cellebiologiske begreber, hormoners betydning og regulering af kroppens homeostaser. De studerende skal kunne beskrive livsstils- og misbrugsrelaterede sygdomme i samfundet og hos individer for udvalgte sundhedsområder og sygdomskategorier. Der er 63 undervisningstimer i den fagintegrerede periode.

EVA har i spørgeskemaundersøgelsen spurgt de studerende om de oplever at modul 3 der på KU er ensbetydende med den fagintegrerede periode, lever op til målsætningen med dette modul. Tabel 18 viser at 82 % af de studerende oplever at de to fag lever op til målsætningen. Det skal bemærkes at størstedelen af respondenterne igen placerer sig i kategorien "I nogen grad."

Tabel 18

I hvilken grad oplever du at modul 3 på suppleringsuddannelsen lever op til målsætningen? (N = 55)

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Studerende ved KU	20 %	62 %	16 %	0 %	2 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

I evalueringerne af første og andet gennemløb af suppleringsuddannelsen ved KU svarer 75 % af de studerende at de er enige eller helt enige i at de har opnået de kompetencer studieordningen beskriver for den fagintegrerede periode. 18 % svarer at de hverken er enige eller uenige heri, mens ingen studerende svarer at de er uenige eller helt uenige.

Både EVA's spørgeskemaundersøgelse og KU's egne evalueringer viser at de studerende har været og fortsat er tilfredse med udbyttet af den fagintegrerede periode i forhold til de fastsatte læringsmål. Blandt de studerende er der dog en betydelig gruppe der mener at modulet kun i nogen grad lever op til målsætningen.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at suppleringsuddannelsen ved KU er tilrettelagt så de studerende når uddannelsens mål for læringsudbytte idet fagenes indhold og placering i forhold til hinanden er med til at sikre en tæt sammenhæng i fagenes indhold og metode. Ekspertpanelet vurderer at dette er med til at sikre progression i suppleringsuddannelsen. Ekspertpanelet vurderer at indholdet på de enkelte moduler understøtter suppleringsuddannelsens overordnede mål for læringsudbytte idet alle relevante fagområder er dækket i et tilstrækkeligt omfang og på et tilstrækkeligt niveau. Det er positivt at de studerende ved KU i EVA's spørgeskemaundersøgelse og KU's egne løbende evalueringer svarer positivt i forhold til om de har opnået de kompetencer de enkelte fag skal give dem. Dog bemærker ekspertpanelet at inden for kategorierne "I høj grad" og "I nogen grad" placerer størstedelen af respondenterne sig i kategorien "I nogen grad." Dette vurderer ekspertpanelet er en indikation på at der er mulighed for forbedring på KU i forhold til at sikre at de enkelte fag lever op til målsætningen. Dog bemærker ekspertpanelet også at de studerende under interviewet alle gav udtryk for at fagenes indhold og tilrettelæggelse sikrer at de når suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte. Ekspertpanelet vurderer desuden at de studerende i forbindelse med interviewene giver entydigt udtryk for at det faglige indhold i alle fagene er relevant og på et tilstrækkeligt niveau til at sikre at de bliver kvalificeret til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Tilrettelæggelse af undervisningsformer på KU

Af studieordningen for suppleringsuddannelsen ved KU fremgår det at faget forskningsmetodologi består af holdundervisning, forelæsninger og opgaveløsning. Af interviewene under besøget fremgik det at forelæsningerne har til formål at introducere de studerende til nye emner som efterfølgende bliver diskuteret i forbindelse med holdundervisningen. De studerende foretager der-

udover en række øvelser som primært har til formål at give de studerende erfaring med at arbejde med kvantitative og kvalitative metodiske opgaver.

Samfunds- og adfærdsfag er primært baseret på forelæsninger hvor de studerende bliver introduceret til teoretiske retninger inden for faget. Der er i faget også indlagt studenteraktiviteter hvor de studerende skal læse artikler og fremlægge disse. Formålet med disse studenteraktiviteter er at få de studerende til at reflektere over teorien og fremlægge disse refleksioner for de øvrige studerende.

Sundhedsfaget bliver gennemført som holdundervisning hvor der er mulighed for diskussioner af teori. Derudover skal de studerende foretage selvstændige opgaveløsninger inden for faget for at arbejde i dybden med faget. I faget bliver der lagt vægt på at de studerende skal inddrage viden fra faget forskningsmetodologi i deres opgaveløsning for at sikre en integration af fagene.

I den fagintegrerede periode bliver undervisningen gennemført som holdundervisning og forelæsninger suppleret med løbende øvelser. Disse øvelser indgår som problembaseret læring hvor de studerende skal arbejde med selvvalgte problemer ud fra de teoretiske retninger de er blevet introduceret til i løbet af de øvrige fag.

I forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen er de studerende blevet spurgt om hvor tilfredse de er med undervisningsformerne på suppleringsuddannelsen generelt. Resultatet viser at 13 % af de studerende ved KU er tilfredse med undervisningsformerne, 75 % er overvejende tilfredse, 11 % er overvejende utilfredse, og 2 % er utilfredse.

De studerende blev desuden spurgt specifikt om hvordan de vurderer omfanget af de forskellige undervisningsformer på suppleringsuddannelsen. Tabel 19 viser at størstedelen af de studerende oplever at de forskellige undervisningsformer anvendes i et passende omfang. Hvad angår alle undervisningsformer med undtagelse af e-læring, svarer en gruppe at omfanget af den pågældende undervisningsform er for stort, mens en gruppe af tilsvarende størrelse mener at omfanget af den pågældende undervisningsform er for lille.

Spørgeskemaundersøgelsen viser at 16 % af de studerende mener at omfanget af forelæsninger ved eksterne oplægsholdere er for stort. Det fremgik af interview med de studerende at de oplever at eksterne oplægsholdere ofte har svært ved at undervise på det rette niveau og med de rette undervisningsformer fordi de er vant til at undervise universitetsstuderende der ikke har den samme professionsorienterede baggrund. De studerende giver udtryk for at det kan være frustrerende at nogle eksterne undervisere ikke ved præcis hvad det er de studerende skal kvalificeres til, idet de ikke kender suppleringsuddannelsens baggrund og formål.

Spørgeskemaundersøgelsen viser også at 24 % af de studerende mener at omfanget af diskussioner i plenum er for lille. Af interviewet med de studerende fremgår det at nogle undervisere, især de eksterne oplægsholdere, anvender slide shows i undervisningen. De studerende fortæller at de oplever at nogle videntunge fag fungerer rigtig godt som forelæsninger, men at de i andre fag savner muligheden for at diskutere teorierne i mindre grupper.

Tabel 19
Hvordan vurderer du omfanget af følgende undervisningsformer? (N = 55)

	For stort et omfang	Passende omfang	For lille et omfang	Ved ikke	Total
Forelæsninger ved eksterne oplægsholdere	16 %	69 %	10 %	4 %	100 %
Forelæsninger ved undervisere fra universitetet	7 %	78 %	11 %	4 %	100 %
Gruppearbejde – herunder øvelser og diskussion	11 %	64 %	24 %	2 %	100 %

Fortsættes næste side...

	For stort et omfang	Passende omfang	For lille et omfang	Ved ikke	Total
Diskussion i plenum	4 %	69 %	24 %	4 %	100 %
E-learning	0 %	41 %	20 %	39 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Note: Pga. afrunding summerer ikke alle kolonner op til 100 %.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at KU anvender undervisningsformer som supplerer hinanden og tilsammen understøtter at de studerende i løbet af suppleringsuddannelsen opnår det ønskede læringsudbytte. På KU er der et stort fokus på den problembaserede læring som er med til at integrere suppleringsuddannelsens fag på tværs. Ekspertpanelet vurderer at størstedelen af de studerende er tilfredse med undervisningsformerne. For hver undervisningstype er der både en mindre gruppe der mener at der er for lidt, og en gruppe der mener at der er for meget af den pågældende undervisningsform. Ekspertpanelet vurderer på baggrund af interviewet med de studerende at utilfredsheden er et udtryk for de studerendes forskellige læringsstile. Ekspertpanelet bemærker desuden at der kan være et mønster i at en del af de studerende giver udtryk for at der er for mange forelæsninger ved eksterne oplægsholdere og for lidt diskussion i plenum, idet de studerende i forbindelse med interviewet giver udtryk for at det primært er de eksterne undervisere der ikke anvender diskussion som undervisningsform.

8.2 Undervisernes kompetencer og suppleringsuddannelsens videngrundlag

Undervisernes kompetencer

Af KU's redegørelse fremgår det at suppleringsuddannelsen primært benytter interne undervisere, dvs. undervisere der er ansat ved KU som enten professorer, lektorer, adjunkter, postdoc'er eller ph.d.-studerende. I faget forskningsmetodologi kommer hovedparten af underviserne fra Institut for Folkesundhedsvidenskab og fra de kliniske institutter ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. I faget sundhedsfag benyttes primært interne undervisere fra KU der er tilknyttet Institut for Sportsmedicin, ISMC og Institut for Kirurgi og Intern Medicin. De eksterne undervisere knyttes til undervisning hvor de besidder vægtig forskningskompetence, fx hentes der ved tema om diabetes en ekstern specialist ind. I faget samfunds- og adfærdsfag prioriterer KU at anvende interne undervisere for at skabe kontinuitet i uddannelsen. I faget biomedicin/klinik anvendes næsten udelukkende interne undervisere ansat ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet.

Tre undervisere fungerer som tutorer for hver sit hold i forbindelse med de undervisningsforløb hvor de studerende med udgangspunkt i den problembaserede læringsform arbejder projektorienteret med problemstillinger fra suppleringsuddannelsens fag.

I forbindelse med den fagintegrerede periode trækkes der på undervisernes særlige kernekompetencer, og caserelevante samfunds- og adfærdsvideenskabelige emner illustreres ofte med udgangspunkt i underviserens egen forskning. Den overordnede planlægning af de fagintegrerede perioder på suppleringsuddannelsen varetages af suppleringsuddannelsens vicedirektør der er overlæge og ph.d.

KU skriver i sin redegørelse at suppleringsuddannelsen anvender en række undervisere som underviser i deres specialområder. Dette giver ifølge KU's redegørelse en høj faglig kvalitet. Ulemper er dog ifølge KU at det kan knibe med kontinuiteten og ensartetheden i pædagogiske holdninger når så mange undervisere anvendes. Især er planlægningen af det biomedicinske fagområde en stor logistisk udfordring. Inden for nogle af fagområderne er der dog en række undervisere der går igen og fungerer som bærere af kontinuiteten.

Interviewet med de studerende viser at de generelt oplever at underviserne er fagligt højt kvalificerede. De studerende giver udtryk for at det er en fordel at det er specialister der underviser på suppleringsuddannelsen, da det betyder at man kommer i dybden med problemstillingerne og

samtidig kan anvende de kompetencer man har tilegnet sig. Interviewet viser også at de studerende ind imellem oplever at nogle undervisere mangler viden om suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte og de studerendes kvalifikationsniveau, jf. afsnit 8.1.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer det som en styrke at en stor del af underviserne har en stor og bred undervisningserfaring. Det er ligeledes en styrke at en stor del af underviserne underviser på både suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen idet det er med til at sikre en progression fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen. Ekspertpanelet vurderer at det vil være en fordel hvis KU sørger for at de eksterne og timeansatte undervisere har en bedre indsigt i såvel suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte som læringsmålene for de konkrete fagelementer som disse undervisere skal varetage undervisningen inden for. Det er positivt at de fleste undervisere er aktive forskere idet det betyder at den nyeste forskningsviden bliver inddraget i undervisningen. På baggrund af oversigten over undervisere som fremgår af KU's redegørelse, vurderer ekspertpanelet alt i alt at underviserne på suppleringsuddannelsen ved KU har et meget højt kompetenceniveau hvad angår både videnskabelige kompetencer, viden om de relevante fagområder og pædagogiske kompetencer.

Suppleringsuddannelsens videngrundlag

Af KU's redegørelse fremgår det at alle suppleringsuddannelsens fag er forankret i stærke forskningsmiljøer. I faget forskningsmetodologi kommer alle undervisere og planlæggere af undervisningen i hhv. epidemiologi, biostatistik og videnskabsteori og etik fra relevante institutter på KU. Underviser og planlægger af undervisningen i klinisk forskning er tidligere professor ved KU (nu vikar for klinisk lektor) og har stor undervisningserfaring og erfaring i klinisk forskning. Underviserne i og planlæggerne af den kvalitative undervisning kommer alle fra Universitetshospitalernes Center for Sygeplejeforskning, UCSF. I faget samfunds- og adfærdsfag er undervisningen i vid udstrækning forankret i Institut for Folkesundhedsvidenskab. I faget sundhedsfag varetages undervisningen inden for sygepleje og inden for sundhedsfagernes teoretiske grundlag i høj grad af UCSF i samarbejde med forskningsmiljøer fra fx Bispebjerg Hospital, Idrætsmedicinsk Klinik og Frederiksberg Hospital, fysiurgisk afdeling. I faget biomedicin/klinik er underviserne alle rekrutteret fra internationalt anerkendte forskningsmiljøer.

Viden fra praksisfeltet bliver ifølge KU's redegørelse inddraget i undervisningen i kraft af underviserens forskningserfaring fra både klinisk og kvalitativ forskning. Forskerne på Institut for Folkesundhedsvidenskab har et tæt samarbejde med kliniske og biomedicinske forskere fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet og med sygehus- og praksissektoren, og dette afspejler sig i den undervisning og vejledning de studerende modtager.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer på baggrund af universitetets redegørelse og interviewene med ledelsen og underviserne at det er positivt at underviserne på suppleringsuddannelsen ved KU er tilknyttet relevante forskningsmiljøer. Det er godt at underviserens forskningserfaring og egne forskningsresultater inddrages i undervisningen idet det højner kvaliteten af undervisningen. Det er desuden en styrke at den vejledning de studerende modtager når de skriver opgaver, er forskningsbaseret. Derudover vurderer ekspertpanelet at det er positivt at undervisergruppen omfatter ph.d.-studerende, adjunkter, lektorer og professorer.

8.3 Universitetets kvalitetssikring af suppleringsuddannelsen

I sin redegørelse skriver KU at suppleringsuddannelsens elementer løbende evalueres ved at de studerende besvarer et evalueringsskema. For de fagintegreerede perioders vedkommende modtager kursuslederne og tutorerne resultaterne af evalueringerne direkte fra fakultetets evalueringssenhed der står for at gennemføre evalueringerne. For de øvrige fags vedkommende sendes resultaterne til kursuslederen som viderebringer dem til de øvrige undervisere og regulerer undervisningen med udgangspunkt heri. Studielederen og vicedestudielederen har løbende dialog om resultaterne af evalueringerne. Indimellem giver evalueringerne anledning til at ledelsen drøfter dem på møder med enkelte undervisere. Evaluering af suppleringsuddannelsen er et fast punkt

på de månedlige studienævnmøder. De resultater fra evalueringerne som ikke kan henføres til enkeltpersoner, offentliggøres på hjemmesiden.

Underviserne giver under interviewet udtryk for at det i højere grad er de studerende der evaluerer underviserne end omvendt. Særligt giver de udtryk for at de studerende ofte er kritiske i deres evalueringer af de eksterne undervisere. Kritikken bør ifølge underviserne ses i forhold til at eksterne undervisere, fx ph.d.-studerende, ofte underviser på kortere forløb end de interne faste undervisere. Underviserne mener at det er vigtigt at fastholde eksterne undervisere på suppleringsuddannelsen, og at evalueringerne derfor bør tage højde for de forskelle der er mellem de eksterne og interne underviseres undervisningsforløb.

Interviewet med de studerende viser at de studerende oplever at der er lydhørhed over for deres kritik. De studerende oplever at evalueringerne bliver taget til efterretning, og at de ofte følges hurtigt op. De studerende fortæller under interviewet at evalueringen foregår begge veje idet underviserne også giver tilbagemeldinger til de studerende om deres indsats.

KU planlægger at inddrage eksterne interessenter i kvalitetssikringen af suppleringsuddannelsen i form af et aftagerpanel. Aftagerpanelet er endnu ikke etableret.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer på baggrund af universitetets redegørelse og interviewene med undervisere og studerende at kvalitetssikringen af suppleringsuddannelsen ved KU fungerer tilfredstillende. Det er en styrke at samtlige undervisere på suppleringsuddannelsen deltager i heldagsseminarer om udviklingen af undervisningens kvalitet. Ekspertpanelet vurderer at det vil være en fordel for kvalitetssikringen af suppleringsuddannelsen hvis KU i forbindelse med etableringen af aftagerpanelet overvejer hvordan den viden der indhentes herigennem, konkret kan blive anvendt i udviklingen af suppleringsuddannelsens kvalitet. Det er efter ekspertpanelets opfattelse uhenigtsmæssigt hvis evalueringen af undervisningen ikke tager højde for at der kan være forskellige forudsætninger for de interne og de eksterne underviseres undervisningsforløb. KU bør derfor sikre at de eksterne undervisere, herunder ph.d.-studerende, bliver evalueret på et rimeligt grundlag. Samtidig bør KU sikre at de studerendes evalueringer af underviserne ikke kommer til at stå alene, men at der etableres et system for underviserens evaluering af de studerende.

Det er ekspertpanelets vurdering at det er positivt at de studerende evaluerer undervisningen. Det er også positivt at der bliver fulgt op på disse evalueringer. Dog vurderer ekspertpanelet at det er uhenigtsmæssigt at evalueringerne primært bliver drøftet i studienævnet hvor der er en overrepræsentation af studerende. Det fremgik af interviewet med ledelsen at der endnu ikke er en fast praksis for at ledelsen i tilfælde af at en underviser får dårlige evalueringer, diskuterer evalueringen med den pågældende underviser. Ekspertpanelet vurderer at det er et ledelsesansvar at drøfte evalueringer med underviserne.

8.4 Ekspertpanelets samlede vurdering af kvaliteten af suppleringsuddannelsen ved KU

Overordnet vurderer ekspertpanelet at kvaliteten af suppleringsuddannelsen ved KU er god. Suppleringsuddannelsen er tilrettelagt sådan at fagenes indhold og placering i forhold til hinanden er med til at sikre at de studerende når suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte og dermed kvalificerer sig til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved KU.

Ekspertpanelet vurderer at de studerende overordnet er tilfredse både med indholdet i suppleringsuddannelsen og med undervisningsformerne der bliver anvendt på suppleringsuddannelsen. Nogle studerende efterlyser mere diskussion i plenum og færre gæsteforelæsninger. Dog er de studerende overvejende tilfredse med undervisningsformerne.

Ekspertpanelet vurderer at undervisergruppen har et højt fagligt niveau, og at mange selv er aktive forskere. Derudover har en stor del af underviserne stor undervisningserfaring. De fleste undervisere på suppleringsuddannelsen underviser også på den sundhedsfaglige kandidatuddannel-

se, hvilket ekspertpanelet vurderer positivt idet det er med til at sikre en faglig progression mellem uddannelserne.

Ekspertpanelet vurderer at kvalitetssikringen af suppleringsuddannelsen ved KU fungerer nogenlunde tilfredsstillende. De studerende evaluerer alle fagene og underviserne efter hvert forløb af suppleringsuddannelsen. Dog foregår diskussionen af resultaterne primært i studienævnet, hvilket ekspertpanelet finder uhensigtsmæssigt idet diskussionerne også bør foregå i en dialog mellem ledelsen og underviserne. Ekspertpanelet vurderer at det er en styrke at underviserne på suppleringsuddannelsen deltager i heldagsseminarer om udviklingen af undervisningens kvalitet.

9 Suppleringsuddannelsen ved Syddansk Universitet

9.1 Suppleringsuddannelsens tilrettelæggelse og indhold

I det følgende afsnit beskriver vi tilrettelæggelsen af suppleringsuddannelsen ved SDU. Tilrettelæggelsen bliver gennemgået både i form af fagelementernes indbyrdes placering, i form af tilrettelæggelsen af suppleringsuddannelsens indhold i forhold til bekendtgørelsens fastsatte krav om indhold og i form af undervisningsformer.

Suppleringsuddannelsen ved SDU er tilrettelagt som tre moduler af hvert 10 ECTS-point. De tre moduler er:

- Modul 1 – videnskabsteori og forskningsmetodologi
- Modul 2 – sundhedsvidenskabelige discipliner
- Modul 3 – kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger.

På SDU har man valgt at lægge modulerne fortløbende. Af interviewet med ledelsen på SDU fremgår det at man har valgt denne tilrettelæggelse for at skabe en progression i suppleringsuddannelsen hvor de studerende løbende kan inddrage viden og kompetencer som de har erhvervet sig tidligere i løbet af suppleringsuddannelsen.

Indholdet på modul 1 – videnskabsteori og forskningsmetodologi

På SDU er modul 1 tilrettelagt med henblik på at de studerende skal kunne identificere videnskabsteoretiske rationaler bag de forskellige forskningsmetoder der anvendes inden for sundhedsvidenskab. De studerende skal have forståelse af de kvalitative og kvantitative metoder der anvendes inden for sundhedsvidenskab, og de skal kunne analysere, tolke og vurdere centrale videnskabsteoretiske problemstillinger inden for sundhedsvidenskab. På modul 1 er der 16 undervisningstimer i videnskabsteori, 12 timers undervisning i kvantitativ metode og 12 timers undervisning i kvalitativ metode.

I forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen er de studerende blevet spurgt om de oplever at modul 1 lever op til målsætningen for dette modul. Tabel 20 viser at 95 % af de studerende oplever at modul 1 på SDU i høj grad eller i nogen grad lever op til modulets målsætning. Det skal bemærkes at størstedelen af disse respondenter placerer sig i kategorien "I nogen grad."

Tabel 20
I hvilken grad oplever du at modul 1 på suppleringsuddannelsen lever op til målsætningen? (N = 55)

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Studerende ved SDU	38 %	56 %	6 %	0 %	0 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

SDU har foretaget sine egne evalueringer af første og andet gennemløb af suppleringsuddannelsen blandt de studerende. I denne evaluering er de studerende blevet spurgt om de er enige i at de har opnået de kompetencer som modul 1 skal kvalificere dem til. 87 % af de studerende svarer her at de enten er enige eller helt enige i at de har opnået de kompetencer som modul 1 skal

kvalificere dem til. 11 % svarer "Hverken eller", mens kun 2 % svarer at de er uenige heri. Både i EVA's spørgeskemaundersøgelse og i SDU's egne evalueringer giver de studerende overvejende udtryk for at de oplever at de når de mål som modul 1 skal kvalificere dem til.

Indholdet på modul 2 – sundhedsvidenskabelige discipliner

På SDU er modul 2 tilrettelagt så de studerende efter afslutningen på modulet skal kunne redegøre for dele af den narratologiske teori som indgår i sundhedsantropologi, og anvende narratologisk teori til at forklare og diskutere narrativer og tekster fra sygdoms- og sundhedsfeltet. Derudover skal de studerende kunne angive basale statistiske begreber og beregne basale statistiske test og angive betydningen af disse test. De skal kunne identificere forskningsmetoder i epidemiologiske undersøgelser, og de skal kunne redegøre for og diskutere fordele og ulemper ved forskellige forskningsmetodologiske design. De studerende skal også kunne identificere og redegøre for tilfældige og systematiske fejlkilder og bias i epidemiologiske undersøgelser og diskutere fejlkildernes betydning for undersøgelsens resultat. På modul 2 er der 10 timers undervisning i statistik, 20 timers undervisning i epidemiologi og 14 timers undervisning i sundhedsantropologi og narratologi.

I forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen er de studerende blevet spurgt om de oplever at modul 2 lever op til målsætningen for dette modul. Som det fremgår af tabel 21, oplever 93 % af de studerende at modul 2 på SDU i høj grad eller i nogen grad lever op til modulets målsætning. Det skal bemærkes at størstedelen af disse respondenter placerer sig i kategorien "I nogen grad."

Tabel 21

I hvilken grad oplever du at modul 2 på suppleringsuddannelsen lever op til målsætningen? (N = 55)

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Studerende ved SDU	35 %	56 %	9 %	0 %	0 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

I forbindelse med SDU's egne evalueringer af første og andet gennemløb svarer 85 % af de studerende at de er enige eller helt enige i at de har opnået de kompetencer som modul 2 skal kvalificere dem til. 13 % svarer at de hverken er enige eller uenige, og kun 2 % svarer at de er uenige heri. I både EVA's spørgeskemaundersøgelse og SDU's egne evalueringer giver de studerende overvejende udtryk for at de oplever at de når modul 2's målsætning.

Indholdet på modul 3 – kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger

På SDU er modul 3 tilrettelagt så de studerende ved afslutningen på modulet skal kunne redegøre for en selvvalgt klinisk eller sundhedsfaglig problemstilling inden for sundhedsfremme, sygdomsforebyggelse, diagnostik, behandling eller rehabilitering. Derudover skal de studerende kunne redegøre for afgrænsning af en problemstilling, fremgangsmåde i arbejdet med denne og for den anvendte teori til belysning af problemstillingen. De studerende skal kunne beskrive det materiale der inddrages, med hensyn til relevans og sammenhæng i opgaven, og derudover skal de kunne analysere, fortolke og diskutere det selvvalgte emne med anvendelse af teorier og metoder fra biomedicin, humaniora eller samfundsvidenskab. På modul 3 er der 20 timers undervisning i kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger ud fra et biomedicinsk perspektiv og 20 timers undervisning i kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger ud fra et humanistisk eller samfundsvidenskabeligt perspektiv.

I forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen er de studerende blevet spurgt om de oplever at modul 3 lever op til målsætningen for dette modul. Tabel 22 viser at 89 % af de studerende oplever at modul 3 på SDU i høj grad eller i nogen grad lever op til modulets målsætning. Det skal bemærkes at disse respondenter fordeler sig jævnt mellem kategorierne "I høj grad" og "I nogen grad."

Tabel 22**I hvilken grad oplever du at modul 3 på suppleringsuddannelsen lever op til målsætningen? (N = 55)**

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Studerende ved SDU	44 %	46 %	11 %	0 %	0 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Note: Pga. afrunding summerer rækken ikke op til 100 %.

I SDU's egne evalueringer af første og andet gennemløb fremgår det at 81 % af de studerende er enige eller helt enige i at de har opnået de kompetencer som modul 3 skal kvalificere dem til. 17 % svarer at de hverken er enige eller uenige, mens 2 % svarer at de er uenige heri. Vi kan se at resultaterne i både EVA's spørgeskemaundersøgelse og SDU's egne evalueringer viser at de studerende overvejende oplever at de når de fastsatte læringsmål for modul 3.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at suppleringsuddannelsen ved SDU både i forhold til modulernes indhold og i forhold til modulernes placering er tilrettelagt så de studerende når uddannelsens mål for læringsudbytte. På SDU er modulerne placeret fortløbende, hvilket ekspertpanelet vurderer er med til at sikre at der i løbet af suppleringsuddannelsen er en progression. Placeringen af moduler og indholdet i dem sikrer at de studerende løbende anvender den viden de tidligere har erhvervet sig på suppleringsuddannelsen. Ekspertpanelet vurderer at indholdet på de enkelte moduler understøtter suppleringsuddannelsens overordnede mål for læringsudbytte, og finder at alle relevante fagområder er dækket i et tilstrækkeligt omfang og på et tilstrækkeligt niveau. Både EVA's spørgeskemaundersøgelse og SDU's egne evalueringer af første og andet gennemløb af suppleringsuddannelsen viser at de studerende overvejende mener at de har opnået de kompetencer som suppleringsuddannelsens tre moduler skal kvalificere dem til. Af resultaterne af EVA's spørgeskemaundersøgelse fremgår det dog at der er flere respondenter der placerer sig i kategorien "I nogen grad" end i kategorien "I høj grad." Ekspertpanelet bemærker at de studerende i forbindelse med interviewet alle giver udtryk for at de oplever at indholdet i suppleringsuddannelsens moduler er relevant i forhold til læringsmålene og i forhold til den viden og de kompetencer de skal have for at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Undervisningsformer på SDU

SDU redegør for at modul 1 er tilrettelagt med en blanding af forelæsninger og gruppearbejde. Forelæsningerne har til formål at introducere emner og teorier. Gruppearbejdet anvendes i forlængelse af forelæsningerne hvor de studerende har mulighed for at arbejde intensivt med teorien så de lærer at formulere og argumentere for tanker og ideer inden for det pågældende område.

Undervisningen på modul 2 består af forelæsninger og øvelser. Forelæsningerne introducerer emner og fungerer som teorigennemgang. Øvelserne er tilrettelagt så de studerende bliver nødt til at anvende den netop gennemgåede teori. Efterfølgende diskuteres øvelserne i plenum.

Undervisningen på modul 3 består af forelæsninger, gruppearbejde og mindre skriftlige øvelser. Som på modul 1 og 2 bliver forelæsningerne på modul 3 også anvendt til at introducere den teori som de studerende skal anvende i gruppearbejdet. De studerende skal også løse mindre skriftlige opgaver som har til formål at forberede dem til modulets afsluttende eksamen.

Under interviewet med ledelsen fortæller ledelsesrepræsentanter at ledelsen og underviserne i fællesskab arbejder med at udvikle undervisningsformerne så de hænger sammen med de læringsmål der er opstillet for suppleringsuddannelsens enkelte moduler og dermed suppleringsuddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

I forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen er de studerende blevet spurgt om hvor tilfredse de er med undervisningsformerne på suppleringsuddannelsen generelt. Resultatet viser at 47 % af de studerende ved SDU er tilfredse, 49 % er overvejende tilfredse, og kun 2 % er overvejende

utilfredse. De studerende blev desuden spurgt specifikt om hvordan de vurderer omfanget af de forskellige undervisningsformer på suppleringsuddannelsen. Tabel 23 viser at størstedelen af de studerende oplever at de forskellige undervisningsformer anvendes i et passende omfang. For de fleste undervisningsformer er der en mindre gruppe der svarer at omfanget af den pågældende undervisningsform er for stort, mens en gruppe af tilsvarende størrelse mener at omfanget af den pågældende undervisningsform er for lille. Spørgeskemaundersøgelsen viser også at knap en tredjedel af de studerende mener at omfanget af forelæsninger ved eksterne oplægsholdere er for lille.

Det fremgik af interviewet med de studerende at de er meget bevidste om at de alle har forskellige læringsstile, og de forklarer selv at det betyder at der altid er nogle studerende der er en smule utilfredse med undervisningsformerne. De fortæller dog også at det ikke går ud over kvaliteten i undervisningen idet alle studerende engagerer sig i undervisningen om end den pågældende undervisningsform ikke er deres foretrukne.

Tabel 23
Hvordan vurderer du omfanget af følgende undervisningsformer? (N = 55)

	For stort et omfang	Passende omfang	For lille et omfang	Ved ikke	Total
Forelæsninger ved eksterne oplægsholdere	4 %	64 %	27 %	6 %	100 %
Forelæsninger ved undervisere fra universitetet	7 %	89 %	0 %	6 %	100 %
Gruppearbejde – herunder øvelser og diskussion	7 %	73 %	13 %	7 %	100 %
Diskussion i plenum	4 %	80 %	11 %	6 %	100 %
E-learning	6 %	56 %	9 %	29 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Note: Pga. afrunding summerer alle rækker ikke op til 100 %.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at SDU anvender forskellige typer af undervisningsformer som supplerer hinanden og tilsammen understøtter at de studerende i løbet af suppleringsuddannelsen når det ønskede mål for læringsudbytte. Det er positivt at SDU søger at arbejde med forskellige undervisningsformer afhængigt af indholdet i en given undervisningstime for at sikre at de studerende opnår størst muligt udbytte af undervisningen. Det er positivt at præsentation af teori fx foregår i forelæsninger som efterfølgende bliver diskuteret i mindre grupper og anvendt i øvelser og opgaver. Ekspertpanelet vurderer at dette er med til at sikre at de studerende når de ønskede læringsmål.

Spørgeskemaundersøgelsen viser at der for hver undervisningsform er både en mindre gruppe der mener at der er for lidt, og en gruppe der mener at der er for meget af den pågældende undervisningsform. Dog vurderer ekspertpanelet at størstedelen af de studerende er tilfredse, og at den givne utilfredshed kan være et udtryk for de studerendes forskellige læringsstile. Ekspertpanelet bemærker dog at næsten en tredjedel af de studerende ved SDU efterlyser flere forelæsninger ved eksterne oplægsholdere.

9.2 Undervisernes kompetencer og suppleringsuddannelsens videngrundlag

Undervisernes kompetencer

SDU skriver i sin redegørelse at suppleringsuddannelsen primært benytter interne undervisere, dvs. undervisere der er fastansat ved SDU som professorer, lektorer, adjunkter, postdoc'er, ph.d.-

studerende eller videnskabelige assistenter. For foråret 2009 så fordelingen af undervisere på de tre moduler sådan ud:

Modul 1: en videnskabelig assistent, to postdoc'er, en lektor

Modul 2: to ph.d.-studerende, en adjunkt, en professor

Modul 3: en adjunkt, en postdoc.

(SDU's skriftlige redegørelse).

SDU beskriver i sin redegørelse at suppleringsuddannelsen primært benytter fastansatte undervisere fra universitetet idet dette øger undervisernes viden om uddannelsen, dens forløb og dens indre sammenhæng. I vejledningen af de studerende i forbindelse med opgaver og projekter benytter SDU sig både af interne og af eksterne vejledere, dog sådan at der altid kobles en intern vejleder til de eksterne vejledere der ikke nødvendigvis har kendskab til reglerne for suppleringsuddannelsen og til de krav der stilles til de studerende.

SDU har valgt at have en modulansvarlig for hvert modul som står for planlægningen af modulets indhold, undervisning og tilrettelæggelse. De tre modulansvarlige undervisere er alle aktive forskere med stor undervisningserfaring, herunder en ph.d.-studerende. Derudover underviser de også på det givne modul som de er ansvarlige for.

Interviewet med de studerende viser at de generelt oplever at underviserne er fagligt højt kvalificerede. Nogle studerende giver udtryk for at der er forskel på hvor gode underviserne er til at formidle det faglige indhold. En studerende fortæller at underviserne er med til at skabe en god ånd idet mange af underviserne giver udtryk for at de er glade for at undervise på suppleringsuddannelsen. De studerende giver også udtryk for at de oplever at underviserne samarbejder så der ikke er unødige gentagelser på uddannelsen. Et eksempel herpå er at underviserne på modul 2 og 3 med vilje anvender samme artikler til deres undervisning så de studerende får belyst en problemstilling fra to meget forskellige perspektiver.

Ekspertpanelets vurdering

Det er efter ekspertpanelets vurdering en styrke at de modulansvarlige er aktive forskere der er ansat ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på SDU. Det er en styrke for sammenhængen i det samlede uddannelsesforløb at flere af underviserne på suppleringsuddannelsen også underviser på kandidatuddannelsen. Derudover er det positivt at flere undervisere er aktive forskere idet det betyder at den nyeste forskningsviden bliver inddraget i undervisningen. På baggrund af listen over undervisere og af deres CV'er som fremgår af SDU's redegørelse, vurderer ekspertpanelet at underviserne på suppleringsuddannelsen ved SDU har et højt kompetenceniveau hvad angår både videnskabelige kompetencer, viden om de relevante fagområder og pædagogiske kompetencer.

Suppleringsuddannelsens videngrundlag

Af SDU's redegørelse fremgår det at alle tre moduler er forankret i forskningsmiljøer under Institut for Sundhedstjenesteforskning ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, bl.a. forskningsmiljøet Helbred, Menneske og Samfund. Dette sikrer ifølge SDU at undervisning, vejledning og eksamination er forskningsbaseret. Viden fra praksisfeltet bliver inddraget gennem de konkrete forskningsprojekter som underviserne inddrager i undervisningen, og ved at de studerende selv inddrager eksempler fra praksis. Derudover tager opgaven på modul 3 udgangspunkt i en sundhedsfaglig problemstilling fra praksisfeltet.

For de studerende ved SDU betyder suppleringsuddannelsens forskningsbasering ifølge SDU's redegørelse bl.a. at de studerende læser videnskabelig litteratur, at underviserne inddrager forskningsprojekter i undervisningen, herunder egen forskning, og at underviserne selv er aktive forskere. Interviewet med de studerende på suppleringsuddannelsen ved SDU viser at de studerende oplever at underviserne inddrager deres forskning i undervisningen.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer på baggrund af universitetets redegørelse og interviewene med ledelse, undervisere og studerende at det er positivt at underviserne på suppleringsuddannelsen ved SDU

er tilknyttet relevante forskningsmiljøer. Derudover vurderer ekspertpanelet at det er med til at kvalificere undervisningen på suppleringsuddannelsen at underviserne inddrager forskningserfaring og egne forskningsresultater i undervisningen. Det er desuden en styrke at de studerende i forbindelse med deres opgaver bliver vejledt af aktive forskere. Derudover vurderer ekspertpanelet at det er positivt at undervisergruppen omfatter ph.d.-studerende, adjunkter og professorer.

9.3 Universitetets kvalitetssikring af suppleringsuddannelsen

Det fremgår af SDU's skriftlige redegørelse at universitetet løbende evaluerer suppleringsuddannelsen på baggrund af fakultetets fælles regularitetsplan for evaluering. Det indebærer at suppleringsuddannelsens moduler skal evalueres når der kommer en ny underviser, og i øvrigt hver tredje gang de udbydes. Den løbende evaluering foregår ved at de studerende udfylder et evalueringsskema der udleveres i den sidste undervisningstime på modulet. Underviserne sammenfatter de studerendes besvarelser og supplerer med deres egne vurderinger af forløbet. Underviserens sammenfatning og de udfyldte skemaer sendes til studienævnet hvor evalueringresultaterne bliver drøftet. I studienævnet har undervisere og studerende det samme antal repræsentanter. Evalueringerne, både de positive og de negative, drøftes med de enkelte undervisere. Dette foregår sådan at de enkelte undervisere har en personlig samtale med enten studieleder eller viced studieleder.

Underviserne fortæller under interviewet at underviserne og de studerende ud over de formelle skriftlige evalueringer også løbende evaluerer undervisningen mundtligt idet de skriftlige evalueringer ikke kan stå alene. Underviserne oplever at de studerende er både ærlige og konstruktive i deres tilbagemeldinger.

De studerende gav under interviewet udtryk for at de generelt oplever at der bliver fulgt op på evalueringerne. De studerende oplever samtidig at underviserne selv ønsker at evaluere undervisningen. Det fremgik endvidere af interviewet at de studerende oplever at det særligt er de uformelle mundtlige evalueringer der har en effekt. Flere studerende giver udtryk for at de ikke er klar over om de skriftlige evalueringer bliver taget til efterretning.

SDU inddrager desuden eksterne interessenter i kvalitetssikringen af suppleringsuddannelsen. Det fremgår af universitetets redegørelse at der er tilknyttet et eksternt rådgivende uddannelsesudvalg. Udvalget har som sit primære formål at rådgive fakultetet om uddannelsens relevans og kvalitet.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer på baggrund af oplysningerne i universitetets redegørelse og interviewene med undervisere og studerende at kvalitetssikringen af suppleringsuddannelsen ved SDU fungerer godt. Det er positivt at der er en grundlæggende systematik i evalueringsaktiviteterne. Både de studerende og underviserne bliver inddraget i evalueringen, og begge grupper oplever at evalueringerne bidrager til udvikling af uddannelsen. Det er desuden en styrke at samtlige undervisere på suppleringsuddannelsen mødes en gang om året for at udveksle erfaringer med det formål at sikre progression på tværs af uddannelsens moduler.

Det er ekspertpanelets vurdering at det er positivt at de studerende evaluerer undervisningen, og at der bliver fulgt op på disse evalueringer. Det er også positivt at alle evalueringer drøftes under en personlig samtale mellem den enkelte underviser og studielederen eller viced studielederen.

9.4 Ekspertpanelets samlede vurdering af kvaliteten af suppleringsuddannelsen ved SDU

Ekspertpanelet vurderer at kvaliteten af suppleringsuddannelsen ved SDU er god. Ekspertpanelet vurderer at suppleringsuddannelsen er tilrettelagt så indholdet i modulerne og deres fortløbende placering sikrer at de studerende når suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte og dermed bliver kvalificeret til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved SDU. Ekspertpanelet vurderer at SDU anvender forskellige undervisningsformer der er med til at underbygge formålet med suppleringsuddannelsen. På SDU veksler undervisningen mellem forelæsninger,

holdundervisning, diskussioner, øvelser mv. som sikrer at de studerende får mulighed for at arbejde intensivt med alle centrale emner på suppleringsuddannelsen. De studerende giver udtryk for at de er tilfredse med de valgte undervisningsformer, og at de mener at de når læringsmålene for de enkelte moduler i løbet af suppleringsuddannelsen. Det fremgår af resultaterne af EVA's spørgeskemaundersøgelse at størstedelen af de studerende vurderer at de når modulernes respektive målsætninger. De fleste studerende vurderer at de i nogen grad når de pågældende målsætninger, mens den næststørste gruppe af de studerende vurderer at de i høj grad når modulernes målsætning. Under besøget fremgik det af interviewet med de studerende at de alle mener at de når modulernes målsætning.

Ekspertpanelet vurderer at underviserne på suppleringsuddannelsen har et højt fagligt niveau hvad angår både faglige kompetencer, viden om relevante fagområder og pædagogiske kompetencer. Ekspertpanelet vurderer at det er en styrke for kvaliteten af suppleringsuddannelsen ved SDU at de enkelte modulansvarlige er aktive forskere ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på SDU. Dette er med til at sikre at den nyeste viden om forskning inden for relevante områder kan blive inddraget på suppleringsuddannelsen.

Ekspertpanelet vurderer at det er positivt at både studerende og undervisere bliver inddraget i evalueringen af suppleringsuddannelsen. Begge grupper giver i forbindelse med interviewene udtryk for at de oplever at deres bidrag til evalueringerne bliver anvendt af universitetet til løbende at forbedre suppleringsuddannelsen. Ekspertpanelet vurderer at det er positivt at alle suppleringsuddannelsens undervisere mødes en gang om året for at udveksle erfaringer og diskutere suppleringsuddannelsens indhold så der løbende bliver sikret en integration og progression på tværs af suppleringsuddannelsens moduler. Ekspertpanelet finder det positivt at behandlingen af evalueringernes resultater i studienævnet bliver suppleret af en dialog mellem ledelse og undervisere.

10 Suppleringsuddannelsen ved Aarhus Universitet

10.1 Suppleringsuddannelsens tilrettelæggelse og indhold

I det følgende afsnit beskriver vi tilrettelæggelsen af suppleringsuddannelsen på AU. Tilrettelæggelsen bliver gennemgået både i form af fagelementernes indbyrdes placering, i form af tilrettelæggelsen af suppleringsuddannelsens indhold i forhold til bekendtgørelsens fastsatte krav om indhold og i form af undervisningsformer.

Suppleringsuddannelsen ved AU er tilrettelagt som tre moduler af hvert 10 ECTS-point. De tre moduler er:

- Modul 1 – forskningsmetodologi
- Modul 2 – basal epidemiologi og biostatistik
- Modul 3 – kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger.

På AU har man valgt at placere modulerne sideløbende. Af interviewet med ledelsen ved AU fremgår det at man har valgt denne tilrettelæggelse for at skabe en sammenhæng mellem modulernes indhold på den måde at indholdet på de forskellige moduler løbende bliver inddraget på de øvrige moduler. Ifølge ledelsen skaber dette en progression hvor det faglige indhold på modulerne supplerer hinanden.

Indholdet på modul 1 – forskningsmetodologi

På AU er modul 1 tilrettelagt så de studerende efter afslutningen på modulet skal have opnået basal indsigt i filosofiske og videnskabsteoretiske opfattelser der er af særlig betydning for sundhedsvidenskabelige problemstillinger. De skal have kendskab til og kunne diskutere de vigtigste videnskabsteoretiske opfattelser og forskningsmetoder. De studerende skal kunne angive filosofiske og videnskabsteoretiske hovedstrømninger og identificere disses tankesæt i en given tekst. De skal kunne karakterisere grundlæggende filosofiske begreber inden for området, såsom hypotese, teori, forklaring, forståelse, objektivitet, evidens og kvalitativ og kvantitativ metode. Der er 50 undervisningstimer og 544 timer til vejledning og eksamination i løbet af modulet.

I forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen er de studerende blevet spurgt om de oplever at modul 1 lever op til sin målsætning. Tabel 24 viser at 91 % af de studerende oplever at modul 1 på AU i høj grad eller i nogen grad lever op til modulets målsætning. Det skal bemærkes her at størstedelen af disse respondenter placerer sig i kategorien "I høj grad."

Tabel 24

I hvilken grad oplever du at modul 1 på suppleringsuddannelsen lever op til målsætningen? (N = 24)

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Studerende ved AU	58 %	33 %	4 %	4 %	0 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Note: Pga. afrunding summerer rækken ikke op til 100 %.

AU har gennemført evalueringer af første og andet gennemløb af suppleringsuddannelsen hvor de studerende bliver spurgt om de er enige i at de har opnået de kompetencer som er angivet i studieordningen for modul 1. Heraf svarer 90 % af de studerende at de er helt enige eller enige i at de har opnået de kompetencer modul 1 skal give dem. De resterende 10 % af de studerende svarer at de er hverken enige eller uenige heri. Både EVA's spørgeskemaundersøgelse og AU's egne evalueringer viser altså at de studerende oplever at modulet lever op til sin målsætning.

Indholdet på modul 2 – basal epidemiologi og biostatistik

På AU er modul 2 tilrettelagt med fokus på epidemiologi og biostatistik. Ved modulets afslutning skal de studerende have et basalt kendskab til epidemiologiske og biostatistiske principper og metoder så de er i stand til at læse, forstå og selv foretage en kritisk vurdering af videnskabelige publikationer inden for sundhedsområdet. Derudover skal de selv kunne anvende metoderne. De studerende skal kunne beskrive de forskellige hovedtyper af epidemiologiske design og forklare svagheder og styrker ved disse, herunder vurdere og diskutere graden af bias af epidemiologiske mål i konkrete studier. Der er 66 undervisningstimer på modul 2.

I forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen er de studerende blevet spurgt om de oplever at modul 2 lever op til sin målsætning. Tabel 25 viser at 96 % af de studerende oplever at modul 2 på AU i høj grad eller i nogen grad lever op til modulets målsætning. Det skal bemærkes at størstedelen af disse respondenter placerer sig i kategorien "I høj grad."

Tabel 25

I hvilken grad oplever du at modul 2 på suppleringsuddannelsen lever op til målsætningen? (N = 25)

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Studerende ved AU	68 %	28 %	4 %	0 %	0 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

AU har selv gennemført evalueringer af suppleringsuddannelsens første og andet gennemløb hvor de studerende er blevet spurgt om de er enige i at de har opnået de kompetencer som er beskrevet i studieordningen for modul 2. 93 % af de studerende svarer i den forbindelse at de er enten helt enige eller enige i at de har opnået de kompetencer som er beskrevet for modul 3. 7 % svarer at de hverken er enige eller uenige, mens ingen svarer at de er uenige heri. Både EVA's spørgeskemaundersøgelse og AU's egne evalueringer viser altså at de studerende oplever at modulet lever op til sin målsætning.

Indholdet på modul 3 – kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger

På AU er modul 3 tilrettelagt som to undermoduler; samfundsmedicin og sundhedsfremme (5 ECTS-point) og laboratoriefag (5 ECTS-point). De to undermoduler bliver afviklet i forlængelse af hinanden. Ved afslutningen på modul 3 skal de studerende have fået en introduktion til teorier og metoder inden for sundhedsfremme og forebyggelse som de skal bruge i forbindelse med problemstillinger om kommunikation med patienter, borgere eller andre professionelle på sundhedsområdet. Derudover skal de studerende have tilegnet sig redskaberne til at viderefremme viden om store danske befolkningsundersøgelser der beskriver udviklingen af danskernes sundheds- og sygdomsadfærd og udbredelsen af livsstilsbetingede sygdomme, herunder sygdomsdiagnostik. De studerende skal desuden kunne vurdere en anvendt sundhedsfremmende eller forebyggende indsats og sammenligne indsatsens arbejdsgrundlag med kurssets teorier og metoder og reflektere over hvordan sundhedsproblemet ellers kunne have været løst. De studerende skal kunne analysere en målgruppes handlemuligheder og komme med forslag til en strategi i forbindelse med et relevant problem inden for sundhedsfremme og forebyggelse. Der er 46 undervisningstimer på modulet.

I forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen er de studerende blevet spurgt om de oplever at modul 3 lever op til sin målsætning. Tabel 26 viser at 84 % af de studerende oplever at modul 3 på AU i høj grad eller i nogen grad lever op til modulets målsætning. Det skal bemærkes at også her placerer størstedelen af disse studerende sig i kategorien "I høj grad."

Tabel 26**I hvilken grad oplever du at modul 3 på suppleringsuddannelsen lever op til målsætningen? (N = 25)**

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Studerende ved AU	48 %	36 %	16 %	0 %	0 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

AU har selv gennemført evalueringer af suppleringsuddannelsens første og andet gennemløb hvor de studerende er blevet spurgt om de er enige i at de har opnået de kompetencer som er beskrevet i studieordningen for modul 3. 85 % af de studerende svarer i den forbindelse at de er enten helt enige eller enige i at de har opnået de kompetencer som er beskrevet for modul 3. 11 % svarer at de hverken er enige eller uenige, mens de resterende svarer at de er uenige heri. Både EVA's spørgeskemaundersøgelse og AU's egne evalueringer viser altså at de studerende i overvejende grad oplever at modulet lever op til sin målsætning.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at suppleringsuddannelsen ved AU er tilrettelagt så de studerende når uddannelsens mål for læringsudbytte. Dette gælder både indholdet i suppleringsuddannelsens moduler og modulernes sideløbende placering. Ekspertpanelet vurderer at denne placering sikrer en sammenhængende progression i suppleringsuddannelsen hvor de studerende løbende indtager viden fra alle modulerne i projekter og i undervisningen. Ekspertpanelet vurderer at indholdet på de enkelte moduler understøtter suppleringsuddannelsens overordnede mål for læringsudbytte og er tilrettelagt som en forberedelse til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved AU. De studerende giver gennem evalueringer, EVA's spørgeskemaundersøgelse og interviewet udtryk for at de mener at de enkelte moduler giver dem de kompetencer der er beskrevet i studieordningen, og som de selv finder nødvendige for at kunne begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Ekspertpanelet bemærker at sundhedsantropologi ikke er en del af suppleringsuddannelsen ved AU, men vurderer at suppleringsuddannelsen alligevel kvalificerer de studerende til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved AU. Jf. afsnit 11.1 kan dette dog skabe problemer hvis de studerende vælger at skifte universitet efter afslutningen på suppleringsuddannelsen.

Tilrettelæggelse af undervisningsformer på AU

Modul 1 på AU er tilrettelagt med 50 undervisningstimer som foregår som forelæsningsstimer. Desuden er der løbende på modulet afsat 544 timer til individuel vejledning af de studerende. Af interviewet med underviserne ved AU fremgik det at man har valgt at indlægge så mange vejledningstimer for at de studerende løbende kan få feedback på deres projektprotokol som de skal skrive på modulet.

Modul 2 på AU er tilrettelagt som en blanding af forelæsningsstimer og holdtimer. Først introduceres teoretiske emner ved forelæsninger, derefter skal de studerende arbejde selvstændigt i mindre grupper med den pågældende teori, og til sidst skal de fremlægge deres resultater for de øvrige studerende på holdet. Desuden er der øvelser i basal statistik hvor de studerende får mulighed for at arbejde med statistiske beregninger. Af interviewet med underviserne ved AU fremgik det at denne tilrettelæggelse er udtænkt for at sikre at de studerende når modulets læringsmål.

Modul 3 på AU er tilrettelagt med 46 undervisningstimer. Undervisningen på modul 3 er primært forelæsninger da de studerende i løbet af modulet skal præsenteres for en række teorier. Der er dog også indlagt et besøg i et laboratorium i forbindelse med laboratoriemedicin for at de studerende kan få et indblik i hvordan teorien fungerer i praksis. I faget sundhedsfremme er der indlagt enkelte mindre øvelser for at de studerende kan lære at overveje metodevalg til specifikke sundhedsfaglige problemstillinger.

I forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen er de studerende blevet spurgt om de generelt er tilfredse med undervisningsformen på suppleringsuddannelsen. 100 % af de studerende svarer at de er tilfredse eller overvejende tilfredse med undervisningsformen på suppleringsuddannelsen.

De studerende er desuden blevet spurgt mere specifikt om hvordan de vurderer omfanget af de forskellige typer af undervisningsformer. Tabel 27 viser at størstedelen af de studerende vurderer at de forskellige undervisningsformer anvendes i et passende omfang.

Tabel 27
Hvordan vurderer du omfanget af følgende undervisningsformer? (N = 25)

	For stort et omfang	Passende omfang	For lille et omfang	Ved ikke	Total
Forelæsninger ved eksterne oplægsholdere	0 %	88 %	12 %	0 %	100 %
Forelæsninger ved undervisere fra universitetet	4 %	92 %	4 %	0 %	100 %
Gruppearbejde – herunder øvelser og diskussion	8 %	92 %	0 %	0 %	100 %
Diskussion i plenum	8 %	76 %	12 %	4 %	100 %
E-learning	0 %	36 %	28 %	36 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere studerende på suppleringsuddannelsen.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at AU anvender forskellige typer af undervisningsformer som supplerer hinanden og tilsammen understøtter at de studerende i løbet af suppleringsuddannelsen når det ønskede mål for læringsudbytte. Ekspertpanelet vurderer at studerende der er utilfredse med omfanget af forskellige undervisningsformer, udgør en relativt lille del af den samlede studentegruppe. Ekspertpanelet finder dog at mange studerende svarer "Ved ikke" hvad angår e-learning, og at en næsten lige så stor del svarer at de mener at omfanget af e-learning er for lille.

10.2 Undervisernes kompetencer og suppleringsuddannelsens videngrundlag

Undervisernes kompetencer

AU's skriftlige redegørelse viser at der er otte faste og seks timeansatte undervisere på suppleringsuddannelsen. Otte af undviserne er modulansvarlige, dvs. at de har et særligt ansvar for dele af undervisningen på det pågældende modul. Disse otte undervisere er ansat ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på AU og er alle som minimum lektorkvalificerede.

Derudover er der i alt 23 vejledere som vejleder de studerende i forbindelse med projektprotokollen på modul 1. 15 af disse er eksterne vejledere der alle har en klinisk stilling som deres primære ansættelse. Af de otte interne vejledere er de fem kliniske lektorer ved Institut for Folkesundhedsvidenskab, hvilket betyder at de som deres primære ansættelse har en klinisk fuldtidsstilling ved Universitetshospitalet i Århus.

De studerende der deltog i interviewet, giver udtryk for at undervisningen på suppleringsuddannelsen er god. Det begrundes de bl.a. med at undviserne er både fagligt og pædagogisk højt kvalificerede. Desuden viser interviewet at de studerende oplever at undviserne har en stor indsigt i de studerendes kvalifikationsniveau, og at de tilpasser undervisningen dette niveau.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet ser det som en styrke for de studerende at de i forbindelse med projektprotokollen bliver vejledt af undvisere der stort set alle har klinisk erfaring, hvilket er med til at kvalificere sammenhængen mellem teori og praksis. Derudover er det en fordel for kvaliteten af suppleringsuddannelsen at de modulansvarlige er aktive forskere ansat ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på AU idet den nyeste forskningsviden dermed bliver inddraget i undervisningen på sup-

pleringsuddannelsen. En stor del af underviserne har samtidig stor undervisningserfaring, ligesom en stor del af dem underviser på både suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen. På baggrund af AU's redegørelse som også inkluderer en liste over underviserne og deres kompetencer, er det ekspertpanelets vurdering at underviserne på suppleringsuddannelsen ved AU har et højt kompetenceniveau hvad angår både videnskabelige kompetencer, viden om de relevante fagområder og pædagogiske kompetencer.

Suppleringsuddannelsens videngrundlag

Af AU's redegørelse fremgår det at de otte modulansvarlige alle i deres primære ansættelse har tilknytning til forskningsmiljøer med stor relevans for indholdet på det modul som vedkommende er ansvarlig for. Viden fra praksisfeltet inddrages i suppleringsuddannelsen både gennem de studerendes arbejde med forskningsprotokollen og gennem undervisernes egen kliniske erfaring.

Suppleringsuddannelsens forskningsbasering kommer ifølge AU's redegørelse de studerende til gavn på alle tre moduler. På modul 1 – forskningsmetodologi og projektprotokol – er underviserne og vejledernes egen forskningserfaring central for en relevant vejledning i udarbejdelse af projektprotokollen. På modul 2 – basal epidemiologi og biostatistik – er underviserne praktiske forskningserfaringer fra gennemførelse af epidemiologiske projekter og anvendelse af biostatistik centrale for at kunne forklare metoderne og eksemplificere anvendelse af forskellige forskningsmetoder. Og på modul 3 – kliniske og sundhedsfaglige problemstillinger – er underviserne forskningserfaring vigtig for at kunne koble praksis med undervisningens mål, jf. AU's læringsmål for modul 3 om at de studerende skal kunne analysere en videnskabelig artikel der undersøger en tests diagnostiske egenskaber, og vurdere undersøgelsens design.

Interviewet med de studerende viser at de oplever at underviserne inddrager deres egne forskningsresultater i undervisningen. De studerende siger endvidere at det er meget inspirerende når underviserne fremlægger egne forskningsresultater, og flere studerende giver også udtryk for at de føler sig inspireret til selv at begynde at forske når de dimitterer fra den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer på baggrund af universitetets redegørelse og interviewene med ledelsen og underviserne at det er positivt at de otte modulansvarlige undervisere er tilknyttet relevante forskningsmiljøer. Derudover er det positivt at underviserne aktivt inddrager deres forskningserfaring og egne forskningsresultater i undervisningen. Det er desuden en styrke at den vejledning de studerende modtager i forbindelse med deres arbejde med projektprotokollen, er forskningsbaseret idet det giver de studerende en god forståelse af forskningsprocessen set i relation til et konkret praksisfelt.

10.3 Universitetets kvalitetssikring af suppleringsuddannelsen

I sin redegørelse beskriver AU at der hvert år gennemføres en evaluering af undervisningen og af hele suppleringsuddannelsen. Rapporterne fra evalueringerne bliver fremlagt og diskuteret på studienævnsmøder. Evalueringsrapporterne sendes også til de ansvarlige for uddannelsen (institutleder og dekan). Derudover udarbejder AU hvert år tabeller over frafald og gennemførelse på suppleringsuddannelsen. Tabellerne bliver diskuteret på et studienævnsmøde.

Ud over den skriftlige evaluering foretager flere modulansvarlige også en evaluering som afslutning på deres undervisningsforløb. Nogle har et lille spørgeskema som de studerende udfylder, mens andre foretrækker en mundtlig tilbagemelding.

Underviserne giver under interviewet udtryk for at de savner at få feedback direkte fra de studerende. Ligeledes mener flere undervisere at der er behov for at underviserne sammen evaluerer undervisningen på tværs af de forskellige moduler. Interviewene med de studerende bekræfter at det kun er de studerendes tilbagemeldinger, og ikke underviserne, som bliver fremlagt og drøftet i studienævnet.

AU inddrager eksterne interessenter i kvalitetssikringen af suppleringsuddannelsen på den måde at evalueringsrapporter og tabeller over frafald og gennemførelse drøftes med universitetets af-tagerpanel. Dette giver ifølge universitetet mulighed for at diskutere mulige udviklingsretninger for suppleringsuddannelsen. AU anvender desuden eksterne censorer på modul 2.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer på baggrund af universitetets redegørelse og interviewene med undervisere og studerende at kvalitetssikringen af suppleringsuddannelsen ved AU fungerer tilfredsstillende. Evalueringen viser dog at AU med fordel kan sikre at undervisernes vurderinger af undervisningen og de studerendes indsats kan indgå i studienævnets drøftelser på lige fod med resultaterne af de studerendes evalueringer. Det er ligeledes ekspertpanelets opfattelse at AU's kvalitetssikring af suppleringsuddannelsen vil blive forbedret hvis ledelsen initierer løbende møder for suppleringsuddannelsens faste undervisere hvor de kan udveksle erfaringer og i fællesskab udvikle kvaliteten af suppleringsuddannelsen.

Det er ekspertpanelets vurdering at det er positivt at de studerende evaluerer undervisningen. Det er også positivt at der bliver fulgt op på disse evalueringer. Dog vurderer ekspertpanelet at det er u hensigtsmæssigt at evalueringerne kun bliver drøftet i studienævnet hvor der er en overrepræsentation af studerende. Det er ekspertpanelets opfattelse at det er et ledelsesansvar at drøfte evalueringernes resultater med underviserne.

10.4 Ekspertpanelets samlede vurdering af kvaliteten af suppleringsuddannelsen ved AU

Ekspertpanelet vurderer overordnet at kvaliteten af suppleringsuddannelsen ved AU er god. Ekspertpanelet vurderer at AU har tilrettelagt suppleringsuddannelsen sådan at dens indhold kvalificerer de studerende til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved AU. Ekspertpanelet vurderer desuden at modulernes sideløbende placering er med til at sikre at de studerende inddrager viden fra de forskellige moduler, og at der dermed er progression på suppleringsuddannelsen. Ekspertpanelet bemærker at de studerende på suppleringsuddannelsen ikke stifter bekendtskab med sundhedsantropologi, hvilket vanskeliggør et skift til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved et af de øvrige universiteter. Dog vurderer ekspertpanelet at suppleringsuddannelsen ved AU kvalificerer de studerende til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved AU.

Ekspertpanelet vurderer at AU anvender forskellige typer af undervisningsformer der er med til at sikre at de studerende når de enkelte modulers læringsmål og dermed suppleringsuddannelsens samlede mål for læringsudbytte. Det er ekspertpanelets vurdering at de forskellige undervisningsformer bliver anvendt hensigtsmæssigt så de studerende erhverver sig viden gennem forelæsninger og holdundervisning som de efterfølgende selvstændigt skal arbejde med for at nå de enkelte modulers kompetencemål.

Ekspertpanelet vurderer at underviserne på suppleringsuddannelsen ved AU har en høj faglighed, og at det er positivt at mange undervisere selv er involveret i forskningsprojekter. Disse forskningsprojekter bliver inddraget i undervisningen og er med til at sikre undervisningens kvalitet. Det er positivt at mange af underviserne har stor undervisningserfaring, og at en stor del af dem underviser både på suppleringsuddannelsen og på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Derudover er det en styrke at de studerende får vejledning til projektprotokollen af undervisere der er aktive forskere idet det giver de studerende et godt udgangspunkt for at forstå forskning i forhold til konkret praksis. Alt i alt er det ekspertpanelets vurdering at underviserne på suppleringsuddannelsen ved AU har et højt kompetenceniveau hvad angår både videnskabelige kompetencer, viden om de relevante fagområder og pædagogiske kompetencer.

Ekspertpanelet vurderer at kvalitetssikringen på AU fungerer tilfredsstillende. De studerende evaluerer suppleringsuddannelsens moduler efter afslutningen på suppleringsuddannelsen. Dog vurderer ekspertpanelet at det er en svaghed at resultaterne af de studerendes evalueringer kun bliver behandlet på studienævnmøder. Derudover vurderer ekspertpanelet at kvalitetssikringen af suppleringsuddannelsen yderligere kan blive forbedret hvis underviserne på suppleringsuddannel-

sen løbende drøfter indholdet i de forskellige moduler så der i undervisergruppen er et større kendskab til indholdet på alle suppleringsuddannelsens moduler.

11 Tværgående temaer om kvaliteten af suppleringsuddannelsen

I dette kapitel præsenterer vi en række tværgående temaer der i evalueringens løb har vist sig at være væsentlige for evalueringen af kvaliteten af suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Kapitlet indeholder en diskussion af de tre suppleringsuddannelsers forskellige profiler, kontinuiteten af undervisningen fra suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen, behovet for at introducere en tværfaglighed på suppleringsuddannelsen og de studerendes engagement. Ekspertpanelet inddrager også overvejelser om disse tværgående temaer i sin samlede vurdering af kvaliteten af suppleringsuddannelsen.

11.1 De tre suppleringsuddannelsers forskellige profiler

De tre suppleringsuddannelser er tilrettelagt under den samme bekendtgørelse og har derfor de samme mål for læringsudbytte. Det har vist sig at de tre suppleringsuddannelser indholdsmæssigt er tilrettelagt forskelligt, hvilket betyder at de studerende opnår forskellige kompetencer på de tre suppleringsuddannelser. Forskellene mellem profilerne kommer særligt til udtryk i tilrettelæggelserne af modul 2 – sundhedsfaglige discipliner. Som nævnt i rapportens indledning har AU en biostatistisk og epidemiologisk profil som betyder at de studerende på suppleringsuddannelsen ved AU i disse fag bliver kvalificeret til et højere niveau end de studerende på de to øvrige suppleringsuddannelser. Til gengæld er sundhedsantropologi ikke en del af suppleringsuddannelsen ved AU, hvilket den er på begge de øvrige suppleringsuddannelser (om end med forskellige perspektiver). Som afsnittene 8.1, 9.1 og 10.1 viser, har alle tre universiteter tilrettelagt deres respektive suppleringsuddannelser inden for bekendtgørelsens formålsbeskrivelse om end deres profiler differencierer sig fra hinanden.

Af interview med ledelser, undervisere og studerende er det blevet tydeligt at studerende der har afsluttet suppleringsuddannelsen ved SDU eller KU, har svært ved at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved AU fordi de ikke har opnået det samme niveau i biostatistik og epidemiologi. Til gengæld har studerende fra suppleringsuddannelsen ved AU der skifter til kandidatuddannelsen ved et af de øvrige universiteter, svært ved at følge sundhedsantropologiske og samfundsorienterede fag på kandidatuddannelsen.

Af interviewet med ledelsen på AU fremgik det i øvrigt at man, når man på AU optager studerende fra de øvrige suppleringsuddannelser på kandidatuddannelsen, tilbyder de studerende at gennemføre modul 2 på suppleringsuddannelsen da de ellers vil have svært ved at følge undervisningen på kandidatuddannelsen.

Ledelserne på de tre universiteter fortæller at de forskellige profiler er et bevidst valg. De begrundes valget med at dimittender fra de sundhedsfaglige kandidatuddannelser har et højt fagligt niveau. Ledelserne giver udtryk for at det vil være svært at opretholde det høje niveau hos dimittenderne hvis ledelserne ikke har mulighed for at prioritere indholdet i suppleringsuddannelserne så der er en tæt sammenhæng mellem suppleringsuddannelsen og den særlige profil på universitetets kandidatuddannelse. Konsekvensen af dette valg er at selvom en gennemført suppleringsuddannelse ved et universitet formelt giver adgang til en kandidatuddannelse ved et andet universitet, har de studerende reelt i nogle tilfælde (ved skift mellem AU og de to andre universiteter) svært ved at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved et andet universitet.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at de tre universiteter alle lever op til bekendtgørelsens formål om at kvalificere de studerende til at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved det samme universitet hvor de har gennemført suppleringsuddannelsen. Ekspertpanelet finder at de studerende har svært ved at påbegynde en kandidatuddannelse ved et andet universitet end der hvor de har gennemført suppleringsuddannelsen, pga. universiteternes forskellige profiler. Det er ekspertpanelets vurdering at dette hovedsageligt gælder for studerende der skifter mellem AU og de to andre universiteter idet profilen på AU er markant anderledes end på de øvrige to universiteter.

Selvom de studerende har svært ved at begynde på en kandidatuddannelse ved et andet universitet, vurderer ekspertpanelet at hensynet til at de studerende kan opnå et tilstrækkeligt niveau på suppleringsuddannelsen til at påbegynde kandidatuddannelsen ved samme universitet, vejer højere end hensynet til de studerendes fleksibilitet. Denne vurdering er begrundet dels i at alle tre suppleringsuddannelser holder sig inden for bekendtgørelsens rammer, dels i at det fremgik af besøgene at det er meget begrænset hvor mange studerende der reelt skifter mellem universiteterne efter suppleringsuddannelsen.

Ekspertpanelet vurderer at universiteterne fortsat bør være opmærksomme på studerende der skifter mellem universiteterne. Ekspertpanelet vurderer at det er vigtigt at disse studerende har mulighed for at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved et andet universitet end hvor de har afsluttet suppleringsuddannelsen. Derfor bør de studerende orienteres om forskellene mellem universiteterne når de vælger at skifte, og gives den fornødne introduktion til kandidatuddannelsen ved det nye universitet for at kunne påbegynde denne.

11.2 Kontinuitet fra undervisningen på suppleringsuddannelsen til kandidatuddannelsen

Suppleringsuddannelserne på de tre universiteter er organisatorisk placeret sammen med den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. For alle tre universiteter gælder det at studielederen på suppleringsuddannelsen er den samme som på kandidatuddannelsen. I forbindelse med interviewene med lederne på de tre universiteter giver de alle udtryk for at denne organisatoriske forankring af suppleringsuddannelsen er en fordel idet der bliver skabt en naturlig sammenhæng mellem suppleringsuddannelsen og den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved alle tre universiteter.

Derudover er en stor del af underviserne på suppleringsuddannelsen også undervisere eller vejledere på kandidatuddannelsen. På KU er det samtlige undervisere i forskningsmetodologi og sundhedsfag og halvdelen af undervisere i samfunds- og adfærdsfag der underviser på begge uddannelser. På SDU er det mere end halvdelen af de fast- og timeansatte undervisere der underviser på både suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen, heriblandt de tre modulansvarlige for suppleringsuddannelsen. På AU er det syv af suppleringsuddannelsens otte fast- og timeansatte undervisere der også underviser eller vejleder på kandidatuddannelsen.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet vurderer at det er en fordel at suppleringsuddannelsen organisatorisk er tæt forbundet med kandidatuddannelsen da det giver studielederne mulighed for at sikre den overordnede faglige sammenhæng mellem de to uddannelser. Ekspertpanelet mener at det er positivt at underviserne underviser på både suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen da det betyder at underviserne er med til at sikre en progression fra suppleringsuddannelsen i forhold til de fag der videreføres på kandidatuddannelsen.

11.3 Tværfaglighed

I forbindelse med interviewene med underviserne giver de på alle tre universiteter udtryk for at det fagligt er en meget uhomogen gruppe af studerende der begynder på suppleringsuddannelsen. De studerende er primært orienteret mod deres egen faglighed og har ikke noget egentligt

kendskab til de teorier og den praksis der ligger bag de øvrige sundhedsfaglige MVU'er og professionsbacheloruddannelser.

De studerende fortæller under interviewene at de oplever at de, når de påbegynder suppleringsuddannelsen, kun har deres egen faglighed med i bagagen, og at det derfor er utrolig vigtigt for dem at lære hvad de øvrige faggrupper kan byde ind med. De ser tværfagligheden på suppleringsuddannelsen som en meget stor fordel hvor de kan trække på hinandens ressourcer og lære en masse af hinanden.

Både underviserne og de studerende giver udtryk for at det er en stor fordel for kvaliteten af undervisningen at de studerende kommer med meget forskellige uddannelses- og erhvervsmæssige baggrunde idet alle de studerende dermed kan bidrage med forskellige perspektiver i undervisningen. Både undervisere og studerende siger at de studerende begynder på suppleringsuddannelsen som enkeltfaglige, men i løbet af suppleringsuddannelsen arbejder de tæt sammen med studerende med andre faglige og erhvervsmæssige baggrunde, hvilket giver dem en bredere forståelse af indholdet på suppleringsuddannelsen.

Ekspertpanelets vurdering

Det er ekspertpanelets vurdering at en tværfaglig indsigt er en forudsætning for at kunne påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse idet denne kandidatuddannelse tager udgangspunkt i et bredere perspektiv end fx den mere enkeltfaglige kandidatuddannelse i sygepleje (cand.cur.). Ekspertpanelet vurderer at det er en fordel at de studerende som udgangspunkt har forskellige uddannelses- og erhvervsmæssige baggrunde idet det betyder at de har mange forskellige perspektiver at bidrage med. Studerende med meget erhvervs erfaring har mulighed for at bidrage til diskussioner af forholdene i klinisk praksis, mens studerende der for nylig har afsluttet den adgangsgivende uddannelse, har mulighed for at bidrage til undervisningen i forhold til teorier der er mere præsente for dem. Ekspertpanelet vurderer at der i løbet af suppleringsuddannelsen bliver skabt en tværfaglighed i studentergruppen som kvalificerer dem til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse.

Ekspertpanelet bemærker dog også at de studerende med indførelsen af de nye studieordninger på de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser i løbet af de adgangsgivende uddannelser vil have et obligatorisk tværfagligt modul hvor de stifter bekendtskab med de øvrige sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelsers fagområder. Ekspertpanelet vurderer på den baggrund at man skal være opmærksom på hvordan de nye studieordninger påvirker tværfagligheden på suppleringsuddannelsen.

11.4 De studerendes engagement

Et sidste tema der har vist sig spændende i forbindelse med besøgene på de tre universiteter, er at alle underviserne fortæller at studerende der starter på suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, er meget motiverede. Underviserne fortæller at de studerende er anderledes at undervise end studerende på andre uddannelser idet de efterspørger viden, er meget diskussionslystne og yder utrolig meget i undervisningen. Underviserne såvel som de studerende fortæller at de studerendes engagement virkelig er med til at løfte kvaliteten af undervisningen idet det skaber et forum for diskussion og videndeling. Derudover fortæller ledelserne at underviserne er meget begejstrede for at undervise på suppleringsuddannelsen, og at de ved omfordeling af undervisning alle giver udtryk for at de nødtigt vil fragive undervisning på suppleringsuddannelsen.

Ekspertpanelets vurdering

Ekspertpanelet har fundet det meget positivt at de studerende udviser en høj grad af engagement. Ekspertpanelet bemærker at det har en afsmittende effekt på underviserne der alle giver udtryk for at de nyder at undervise de studerende på suppleringsuddannelsen. Dette vurderer ekspertpanelet er meget vigtigt for kvaliteten af suppleringsuddannelsen idet det betyder at der er både meget engagerede studerende og meget engagerede undervisere.

12 Ekspertpanelets samlede vurdering af kvaliteten af suppleringsuddannelsen

I dette kapitel præsenterer vi ekspertpanelets vurdering af kvaliteten af suppleringsuddannelsen ved de tre universiteter. Derudover sammenligner vi kvaliteten af de tre suppleringsuddannelser indbyrdes ud fra en række af evalueringens relevante elementer. Slutteligt præsenterer vi ekspertpanelets vurdering af de tværgående temaer der har vist sig at være relevante for vurderingen af kvaliteten af suppleringsuddannelsen.

Kvaliteten af suppleringsuddannelsen ved KU

Ekspertpanelet vurderer at suppleringsuddannelsen ved KU er af høj kvalitet. Undervisergruppen på suppleringsuddannelsen ved KU har et højt fagligt niveau, og flere har stor undervisningserfaring. De fleste undervisere er selv aktive forskere, hvilket er med til at kvalificere indholdet i suppleringsuddannelsen og sikrer at de studerende bliver introduceret til den nyeste viden inden for undervisernes fagområde. Undervisernes kompetencer og suppleringsuddannelsens videngrundlag har en positiv indvirkning på tilrettelæggelsen af indholdet i suppleringsuddannelsen idet indholdet afspejler udviklingen inden for de enkelte fagområder.

Ekspertpanelet vurderer at fagenes placering i forhold til hinanden er med til at sikre integration mellem uddannelsens fagelementer og dermed en samlet progression i suppleringsuddannelsen. Derudover vurderer ekspertpanelet at KU arbejder med forskellige undervisningsformer der er med til at understøtte de studerendes læring. Dog bemærker ekspertpanelet at de studerende udtrykker utilfredshed med det store antal eksterne undervisere, hvilket kan hænge sammen med at eksterne undervisere ifølge de studerende i nogle tilfælde ikke kender suppleringsuddannelsens indhold og målsætning.

Ekspertpanelet vurderer at KU's egne kvalitetssikringsaktiviteter på suppleringsuddannelsen er med til løbende at sikre at undervisningen og indholdet i suppleringsuddannelsen er af høj kvalitet. Dog bemærker ekspertpanelet at nogle eksterne undervisere bliver evalueret dårligere end de fastansatte undervisere sandsynligvis fordi de eksterne undervisere i mindre grad har kendskab til suppleringsuddannelsens formål og placering i uddannelsessystemet. Ekspertpanelet vurderer derfor at KU med fordel kunne sikre at de eksterne undervisere blev underrettet om suppleringsuddannelsens formål og indhold. Derudover vurderer ekspertpanelet at det er uheldigt at resultaterne af de studerendes evalueringer primært bliver drøftet i studienævnet. Ekspertpanelet vurderer at ledelsen bør sikre at evalueringernes resultater bliver drøftet systematisk mellem ledelsen og de enkelte undervisere.

Kvaliteten af suppleringsuddannelsen ved SDU

Ekspertpanelet vurderer at suppleringsuddannelsen ved SDU er af høj kvalitet. Det er ekspertpanelets vurdering at undervisernes faglige og pædagogiske kompetencer bidrager til at kvalificere suppleringsuddannelsen. Det er positivt at flere undervisere, herunder alle de modulansvarlige undervisere, er aktive forskere, hvilket er med til at sikre at den viden de studerende bliver præsenteret for, er den nyeste og desuden relevant inden for fagområderne. Derudover højner det kvaliteten af undervisningen at undviserne inddrager deres egne forskningserfaringer og -resultater. Ekspertpanelet vurderer desuden at suppleringsuddannelsen har et solidt videngrundlag idet den er baseret på den nyeste viden inden for de relevante forskningsfelter.

Ekspertpanelet vurderer at modulernes fortløbende placering på suppleringsuddannelsen er med til at sikre at de studerende når uddannelsens mål for læringsudbytte idet denne placering sikrer en progression hvor undervisningen løbende bygger videre på den viden de studerende har erhvervet sig tidligere i løbet af uddannelsen. Denne progression er mulig fordi underviserne og de modulansvarlige samarbejder og løbende koordinerer undervisningens indhold. Ekspertpanelet vurderer at SDU anvender undervisningsformer der er med til at underbygge de studerendes læring idet SDU bevidst har valgt at forelæsninger skal introducere de studerende til ny viden, mens de studerende efterfølgende gennem øvelser eller gruppearbejde selvstændigt kan arbejde med den viden de har erhvervet sig.

Det er ekspertpanelets vurdering at der foregår løbende kvalitetssikringsaktiviteter på suppleringsuddannelsen. Efter hvert undervisningsforløb evaluerer de studerende undervisningens indhold og undervisningsformerne. Disse evalueringer bliver drøftet på studienævnmøder hvor underviserne også har mulighed for at kommentere evalueringernes resultater. Det er efter ekspertpanelets vurdering positivt at der følges op på evalueringerne under en personlig samtale mellem ledelsen og de enkelte undervisere.

Kvaliteten af suppleringsuddannelsen ved AU

Ekspertpanelet vurderer at suppleringsuddannelsen ved AU er af høj kvalitet. Suppleringsuddannelsen ved AU er indholdsmæssigt tilrettelagt så de studerende bliver kvalificeret til at starte på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved AU. Ekspertpanelet vurderer at underviserne faglige og pædagogiske kompetencer er med til at sikre at de studerende når suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte. Det er positivt at de fleste af underviserne er aktive forskere idet de studerende dermed bliver introduceret til den nyeste viden inden for de relevante forskningsområder. Det er også positivt for suppleringsuddannelsens videngrundlag at der er en stor forekomst af aktive forskere blandt underviserne.

Ekspertpanelet vurderer at modulernes sideløbende placering er med til at sikre at de studerende når suppleringsuddannelsens mål for læringsudbytte idet de enkelte modulers indhold løbende bliver integreret i de øvrige fag. Dog vurderer ekspertpanelet at det vil være en fordel for tilrettelæggelsen af modulerne hvis underviserne løbende samarbejder om indholdet i de enkelte undervisningsforløb. På nuværende tidspunkt er det blot studielederen der har overblik og kan sikre denne sammenhæng og progression i suppleringsuddannelsen.

Ekspertpanelet vurderer at AU anvender forskellige undervisningsformer der er med til at underbygge de studerendes læring sådan at øvelser og gruppearbejde bliver anvendt når de studerende skal arbejde selvstændigt, mens forelæsninger bliver anvendt ved introduktion af ny viden.

Ekspertpanelet vurderer at det er positivt at suppleringsuddannelsen ved AU løbende bliver evalueret af de studerende. Dog vurderer ekspertpanelet at det er meget u hensigtsmæssigt at resultaterne af de studerendes evalueringer kun bliver drøftet i studienævnet. Ekspertpanelet vurderer at ledelsen bør have ansvar for at drøfte evalueringernes resultater med de enkelte undervisere.

Sammenligning af kvaliteten af suppleringsuddannelserne ved de tre universiteter

Ekspertpanelet vurderer ud fra spørgeskemaundersøgelsen at der universiteterne imellem er forskel på i hvor høj grad de studerende oplever at de når de målsætninger der er opstillet for suppleringsuddannelsens tre moduler. Spørgeskemaundersøgelsen tegner et billede af at de studerende ved AU er de mest tilfredse med hensyn til opfyldelse af målsætningerne for alle tre moduler, de studerende ved SDU følger efter, mens de studerende ved KU er de mindst tilfredse. Dette billede tegner sig inden for de to svarkategorier "I høj grad" og "I nogen grad," jf. tabellerne i afsnittene 8.1, 9.1 og 10.1. Dog skal det bemærkes at kategorierne "I høj grad" og "I nogen grad" tilsammen udgør et ens billede på alle tre universiteter. Ekspertpanelet finder det bemærkelsesværdigt at der konsekvent tegner sig et billede af at de studerende på AU er mest tilfredse mens de studerende på KU er mindst tilfredse for alle tre moduler, og vurderer at det må være udtryk for at der ifølge de studerende især på KU er rum for forbedring i forhold til at sikre at modulerne når de ønskede målsætninger.

Det gælder for de studerende ved alle tre universiteter at de i overvejende grad er tilfredse med de undervisningsformer der bliver anvendt på de respektive suppleringsuddannelser. Ekspertpanelet finder dette bemærkelsesværdigt idet de tre universiteter har forskellige pædagogiske grundlag for tilrettelæggelsen af suppleringsuddannelsens indhold og af undervisningen. Det er positivt at de enkelte universiteter opnår en så høj grad af tilfredshed med undervisningsformerne blandt de studerende.

Hvad angår universiteternes løbende evalueringer, er det ekspertpanelets vurdering at det alene er SDU der behandler resultaterne af de studerendes evalueringer på en hensigtsmæssig måde. Her går ledelsen på suppleringsuddannelsen i dialog med de enkelte undervisere om resultaterne af både de positive og de negative evalueringer. På KU bliver resultaterne af evalueringerne kun lejlighedsvis drøftet mellem ledelsen og de enkelte undervisere. På AU bliver resultaterne kun behandlet i studienævnet hvor de studerende er overrepræsenterede. Det er positivt at de studerende har mulighed for at drøfte evalueringerne med deres undervisere, men det bør ikke være den eneste behandling af resultaterne. Ledelserne har også et ansvar for at drøfte evalueringernes resultater med de enkelte undervisere, især hvis der har været negative evalueringer.

Mulighed for at skifte universitet

Ekspertpanelet vurderer at alle tre suppleringsuddannelser lever op til bekendtgørelsens formål om at kvalificere de studerende til at påbegynde den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Ekspertpanelet vurderer at fordelene ved at universiteterne har forskellige faglige profiler, opvejer ulemperne for de få studerende der måtte ønske at skifte fra et universitet til et andet efter suppleringsuddannelsen. Universiteterne skal dog fortsat være opmærksomme på de studerende der vælger at skifte universitet, så de kan blive indsluset på kandidatuddannelsen.

Organisatorisk sammenhæng sikrer faglig sammenhæng

Ekspertpanelet vurderer at det er positivt for kvaliteten af suppleringsuddannelsen at den organisatorisk er tæt forbundet med kandidatuddannelsen da det giver studielederne mulighed for at sikre den overordnede faglige sammenhæng mellem de to uddannelser. Derudover er det positivt for kvaliteten at størstedelen af underviserne ved alle tre universiteter underviser på både suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen idet det sikrer progressionen mellem suppleringsuddannelsen og kandidatuddannelsen.

Suppleringsuddannelsens fokus på tværfaglighed er en styrke

Ekspertpanelet vurderer at det er en fordel for kvaliteten af suppleringsuddannelsen at de studerende har forskellige faglige uddannelsesbaggrunde. Suppleringsuddannelsen skal kvalificere de studerende til at begynde på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse der har et bredt sundhedsfagligt perspektiv. Studerende med en sundhedsfaglig MVU eller en professionsbacheloruddannelse er enkeltfaglige når de begynder på suppleringsuddannelsen. Ekspertpanelet vurderer at den brede vifte af fagligheder er en fordel for kvaliteten af suppleringsuddannelsen idet de studerende kan bidrage med forskellige perspektiver fra deres respektive fagområder. Denne viden er med til at skabe tværfaglighed og giver de studerende indblik i teorier og praktiske tilgange der anvendes inden for andre sundhedsfaglige områder.

De studerendes engagement øger undervisningens kvalitet

Ekspertpanelet vurderer desuden at det er meget positivt for undervisningens kvalitet på alle tre universiteter at de studerende er meget engagerede og deltager aktivt i undervisningen. Ekspertpanelet vurderer at det ville være sværere at drage nytte af den ovennævnte tværfaglighed i løbet af suppleringsuddannelsens forløb uden dette store engagement.

Appendiks A

Om ekspertpanelet

Ekspertpanelet er sammensat så de fire medlemmer i kraft af deres faglighed repræsenterer forskellige indgangsvinkler til at vurdere behovet for og kvaliteten af suppleringsuddannelsen til den sundhedsfaglige kandidatuddannelse. Ekspertpanelet dækker følgende områder:

- Viden om sundhedsfaglige MVU'er og professionsbacheloruddannelser
- Viden om sundhedsfaglige kandidatuddannelser
- Viden om aftagere af sundhedsfaglige kandidater.

Derudover er et skandinavisk perspektiv repræsenteret ved ekspertpanelets svenske medlem.

Ekspertpanelet består af følgende fire medlemmer:

Bodil Roed, studieleder ved Sygeplejerskeuddannelsen på University College Sjælland hvor hun varetager den overordnede ledelse af sygeplejerskeuddannelsen i Slagelse. Hun er uddannet sygeplejerske i 1969 og har desuden en eksamen i mikrobiologi fra KU. Bodil Roed har gennem sit arbejdsliv opnået stor klinisk erfaring som både sygeplejerske og afdelingssygeplejerske og desuden stor erfaring som administrativ leder. Bodil Roed har bred erfaring med undervisning af sygeplejersker og andre sundhedsfaglige grupper, både på grund-, efter- og videreuddannelsesniveau. Siden 1973 har hun undervist inden for sygeplejefaget, bl.a. på daværende Bispebjerg Sygeplejeskole og Danmarks Sygeplejerskehøjskole. Gennem de seneste 21 år har hun varetaget ledelsen af sygeplejerskeuddannelsen, først som rektor på Frederiksborg Amts Sygeplejeskole og siden 1994 på det nuværende University College Sjælland. I 2005 gennemførte hun en master of public policy ved Roskilde Universitet. Bodil Roed har endvidere skrevet artikler og været bidragsyder til flere publikationer, herunder undervisningsmateriale, inden for sygeplejefaget.

Gitte Lindermann, specialkonsulent i Region Hovedstaden, er dels uddannet sygeplejerske i 1995, dels cand.scient.pol. fra KU i 2000 og har i kraft af sine to uddannelser stor indsigt i de respektive uddannelsestraditioner og deres styrker og svagheder. Gitte Lindermann har gennem hele sit arbejdsliv været beskæftiget inden for sundhedsvæsenet hvor hun har arbejdet i den primære og sekundære sundhedssektor, bl.a. med fokus på kvalitetsudvikling og akkreditering af hospitaler. Hun samarbejder derfor til daglig med kandidater fra den sundhedsfaglige kandidatuddannelse og beslægtede uddannelser. Derudover har hun undervisningserfaring fra universitetet, både på bachelorniveau og kandidatniveau, fra metodefaget på Institut for Statskundskab ved KU, og har også undervist i metode på professionsbachelorniveau. Hun er desuden beskikket censor på en række videregående uddannelsesinstitutioner. Hun har derfor en særlig indsigt i videnskabsteori som er et væsentligt element på suppleringsuddannelsen.

Johannes Gaub, lægelig direktør på Sygehus Lillebælt. Han er lægefaglig kandidat fra KU med afgangseksamen i 1972. Han har sin kliniske uddannelse primært fra Rigshospitalet og Hvidovre Hospital. I 1985 blev han speciallæge i intern medicin, og i 1987 speciallæge i infektionsmedicin. I 1978 blev han dr. med. Før han i 1999 tiltrådte som cheflæge ved Vejle Sygehus, var han ansat som overlæge på hhv. Esbjerg Sygehus (1991-94) og Odense Universitetshospital (1995-99). Johannes Gaub har syv års undervisningserfaring idet han har været tilknyttet hhv. KU og SDU som klinisk lektor i infektionsmedicin. Han har endvidere skrevet og bidraget til en lang række videnskabelige publikationer. Han har holdt adskillige foredrag og skrevet abstracts om både videnskabelige, faglige og ledelsesmæssige emner. Ligeledes har han varetaget en lang række hvert og tillidsposter både i videnskabelige selskaber, i Lægeforeningen, i Sundhedsstyrelsen og på de arbejdspladser hvor han har haft ansættelse. Johannes Gaub var i 2007 medlem af Undervisnings-

ministeriets arbejdsgruppe vedrørende revision af sygeplejerskeuddannelsen, og han var i 2003-06 formand for centerrådet i Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering under Sundhedsstyrelsen. Johannes Gaub har siden 2007 været formand for Den Centrale Videnskabs- tiske Komité.

Lena Nilsson-Wikmar, universitetslektor ved Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle, sektionen Sjukgymnastik på Karolinska Institutet. Hun er uddannet fysioterapeut i 1975 og har i en årrække arbejdet som klinisk fysioterapeut, særligt med bevægelses- og støttepro- blematikker. Siden 2001 har Lena Nilsson-Wikmar erhvervet sig specialistkompetence i fysioterapi inden for obstetrik, gynækologi og urologi. I 2003 fik hun en doktorgrad i fysioterapi. Hun har stor undervisningserfaring på universitetet på både grundlæggende og videregående niveau og har bl.a. deltaget i planlægningen af fysioterapiuddannelsen ved Karolinska Institutet. Hun har ligeledes gennem ti år været studierektor på fysioterapiuddannelsen og ansvarlig for den del af uddannelsen som er placeret på forskellige klinikker inden for sundheds- og plejesektoren. I 2008 blev hun udpeget til programansvarlig for en tværvideenskabelig toårig masteruddannelse i klinisk medicinsk videnskab. Lena Nilsson-Wikmar har skrevet en række videnskabelige artikler som er publiceret både nationalt og internationalt. Hun har endvidere deltaget i et stort antal internatio- nale og nationale kongresser både med henblik på at præsentere sine egne forskningsresultater og i egenskab af moderator og forelæser. Hun indgår desuden i både nationale og internationale videnskabelige samarbejdsprojekter, ligesom hun fungerer som vejleder på forskellige uddannel- sesniveauer, herunder på ph.d.-niveau. Lena Nilsson-Wikmar har desuden deltaget i en række evalueringer af uddannelser inden for sundheds- og plejesektoren for det svenske Högskolever- ket.